

DJEĆJI VRTIĆ
SUŠAK

Tel: ++385 51 449 021, ++385 51 449 020,
Braće Stipčić 32, 51000 Rijeka
web: <http://susak.rivrtici.hr>, e-mail: susak@rivrtici.hr

**IZVJEŠĆE
O REALIZACIJI GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA
DJEĆJEG VRTIĆA SUŠAK
za pedagošku 2019./20. godinu**

DJEČJI VRTIĆ
SUŠAK

Tel: ++385 51 449 021, ++385 51 449 020,
Braće Stipčić 32, 51000 Rijeka
web: <http://susak.rivrtici.hr>, e-mail: susak@rivrtici.hr

KLASA: 021-20/20-01/04

URBROJ: 2170/01-54-19-01-20-02

Rijeka, 28. kolovoza 2020.

Temeljem članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“, broj 10/97, 107/07, 94/13 i 98/19), članka 8. Pravilnika o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću („Narodne novine“, broj 83/01), članaka 16., 41. i 42. Statuta Dječjeg vrtića Sušak, od 11. ožujka 2019. godine, po prethodnoj raspravi i zaključku Odgojiteljskog vijeća Dječjeg vrtića Sušak, a prema izvješću ravnateljice, Milene Vuletić, Upravno vijeće Dječjeg vrtića Sušak, na sjednici održanoj dana 28. kolovoza 2020. godine, donijelo je

ODLUKU

o usvajanju Izvješća o ostvarivanju Godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Sušak za pedagošku 2019./2020. godinu

I.

Usvaja se Izvješće o ostvarivanju Godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Sušak za pedagošku 2019./2020. godinu.

II.

Izvješće o ostvarivanju Godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Sušak za pedagošku 2019./2020. godinu, upućuje se Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja
2. Arhiva, ovdje (2x)

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO RADA.....	3
2. MATERIJALNI UVJETI RADA.....	32
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	34
4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD.....	40
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE.....	56
6. SURADNJA S OBITELJI	59
7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA.....	61
8. RAD RAVNATELJA, ČLANOVA STRUČNOG TIMA, KINEZIOLOGA I FIZIOTERAPEUTA.....	63
9. KRAĆI PROGRAMI TE PROGRAMI RANOГ UČENJA STRANIH JEZIKA.....	75
Kraći program „Igrom do sporta“, PPO Galeb.....	75
Kraći program „Igrom do sporta“, PPO Morčić.....	79
Rano učenje talijanskog jezika u PPO Morčić.....	82
Rano učenje engleskog jezika u PPO Vežica.....	86
Rano učenje engleskog jezika u PPO Morčić.....	88

1. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Sušak organizira i provodi programe njege, odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi za djecu od navršene godine do polaska u školu. Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji, na temelju Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, Zakona o predškolskom odgoju, Programske usmjerene odgoja i obrazovanja predškolske djece, Kurikuluma, zaključaka i odluka Upravnog vijeća.

Osnivač Dječjeg vrtića Sušak je Grad Rijeka. Financiranje Ustanove ostvaruje se iz:

- proračuna Grada Rijeke, Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo i Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb
- prodaje usluga roditeljima, korisnicima usluga
- proračuna vanjskih gradova i općina
- proračuna Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti i obrazovanja

DJEČJI VRTIĆ SUŠAK			
Braće Stipčić 32			
PPO	ADRESA	TELEFON Fax, e-mail	Broj odgojnih grupa
GALEB	Kvaternikova 60	051 453 - 833	8
MORČIĆ sjedište ustanove	Braće Stipčić 32	051 499 - 021 susak@rivrtici.hr	10
PČELICE	Slavka Krautzeka 84	051 431 - 117	2
VESELJKO	Janka Polić Kamova 58	051 217 - 250	5
VEŽICA	Kvaternikova 37	051 421 – 597 fax 051 452 -125	5

Dječji vrtić Sušak samostalna je ustanova od 1.1.2019. u čijem sastavu su vrtići Morčić, Braće Stipčić 32 (sjedište Ustanove), Galeb, Pčelice, Veseljko i Vežica.

Misija

U pedagoškoj godini 2019./20. sustavni rad na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada bio je usmjeren na promoviranje vrijednosti koje odražavaju temeljna načela odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi. U vrtiću koji je odgojno-obrazovno okruženje u kojem dijete ima višestruke prilike ostvarivati interakcije s drugom djecom i odraslima, važno je njegovati vrijednosti kao što su humanizam,

tolerancija, odgovornost, identitet, autonomija, znanje i kreativnost. Navedene vrijednosti ključne su odrednice naše misije i vizije vrtića. Stoga je naš krajnji cilj kroz svakodnevne životne situacije, dnevne aktivnosti i rutine stjecati kompetencije za cjeloživotno učenje djece i odraslih, kontinuirani rast svakog pojedinca kao temelj održivog razvoja.

Vizija razvoja dječjeg vrtića Sušak

„Sretna djeca odrastaju u sretne ljudi koji odgajaju sretnu djecu i tako se krug nastavlja“

*Jessica Joelle Aleksander i
Iben Dissing Sandahl*

„Najvrjednija lekcija koju možemo poučiti našu djecu jest da se život sastoji u razvijanju vlastite svijesti“

Dr.Shefali Tsabary

Cilj je bio nastaviti promovirati kulturu vrtića skrbeći o cijelovitom razvoju svakog djeteta. Primjenjivao se pristup koji se temelji na osobnim razvojnim karakteristikama, preferencijama i potrebama svakog djeteta. Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštva, poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čime stručni radnici planiraju svoj rad, poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog

razvoja djeteta. Vrlo je važno poticati toleranciju prema različitosti i uvažavanju prava svakog djeteta.

Ustrojstvo rada prilagođava se s ciljem sustavnog unapređivanja svih segmenata odgojno-obrazovnog rada s djecom, osobito:

- optimalnog zadovoljavanja svih potreba i prava djeteta tijekom prilagodbe (u svim objektima i odgojnim grupama)
- poticanja razvoja kompetencija
- kvalitetu provedbe svih programa koji su planirani ove pedagoške godine.

Vrijednosna dimenzija

Cilj: Unapređivanje suradničke kulture zajedničkim promišljanjem i planiranjem, zajedničkom interpretacijom i razumijevanjem odgojno-obrazovnog procesa. Ključni elementi profesionalne povezanosti i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa su:

- snažna povezanost, međusobna ovisnost, akcija i zajednička odgovornost za svu djecu, prostor i cjelokupan odgojno-obrazovni proces u ustanovi
- zajednički doprinos i angažiranost u procesu unapređivanja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma
- spremnost na sudjelovanje u procesu promjena i pomoć u problemskim situacijama
- spremnost na davanje informacija suradnicima i primanje povratne informacije od njih.

Strategija djelovanja:

- unapređivanje kulturnih uvjeta u vrtiću:
- otvorenost prema promjenama
- povjerenje, međusobno uvažavanje i poštivanje, empatija, podrška
- zajedničko rješavanje problema
- dvosmjerna, recipročna i uvažavajuća komunikacija među svim sudionicima procesa.

Socijalna dimenzija

Ciljevi:

- kreirati optimalne socijalne uvjeta življenja djece i odraslih u vrtičkom okruženju
- poticati daljnje razvijanje suradničke kulture vrtića

Strategije djelovanja:

- unapređivanje timskog djelovanja svih radnika u vrtiću
- međusobno uvažavanje svih sudionika procesa koji sudjeluju u provedbi Godišnjeg Plana i programa rada
- upućivanje svih radnika na osobnu odgovornost za kvalitetnu provedbu radnih zadaća za koje su neposredno odgovorni
- praćenje poslova s ciljem provođenja zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada uz međusobno uvažavanje različitosti i osobnih potencijala
- unapređivati partnerske odnose vrtića i roditelja pružajući podršku i pomoć u razumijevanju djetetova razvoja i odgoja, podržavanjem u stvaranju okruženja koje potiče razvoj i učenje djece.

1.1. Broj odgojnih grupa i broj djece po vrtićima

Dječji vrtić Sušak	JASLICE		VRTIĆ	
	BROJ GRUPA	BROJ DJECE	BROJ GRUPA	BROJ DJECE
Centralni vrtić MORČIĆ Braće Stipčić 32	3	42	7	144
GALEB Kvaternikova 60	3	42	5	110
PČELICE Slavka Krauzeka	0	0	2	30
VESELJKO Janka Polić Kamova	1	14	4	59
VEŽICA Kvaternikova 37	1	8	4	77
Ukupno	8	106	22	420
Ukupno	30	526		

Broj odgojnih grupa	Grupe jaslica	Grupe vrtića	Ukupan broj djece
30	8	22	526

1.2. Upisana djeca po vrsti programa

Ove pedagoške 2019/20. godine provodio se

1. Redoviti 10 satni program, jaslice i vrtić
2. Redovni program obogaćen sadržajima iz sporta „Igom do sporta“
3. Program ranog učenja talijanskog jezika –integriran u redovni program
4. Program ranog učenja engleskog jezika – integriran u redovni program
5. Posebni program rada za djecu s teškoćama – intelektualne teškoće

1.3. Broj djece u programima

Temeljno ishodište svih programa čini Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Svi programi u svom središtu imaju dijete i njegove potrebe te ih kreiramo pomno prateći interes djece, kao i interes roditelja korisnika usluga. Posebnu pozornost posvećujemo djece u periodu prilagodbe, početkom rujna, a i tijekom godine ako se radi o novoupisanoj djeci. Iskustvo pokazuje da prilagodbu olakšava postupni dolazak, kraći boravak djeteta uz odgojitelja i jednog roditelja u skupini. U redovnom 10 satnom programu u pojedinim skupinama provode se i redovni programi obogaćeni sadržajima iz sporta, ranog učenja engleskog i talijanskog jezika. Navedeni dodatni sadržaji provode se kroz integrirani kurikulum te su provedbom kroz niz godina postali dio standarda predškolskog odgoja u Dječjem vrtiću Sušak.

Programi	Broj grupa	Broj djece
Redoviti program - jaslice	8	106
Redoviti program - vrtić	15	288
Rano učenje talijanskog jezika – integriran u redovni program	1	21
Rano učenje engleskog jezika – integriran u redovni program	2	44
Program obogaćen elementima iz sporta „Igrom do sporta“- integriran u redovni program	3	62
Posebni program za djecu s teškoćama – smanjene intelektualne sposobnosti	1	5
UKUPNO	30	526

Svi programi koji se provode u Dječjem vrtiću Sušak verificirani su od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U lipnju 2020. verificiran je kraći sportski program „Skakavci“ koji će se provoditi u popodnevni satima i nuditi će se roditeljima za prijavu u rujnu.

Također je stigla verifikacija programa podrške roditeljima „Rastimo zajedno“.

U izradi su kraći programi plesa i ritmike te mali planinari.

Kraći programi

Program predškole

Ove godine prijavilo se šestero djece. Program se provodio od 1.2.2020. do 29.5.2020. Djeca su bila integrirana u redovne grupe i boravila u periodu od 8:00 do 11:00 sati.

Zbog epidemije Korona virusa i prekida rada vrtića, za djecu školske obveznike na web stranici DV Sušak redovito su objavljivani primjereni sadržaji koji potiču cjelovit razvoj djeteta.

Kraći sportski program škole sporta SUPER KID provodio se u popodnevnim satima u vrtiću Galeb i Morčić u 3 grupe u periodu od 17:00 do 18:00 sati za djecu od 3 do 5 godina i 18:00 do 19:00 sati za djecu uzrasta od 5 do 6 godina.

1.4. Radna mjesta

Popis radnih mesta	Broj izvršitelja
Ravnatelj	1
Stručni suradnik - pedagog	1
Stručni suradnik - psiholog	1
Stručni suradnik - edukacijski rehabilitator	1
Zdravstveni voditelj	1
Odganjitelj	60
Rehabilitator - odganjitelj	1
Voditelj programa kinezioloških aktivnosti	1 (20 sati tjedno)
Tajnik	1
Voditelj financija	1
Samostalni referent zaštite na radu i zaštite od požara	1 (20 sati tjedno)
Fizioterapeut	1 (8 sati tjedno)
Pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju djece	1
Glavni kuhar	1
Kuhar	6
Pomoćni kuhar	3
Pomoćni kuhar - spremać	1
Domar - ložač	1
Ekonom - vozač	1
Vozač	1 (8 sati tjedno)
Pralja	2
UKUPNO	88

1.5. Članovi stručno razvojnog tima Dječjeg vrtića Sušak

Članovi stručnog tima	
Pedagog	Vlatka Miletić
Psiholog	Ivana Sošić Antunović
Edukacijski rehabilitator	Ana Mihovilović
Zdravstvena voditeljica	Mirna Banićević

1.6. Tjedni raspored rada stručnih suradnika po Podcentrima

Stručni suradnik	Ponedjeljak		Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
Pedagog Vlatka Miletić	Morčić		Galeb	Pčelice	Veseljko	Vežica
Psiholog Ivana Sošić Antunović	A	Vežica	Morčić	Galeb	Veseljko	Galeb
	B	Pčelice / Vežica	Morčić	Galeb	Veseljko	Morčić
Zdravstvena voditeljica Mirna Banićević	A	Vežica	Veseljko	Galeb	Pčelice	Vežica
	B	Morčić	Morčić	Morčić	Morčić	Galeb
Edukacijski rehabilitator Ana Mihovilović	Pčelice		Veseljko	Vežica	Morčić	Galeb/ Vežica

1.7.Organizacija rada odgojitelja po grupama

PPO	Grupe		Ukupan broj djece	Odgojno-obrazovni radnici
Galeb	Mješovita jaslička 1		14	2
	Mješovita jaslička 2		14	2
	Mješovita jaslička 3		14	2
	Mješovita vrtička 1		22	2
	Mješovita vrtička 2		22	2
	Mješovita vrtička 3		22	2
	Mješovita vrtička S 1		21	2
	Mješovita vrtička S 2		21	2
	8		150	16
Ukupno				

PPO	Grupe		Ukupan broj djece	Odgajno - obrazovni radnici
Pčelice	Mješovita vrtićka 1		15	2
	Mješovita vrtićka 2		15	2
Ukupno	2		30	4

PPO	Grupe		Ukupan broj djece	Odgajno- obrazovni radnici
Morčić	Mješovita jaslička 1		14	2
	Mješovita jaslička 2		14	2
	Mješovita jaslice 3		14	2
	Mješovita vrtić T 1		20	2
	Mješovita vrtić 2		19	2
	Mješovita vrtić 3		21	2
	Mješovita vrtić 4		22	2
	Mješovita vrtić 5		21	2
	Mješovita vrtić 6 E		21	2
	Mješovita vrtić 7 S		20	2
Ukupno	10		186	20

PPO	Grupe		Ukupan broj djece	Odgojno-obrazovni radnici
Veseljko	Mješovita jaslička 1		14	2
	Mješovita vrtić1		14	2
	Mješovita vrtić 2		20	2
	Mješovita vrtić 3		20	2
	Mješovita – djeca s intelektualnim teškoćama IT		5	2 odg. 1 edukacijski rehabilitator
Ukupno		73	11	

PPO	Grupe		Ukupan broj djece	Odgojno-obrazovni radnici
Vežica	Mješovita jaslice 1		8	2
	Mješovita vrtićka 1		20	2
	Mješovita vrtićka 2		18	2
	Mješovita vrtićka 3		19	2
	Mješovita vrtićka 4 E		22	2
	5	87	10	
Ukupno				

1.8. Odgojitelji pripravnici i mentor u Dječjem vrtiću Sušak

PPO	Pripravnica	Mentor	Početak	Kraj
Galeb	Suzana Radojević, odgojitelj	Kristina Nagradić, odgojitelj	25.2.2019.	1.3.2020.
Galeb	Nika Vincetić, odgojitelj	Mirta Butković, odgojitelj	26.11.2018.	25.11.2019.
Galeb	Petra Barać, odgojitelj	Mirta Gržić, odgojitelj	2.9.2019.	1.9.2020.
Morčić	Klara Linardić, odgojitelj	Iva Tucić, odgojitelj	19.6.2019.	4.12.2019.
Morčić	Doria Erlić, odgojitelj	Snježana Hrestak, odgojitelj	25.10.2019.	24.10.2020.
Veseljko	Nina Šušnjar, odgojitelj	Ana Androić, odgojitelj	24.9.2019.	23.9.2020.

1.9.Odgojiteljice voditeljice PPO-a

PPO	Odgojiteljice voditeljice PPO -a	Zamjene
GALEB	Iva Brožić	Maja Hreljac
MORČIĆ	Mirta Butković	Sara Lacmanović
PČELICE	Larisa Perinić	Josipa Pirija Jurić
VESELJKO	Mirta Gržić	Ana Androić
VEŽICA	Kristina Nagradić	Ariana Legović

1.10.Radno vrijeme i raspored rada

Radno vrijeme vrtića uskladeno je s izraženim potrebama roditelja za 2019./2020. pedagošku godinu i to od 6,30 do 17,00 sati.

Odgojitelji:

- radno vrijeme odvija se u ritmu dnevnih i tjednih izmjena odgojitelja u odnosu na neposredan rad i u odnosu na strukturu osmosatnog vremena
- tijekom rujna organizira se duže preklapanje rada tima odgajatelja u grupama zbog prilagodbe i adaptacije djece te dogovorenog plana suradnje s roditeljima za vrijeme prilagodbe.
- jutarnje okupljanje djece u periodu od 6,30 sati do 7,00 sati za djecu jasličkog uzrasta u sobi dnevnog boravka jasličke grupe (1 odgajatelj), za djecu vrtičkog uzrasta u sobi dnevnog boravka vrtića (1 odgajatelj).

Dnevno radno vrijeme stručnih suradnika organizirano je u obliku 7+1, fleksibilno, u skladu s realizacijom planiranih programskih zadataka.

Dnevno radno vrijeme ravnatelja je 8 satno.

Dnevno radno vrijeme administrativno-tehničke službe je 8 satno.

Jutarnja smjena odgojitelja – neposredan rad	Popodnevna smjena odgojitelja - neposredan rad
6,30 – 12,00	10,30 – 16,00
7,00 – 12,30	11,00 – 16,30
7,30 – 13,00	11,30 – 17,00

1.11.Raspored rada i radno vrijeme kuharica, pralja, domara i ekonoma

PPO	RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME	Broj izvršitelja
GALEB Centralna kuhinja	Glavna kuharica	6,00 – 14,00	1
	Kuharica	6,00 – 14,00	1
	Kuharica	6,00 – 14,00	1
	Kuharica	6,00 – 14,00	1
	Pomoćna kuharica	7,00 - 15,00	1
	Pomoćna kuharica	8,00 – 16,00	1
Morčić	Kuharica	7,00 – 15,00	1
	Pomoćna kuharica	8,00 – 16,00	1
Veseljko	Kuharica	7,00 – 15,00	1
Vežica	Kuharica	7,00 – 15,00	1
Pčelice	Pomoćna kuharica - spremaćica	7,00 - 15,00	1
Morčić	Pralja	6,30 – 14,30	2
Morčić – za sve PPO-e	Domar - ložač	6,30 – 14,30	1
Ekonom -vozač	Ekonom - vozač	6,00 – 14,00	1

1.12.Raspored rada domara - ložača

Dan	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
PPO	Veseljko	Morčić Pčelice	Vežica	Galeb	Morčić

1.13.Struktura radnog vremena odgojitelja

Aktivnost	Tjedni broj sati	Dnevni broj sati
Neposredan odgojno-obrazovni rad	27,5	5,5
Dnevni odmor	2,5	0,5
Planiranje, programiranje i vrednovanje rada	2,5	0,5
Priprema prostora i poticaja	2,5	0,5
Suradnja s roditeljima i sustručnjacima	2,5	0,5
Stručno usavršavanje i ostalo	2,5	0,5
UKUPNO	40	8

Na dugom bolovanju bile su dvije kuharice i 2 odgojitelja. Trudničko bolovanje koriste 2 odgojitelja, porodiljini dopust koriste 4 odgojitelja .Neplaćeni dopust do 3 godine starosti djeteta koriste 2 odgojitelja. Sporazumno raskid ugovora o radu dala je 1 pomoćna kuharica, 1 odgojiteljica i 1 odgojiteljica na pola radnog vremena. U mirovinu tijekom kolovoza odlazi 1 odgojiteljica i 1 kuharica.

Statistička obrada podataka o bolovanju odgojno-obrazovnih radnika vođena je mjesечно tijekom cijele pedagoške godine. Godinu je obilježio vrlo velik broj odgojitelja koji su bili na dužim i kraćim bolovanjima, što je bitno izazivalo pomake u organizaciji. Pravovremeno nije bilo moguće osigurati adekvatne zamjene zbog izraženog deficit-a odgojiteljskog kadra. Preraspodjelom unutar postojećih kapaciteta odgojno-obrazovni proces u cjelini provođen je vrlo kvalitetno unatoč izraženim poteškoćama.

Bitna zadaća Dječjeg vrtića Sušak za pedagošku 2019/20.godinu je Promicanje odgoja i obrazovanja za održivi razvoj

„Obrazovanje za održivi razvoj, očuvanje okoliša i racionalno korištenje energije dio je cjeloživotnog obrazovanja koje treba započeti od ranog djetinjstva. Zahtjev da se dijete od najranije dobi uči odgovornom ponašanju moguće je provesti ukoliko odrasli u ulozi djetetova modela imaju razvijenu svijest o održivom razvoju, očuvanju okoliša i odgovornom ponašanju prema prirodnim resursima.“

„Odgoj i obrazovanje je najsnažnije je oružje koje možeš koristiti da bi promijenio svijet.“

Nelson Mandela

Važno je naglasiti kako briga o održivom razvoju ne predstavlja samo ekologiju u užem smislu već uključuje i poticanje usvajanja navika zdravog načina života, obilježavanje ekoloških datuma, očuvanje kulturne baštine i njegovanje tradicije kraja.

Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj zapravo predstavlja kulturu življenja.

Polazeći od potreba i prava djeteta da živi, igra se i uči u zdravom, sigurnom i poticajnom okruženju, u cjeloviti program, odgojno-obrazovnog rada s djecom u našem vrtiću želimo uvoditi ekološku dimenziju s programom odgoja za održivi razvoj. Razvijanje ekološke osjetljivosti i komunikacije dugotrajan je i složen proces. U tom procesu kreirali smo model odgoja za održivi razvoj primjerен psihofizičkim sposobnostima i interesima djeteta.

Značajan doprinos razvoju ekološke osjetljivosti, pozitivnih stavova, vještina, navika kod djece ostvaruje se u interakciji s odraslima te je model ponašanja odraslih od presudnog utjecaja na dijete.

Bitne značajke su:

- cjelovitost
- razvojnost
- specijaliziranost
- kontinuiranost.

14 ključnih pojmoveva koje treba uključiti u odgojno-obrazovne programe za održivi razvoj:

- kritičko mišljenje
- razumijevanje i sustavno promišljanje složene stvarnosti koja nas okružuje
- promišljanje okrenuto budućnosti
- planiranje i upravljanje promjenama
- interdisciplinarnost i povezanost
- prilagodba stečenih iskustava različitim kontekstima konkretnе stvarnosti
- donošenje odluka

- sposobnost suočavanja s problemima i odgovorno djelovanje na lokalnoj i globalnoj razini
- humane vrijednosti
- sposobnost da se djeluje uz poštivanje drugoga
- prepoznavanje dionika i njihovih interesa
- sposobnost da se na demokratski način sudjeluje u donošenju odluka, dogovora i konsenzusa.

ZADAĆE

- Razvijati kod djeteta pozitivne odnose u komunikaciji i interakciji s drugom djecom, odraslima, prirodom i okruženjem
- Omogućiti djetetu aktivno i suradničko učenje svim osjetilnim modalitetima
- Poticati djecu da uočavaju, istražuju i rješavaju eko probleme uvažavajući razvojne sposobnosti, interes i potrebe djeteta
- Razvijati kreativna ponašanja djeteta, omogućiti djetetu spontano izražavanje stvaralačkih sposobnosti kroz sva razvojna područja i aspekte izražavanja
- Poticati djecu na aktivnosti kojima će senzibilizirati obitelj i širu zajednicu na probleme u okolišu
- Informirati, educirati i aktivno uključiti roditelje u ostvarivanje specijaliziranog programa

NAČELA

- odgoj za održivi razvoj podrazumijeva model za održivi razvoj primirena psihofizičkim sposobnostima i interesima djece promicanje ideja i obrazovanja za održivi razvoj u vrtiću
- podržavanje i razvijanje pozitivnih emocija i stavova, primjerenog ponašanja i djelovanja
- interdisciplinarni pristup odgoju i obrazovanju za okoliš kroz sve vrtičke aktivnosti, osobnom razvoju djeteta, socijalnim odnosima unutra skupine i rješavanju problema u neposrednom okolišu
- kreiranje i osmišljavanje poticajnog eko prostora u prostorijama unutar vrtića i oko njega prema interesima djece
- stručno usavršavanje odgojitelja
- opremanje vrtića suvremenom literaturom s tematikom zaštite okoliša
- suradnju i partnerstvo (roditelji, susjedstvo, lokalna i šira zajednica i mediji)

Napomena: Brojne aktivnosti, projekti i suradnje nisu realizirane zbog pomaka u organizaciji i realizaciji sadržaja Plana i programa rada pojmom Korona virusa.

Pomaci u organizaciji rada vezano uz pandemiju Korona virusa od 16.3.2020.

13.ožujka 2020. Ministarstvo znanosti i obrazovanja proslijedio je Osnivačima i Dječjim vrtićima obavijest o Odluci Vlade Republike Hrvatske i Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske o prestanku rada od 16.3.2020. škola na cijelom području Republike Hrvatske u trajanju od dva tjedna. Odluke o prestanku rada vrtića donosi jedinica lokalne samouprave odnosno osnivači.

Grad Rijeka 13.3.2020. donosi priopćenje o dvotjednoj obustavi odgojno-obrazovnog procesa u vrtićima zbog sprečavanja širenja zaraze korona virusa. Vrtići su dužni osigurati prihvat djece u vrtići čiji roditelji nisu u mogućnosti sami zbrinuti dijete. Preporuka roditeljima je da tu mogućnost koriste u što manjoj mogućoj mjeri kako bi se rizik eventualnog prijenosa virusa smanjio na najmanju moguću mjeru, odnosno kako bi preventivna mjera koju je donijela Vlada RH imala maksimalan mogući pozitivni učinak.

Od polovice ožujka do svibnja Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske izdao je nekoliko Uputa za dječje vrtiće, kao i nadležno ministarstvo koje je izdalo nekoliko Preporuka za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću. U skladu s navedenim u vrtićima su se provodile Upute i Preporuke te izradili Provedbeni programi rada u vrtiću u skladu s popuštanjem mjera koje su i dalje na snazi. Također su izrađene upute za odgojitelje, roditelje i sve zaposlenike.

U periodu od travnja do 11.5. 2020. organizirano je dežurstvo za prihvat djece čiji roditelji nisu mogli osigurati druge uvjete skrbi zbog zaposlenosti u vrtiću Morčić Rad se provodio u skladu s mjerama HZJZ i tada preporučenim brojem djece u skupini (5).

PROVEDBENI PLAN I (za period od 11.5. do 24.5.2020.)

UVOD

Provedbeni plan odnosi se na zaposlenike, djecu i odrasle osobe koje dovode i odvode djecu u Dječji vrtić Sušak. Primjenjuje se od 11. svibnja 2020. godine te će se prilagođavati aktualnoj epidemiološkoj situaciji.

⊕ Provedbeni plan izrađen je na temelju:

- Uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolske ustanove u kojima je osigurana mogućnost zbrinjavanja djece rane i predškolske dobi te učenika koji pohađaju razrednu nastavu od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izdane 29. travnja 2020. godine
- Preporuke za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, izdane 05. svibnja 2020. godine

Prema Uputama HZJZ u Dječjem vrtiću Sušak osigurana je mogućnost zbrinjavanja djeteta ako je riječ o djetetu čija su oba roditelja zaposlena ili djetetu koje živi samo s jednim roditeljem te ne postoji druga mogućnost zbrinjavanja djeteta.

Boravak u Dječjem vrtiću Sušak potencijalno može predstavljati veći rizik za zarazu djece s COVID-19, nego obiteljski dom odnosno kućanstvo, posebno ako su ukućani uključeni u takav tip dnevnih obaveza da mogu dosljedno izbjegavati situacije povećanog rizika za zarazu COVID-19.

Preporučuje se ostanak kod kuće djece s kroničnim bolestima kao i djece čiji roditelji/skrbnici/udomitelji ili ukućani imaju jednu od kroničnih bolesti navedene u Preporukama od strane HZJZ.

Djeci koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašla i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 nije dozvoljeno ulaziti u Dječji vrtić Sušak.

U Dječji vrtić Sušak nije dozvoljen ulazak i posjet osoba koji nisu djelatnici. Ulazna vrata vrtića su zaključana, a roditelji pri dovođenju i odvođenju djece pozvane.

ZAPOSLENICI

- Preporučuje se ostanak kod kuće zaposlenika s kroničnim bolestima kao i onih čiji ukućani imaju kroničnu bolest, te ako ukućani zaposlenika imaju jednu od navedenih bolesti (navedene bolesti su u Preporukama od strane HZJZ) ili su starije životne dobi (65 i više godina). Zaposlenici se tijekom boravka kod kuće pridržavaju mjera fizičkog razmaka u odnosu na ukućane kao i pojačane higijene, radi zaštite ukućana. Zabranjuje se rad zaposlenicima s temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti
- Zaposlenici moraju osigurati fizički razmak od 2 m u zatvorenom prostoru u odnosu na druge zaposlenike
- U istom odgojno-obrazovnom prostoru u isto vrijeme smiju boraviti isključivo djeca i odgojitelj iz iste odgojno-obrazovne skupine (maksimalno 9 djece i 2 odgojitelja). Odgojno-obrazovne skupine djece se formiraju na vremenski period od 10 radnih dana. Radno vrijeme odgojitelja (jutarnja smjena) je od 06:30 do 11:30, a drugog odgojitelja (popodnevna smjena) od 11:30 do 17:00 h
- Odgojno-obrazovna skupina djece boravi u jednoj sobi dnevnog boravka djece. Tijekom ovog perioda nije dozvoljeno: grupiranje djece iz jedne odgojno-obrazovne skupine s drugom djecom, odraslim osobom koja dovodi djecu u vrtić te drugim zaposlenicima ustanove na zajedničkim unutarnjim i vanjskim prostorima Dječjeg vrtića Sušak, kao ni grupiranje, te bliski fizički kontakt zaposlenika Dječjeg vrtića Sušak.
- Ukoliko je prostorna dimenzija vrtića takva da je ne moguće ne koristiti zajedničke prostorije/prostore isti se koriste na način da u isto vrijeme prolaze samo djeca i odgojitelji iz jedne odgojno obrazovne skupine.
- Odgojitelj koji radi u jutarnjoj smjeni prije dolaska djeteta u odgojno-obrazovnu skupinu dezinficirane i osušene igračke stavljaju na svoje mjesto te prozračuje prostoriju
  - Odgojitelj koji radi u popodnevnoj smjeni nakon odlaska zadnjega djeteta iz odgojno-obrazovne skupine dezinficira sve igračke te prozračuje prostoriju
  - Prostor sobe dnevnog boravka podijeljen je na manji broj centara aktivnosti i u svakom centru do 5 poticaja koje je moguće dezinficirati (ostale poticaje pospremiti u ormare). Poticaje je moguće nakon par dana zamijeniti.
- Prostor odgojno-obrazovne skupine potrebno je prilagoditi na način da u prostoru budu samo one igračke, pomagala, oprema i sl. koje se mogu dezinficirati (predmeti glatkih i tvrdih površina)
- Kada god vremenske prilike dozvole odgojitelji i djeca borave na vanjskim prostorima Dječjeg vrtića Sušak, prema unaprijed izrađenom rasporedu, na način

da djeca iz različitih odgojno-obrazovnih skupina ne borave u isto vrijeme na istom prostoru. Odgajatelji redovito planiraju i pripremaju poticaje za aktivnosti djece na vanjskom prostoru

- Prilikom objeda djeca sjede na način da svako dijete sjedi za svojim stolom, ukoliko zbog prostora to nije moguće odgojitelj raspoređuje djecu za stol na način da razmak između djece bude na udaljenosti od 2 m.
- Obroke i napitke za djecu, kuharica ostavlja na kolicima, ispred ulaznih vrata sobe dnevnog boravka djece. Odgojitelj unosi hranu i napitke u odgojno-obrazovnu skupinu i daje djeci.
- Prilikom popodnevnog odmora, ležaljke za djecu se razmiču na udaljenosti od 2 m. Ležaljke u prostor sobe dnevnog boravka, postavljaju spremičice u vremenskom periodu kada djeca nisu u tom prostoru. Posteljina koja se nalazi na ležaljkama pere se dva puta tjedno.
- U svakoj sobi dnevnog boravka djece vodi se posebna Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine za djecu koja se trenutno nalaze u toj skupni (ukoliko se spajaju djeца iz dviju ili više skupina to je također potrebno navesti u knjizi)

⊕ Dječji vrtić Sušak dolje navedenim mjerama provodi pojačanu **higijenu**:

- Svaki zaposlenik je obavezan prije dolaska na posao izmjeriti temperaturu. Izmjerena temperatura upisuje se u Mjesečnu listu za upisivanje tjelesne temperature zaposlenika. Liste stoje u zbornici svakoga PPO-a
- Spremačice, domar, ekonom, samostalni referent ZNR,ZOP Mjesečnu listu ispunjavaju i drže kod sebe, a kuhinjsko osoblje u kuhinji
- Zdravstvena voditeljica pregledava upisane vrijednosti izmjerene temperature
- Spremačica iz jutarnje smjene prva ulazi u vrtić u 06:00 te ulijeva dezinficijens u barijeru za dezinfekciju potplata. Postupak ponavlja svaka tri sata
- Na ulazu u svaki PPO postavljeno je dezinfekcijsko sredstvo za ruke s uputom za korištenje
- Zaposlenik nakon ulaska u vrtić odlazi do garderobe te oblači odjeću za rad i obuva prikladnu obuću
- Po ulasku u Dječji vrtić Sušak svi zaposlenici dezinficiraju mobitel
- Maske za lice zaposlenici Dječjeg vrtića Sušak koriste optionalno, osim u trenutku podjele obroka kada je maska obavezna
- Kuhinjsko osoblje nosi zaštitnu masku
- Rukavice se ne preporučaju nositi, jer je naglasak na učestalom pranju ruka. Za pranje ruku zaposlenika i djece koriste se jednokratni papirnati ručnici koji se nakon korištenja odbacuju u koš za otpad s poklopcom
- Spremačice dezinficiraju sve dodirne površine koje koristi veći broj osoba na početku i na kraju svake smjene, a najmanje dva puta dnevno

- Evidenciju „Tjedna nadzorna listi dezinfekcije“ ispunjava spremačica i arhivira u Zbornici svakoga PPO-a
- Zadnja osoba koja izlazi iz vrtića je spremačica iz poslijepodnevne smjene koja dezinficira sve korištene površine.

 Odgajno-obrazovni rad u Dječjem vrtiću Sušak:

- Prilikom planiranja odgajno-obrazovnog rada, a ukoliko nisu sva djeca iz iste odgajno-obrazovne skupine potrebno je osmisliti aktivnosti za međusobno upoznavanje s ciljem razvijanja osjećaja pripadnosti i povezanosti
- Tijekom boravka djeteta u vrtiću važno je očekivati povišene reakcije stresa te posebnu pažnju obratiti njihovoj prevenciji i smanjivanju. Stoga je poticanje i održavanje tople i sigurne emocionalne klime u odgajno-obrazovnoj skupini osnova odgajno-obrazovnog rada u ovom periodu. Odgojitelji to čine tako što:
  - U radu daju naglasak na smanjivanje stresa, budući se radi o periodu prilagodbe na veliku promjenu, poput prvog polaska djeteta u vrtić
  - Iskazuju puno brižnih ponašanja, puno nježnosti i podrške
  - Razgovaraju s djecom o situaciji pandemije, pitaju ih kako su je oni doživjeli, podijele međusobno kako su živjeli u proteklom periodu, što im se svidjelo, a što im je nedostajalo
  - Posvećuju posebnu pažnju iskazivanju osjećaja i raspoloženja, potiču emocionalnu pismenost, daju vlastitim primjerom model kako iskazati što osjećamo (osobno, kroz likovno i scensko izražavanje...)
  - Provode vježbe disanja, opuštanja tijela
  - Rade na prihvaćanju različitosti
  - Pričaju o korona virusu, pandemiji i izvanrednim mjerama na djeci primjereno, jednostavan način – cilj je pomoći djeci da razumiju što se oko njih događa. Koriste se i slikovni materijali (slikovnice, sadržaje s web stranica i sl.)
- Djecu se potiče na usvajanje rutine kao što su: pokrivanje usta i nosa pri kašljaju i kihanju te često pranje ruku sapunom i vodom, npr. za vrijeme pranja ruku djeca pjevaju pjesmicu koja traje dvadesetak sekundi, kako bi znali jesu li dovoljno dugo prali ruke.
- U radu s djecom vježba se i održavanje socijalne distance, npr. neka djeca sjede na većoj udaljenosti jedno od drugog, vježbaju rastezanje ruku ili „mašu krilima“ i nauče ostaviti dovoljno prostora da ne dodiruju prijatelje
- Njega djeteta provodi se u što kraćem vremenu
- Djeca ne nose zaštitne maske
- Prije odlaska kući, odgojitelj djeci mjeri temperaturu. Nakon svakog mjerjenja odgojitelj je dužan topломjer dezinficirati za slijedeću uporabu.

ODRASLE OSOBE (roditelj/skrbnik/udomitelj) KOJE DOVODE I ODVODE DIJETE

- Odrasla osoba koja ima povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili je pod rizikom da je mogla u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili je pod sumnjom da bi mogla biti zaražena s COVID-19, a pogotovo ako je u samoizolaciji, ne smije dovoditi niti odvoditi djecu iz vrtića, kao ni ulaziti na vanjske prostore vrtića
- Odrasla osoba o svakoj sumnji na COVID-19 kod djece ili članova kućanstva, ima obavezu hitno telefonom obavijestiti ravnatelja, pedijatra te nadležnog epidemiologa.
- Roditelji/skrbnici/udomitelji imaju obavezu izmjeriti tjelesnu temperaturu djetetu svaki dan prije dolaska u ustanovu.
- U slučaju povišene tjelesne temperature nije dozvoljeno dovođenje djeteta u Dječji vrtić Sušak te je potrebno o tome obavijestiti ravnatelja Dječjeg vrtića Sušak i pedijatra.
- Preporučuje se da u pratnji djeteta bude odrasla osoba koja živi u istom kućanstvu s djetetom
- Odraslim osobama koje dovode i odvode djecu nije dozvoljen ulazak u prostore Dječjeg vrtića Sušak
- Dijete je potrebno dovoditi i odvoditi u vremenu koje je to naznačio u anketi Dječjeg vrtića Sušak
- Pri prvom dolasku djeteta u vrtić odrasla osoba odgojitelju predaje ispunjenu i potpisana Izjavu (koja se nalazi na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Sušak)
- Odrasla osoba koja dovodi dijete u vrtić pozvoni pri dolasku i pričeka ispred ulaza u vrtić do dolaska odgojitelja koji prima dijete. Prilikom ulaska u vrtić, na barijeri odgojitelj i djeca dezinficiraju potplate, odlaze u garderobu, u sanitarni čvor oprati ruke te nakon toga u prostor sobe dnevnog boravka
- Odrasle osobe dok čekaju da odgojitelj dođe po djecu drže razmak od 2 m
- Dječja pidžama se donosi petkom u vrtić, gdje stoji 48 sati te se koristi u ponedjeljak
- U Dječji vrtić Sušak nije dozvoljeno unošenje igračaka ili bilo kakvih predmeta djece, izuzev boćice i duda za djecu jasličkog uzrasta.

SUMNJA NA COVID-19

- Ukoliko za vrijeme radnog vremena zaposlenik dobije temperaturu isti odmah obavještava zdravstvenu voditeljicu koja obavještava ravnateljicu i epidemiologa. Zaposlenik napušta radno mjesto, telefonski se javlja svome izabranom liječniku koji ga upućuje na testiranje. Potrebno je testirati na SARS-CoV-2 sve zaposlenike s povišenom tjelesnom temperaturom ili respiratornim simptomima
- Ukoliko za vrijeme boravka djeteta u Dječjem vrtiću Sušak, dijete dobije temperaturu odgojitelj obavještava zdravstvenu voditeljicu koja obavještava ravnateljicu i epidemiologa. Odgojitelj odmah obavještava roditelja o nastaloj situaciji. Dijete se sa drugom odrasлом osobom Dječjeg vrtića Sušak izdvaja iz odgojno obrazovne skupine u zasebnu prostoriju te čeka roditelje.

PROVEDBENI PLAN DJEČJEG VRTIĆA SUŠAK II (za period od 25.5.2020.)

UVOD

Želeći osigurati sigurno, zdravo, toplo i poticajno okruženje za djecu i zaposlenike u vrijeme pandemije COVID-19 Dječji vrtić Sušak izradio je Provedbeni plan koji se odnosi na djecu, zaposlenike i odrasle osobe koje dovode i odvode djecu u Dječji vrtić Sušak. Primjenjuje se od 25. svibnja 2020. godine te će se prilagođavati aktualnoj epidemiološkoj situaciji.

⊕ Provedbeni plan izrađen je na temelju:

- Uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za rad predškolskih ustanova i razrednu nastavu od 1. do 4. razreda te posebne razredne odjele i rad s djecom s teškoćama koja imaju pomoćnika u nastavi, od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izdane 20. svibnja 2020. godine
- Preporuke za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, izdane 25. svibnja 2020. godine

Prema gore navedenim uputama i preporukama omogućeno je uključivanje sve djece u Dječji vrtić Sušak.

Djeci koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašla i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 nije dozvoljeno ulaziti u Dječji vrtić Sušak.

ZAPOSLENICI

- Zaposlenici s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (zaposlenici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficiencijama) potrebno je, ako je moguće raspoređiti na što više aktivnosti koje ne zahtijevaju učestali kontakt s drugim osobama. Ukoliko isto nije moguće zbog organizacije posla zaposlenik je dužan nositi masku i održavati fizičku distancu
- Zabranjuje se rad zaposlenicima s temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti
- Zabranjeni su svi posjeti Dječjem vrtiću Sušak
- Ulazna vrata vrtića su zaključana
- Zaposlenici moraju osigurati fizički razmak od 1,5 m u zatvorenom prostoru u odnosu na druge zaposlenike
- U istom odgojno-obrazovnom prostoru u isto vrijeme smiju boraviti isključivo djeca i odgojitelj iz iste odgojno-obrazovne skupine (15-ero – 20-ero djece i 2 odgojitelja).
- Odgojno-obrazovna skupina djece boravi u jednoj sobi dnevnog boravka djece. Tijekom ovog perioda nije dozvoljeno: grupiranje djece iz jedne odgojno-obrazovne

skupine s drugom djecom, odrasloim osobom koja dovodi djecu u vrtić te drugim zaposlenicima ustanove na zajedničkim unutarnjim i vanjskim prostorima Dječjeg vrtića Sušak, kao ni grupiranje, te bliski fizički kontakt zaposlenika Dječjeg vrtića Sušak

- Zajednički toalet se koristi na način da se pojedino dijete drži na udaljenosti koliko je moguće od djece iz drugih odgojno-obrazovnih skupina
- Zajedničke prostorije/prostori npr. hodnici, sportska dvorana, knjižnica i sl. koristite se što je manje moguće; prolaz se organizira tako da u isto vrijeme prolaze djeca i odgojitelj iz jedne odgojno-obrazovne skupine dok druge osobe ne prolaze/borave u isto vrijeme, uz poticanje djece da u prolazu ne dotiču površine ili predmete
- Odgojitelj koji radi u jutarnjoj smjeni prije dolaska djeteta u odgojno-obrazovnu skupinu dezinficirane i osušene igračke stavlja na svoje mjesto te prozračuje sobu dnevnog boravka djece
- Odgojitelj koji radi u popodnevnoj smjeni nakon odlaska zadnjega djeteta iz odgojno-obrazovne skupine dezinficira sve igračke te prozračuje sobu dnevnog boravka djece
- Sобу дневног боравка дјече потребно је прilagoditi на начин да у простору буду само one igračke, помагала, опрема и сл. које се могуdezinficirati (предмети глатких и тврдих површина)
- Забранено је кориштење више пута (више него једном) материјала као што је кинетички пјесак, глина, кукуруз, риža и сл.
- Kada god vremenske prilike dozvole odgojitelji i djeca borave na vanjskim prostorima Dječjeg vrtića Sušak, prema unaprijed izrađenom rasporedu, na način da djeca iz različitih odgojno-obrazovnih skupina ne borave u isto vrijeme na istom prostoru. Odgajatelji redovito planiraju i pripremaju poticaje za aktivnosti djece na vanjskom prostoru
- Ne preporuča se izvođenje tjelesnih aktivnosti u zatvorenom prostoru
- Tjelesna aktivnost se može provoditi na otvorenom prostoru uz održavanje fizičkog razmaka
- Obroke i napitke za djecu, kuharica ostavlja na kolicima, ispred ulaznih vrata sobe dnevnog boravka djece. Odgojitelj unosi hranu i napitke u sobu dnevnog boravka i daje djeci
- Ležaljke za popodnevni odmor i stolovi za jelo razmiču se tako da djeca leže, odnosno sjede na što većoj udaljenosti u sobi dnevnog boravka (po mogućnosti razmak od približno 1,5 m), ali opet tako da potrebe sve djece u odgojno-obrazovnoj skupini budu zadovoljene
- Ležaljke u prostor sobe dnevnog boravka, postavljaju spremaćice u vremenskom periodu kada djeca nisu u tom prostoru. Posteljina koja se nalazi na ležaljkama pere se dva puta tjedno
- Za djecu koja nemaju potrebu za popodnevnim odmorom, mirne aktivnosti predviđene su u dijelu sobe koji djeca ne koriste za popodnevni odmor
- U svakoj sobi dnevnog boravka djece vodi se posebna Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine za djecu koja se trenutno nalaze u toj skupni (ukoliko se spajaju djeca iz dviju ili više skupina to je također potrebno navesti u knjizi)

⊕ Dječji vrtić Sušak dolje navedenim mjerama provodi pojačanu **higijenu**:

- Svaki zaposlenik je obavezan prije dolaska na posao i netom prije odlaska s posla izmjeriti temperaturu. Izmjerena temperatura upisuje se u Mjesečnu listu za upisivanje tjelesne temperature zaposlenika. Liste stoje u zbornici svakoga PPO-a
- Spremačice, domar, ekonom, samostalni referent ZNR,ZOP Mjesečnu listu ispunjavaju i drže kod sebe, a kuhinjsko osoblje u kuhinji
- Zdravstvena voditeljica pregledava upisane vrijednosti izmjerene temperature
- Spremačica iz jutarnje smjene prva ulazi u vrtić te ulijeva dezinficijens u barijeru za dezinfekciju potplata. Postupak ponavlja svaka tri sata
- Na ulazu u svaki PPO postavljeno je dezinfekcijsko sredstvo za ruke s uputom za korištenje
- Ruke dezinficiraju zaposlenici i osobe koje ulaze u Dječji vrtić Sušak (djeca ne dezinficiraju ruke, već učestalo peru ruke vodom i sapunom)
- Ekonom, domar, dobavljači i serviseri koriste bočni ulaz uz obaveznu dezinfekciju ruku
- Zaposlenik nakon ulaska u vrtić odlazi do garderobe te oblači odjeću za rad i obuva prikladnu obuću
- Po ulasku u Dječji vrtić Sušak svi zaposlenici dezinficiraju mobitel
- Maske za lice zaposlenici Dječjeg vrtića Sušak koriste optionalno kod skrbi za djecu rane dobi kod koje je potrebna njega koja zahtjeva bliski kontakt, a u trenutku podjele obroka maska je obavezna
- Kuhinjsko osoblje nosi zaštitnu masku
- Rukavice se ne preporučaju nositi, jer je naglasak na učestalom pranju ruku. Za pranje ruku zaposlenika i djece koriste se jednokratni papirnati ručnici koji se nakon korištenja odbacuju u koš za otpad s poklopcem
- Prostorije se prozračuju više puta dnevno, pogotovo prije dolaska i nakon odlaska djece
- Spremačice dezinficiraju sve dodirne površine koje koristi veći broj osoba na početku i na kraju svake smjene a najmanje svaka tri sata (npr: kvake, ručke na prozorima, radne površine, tipkovnice, konzole, slavine u toaletima, kuhinjama, tipke vodokotlića, daljinski upravljači, prekidači za struju, zvona na vratima, ploče dizala)
- Čišćenje sobe dnevnog boravka provodi se kada se djeca nalaze na vanjskom prostoru ili nakon njihovog odlaska iz vrtića
- Evidenciju „Tjedna nadzorna listi dezinfekcije“ ispunjava spremičica i arhivira u Zbornici svakoga PPO-a
- Zadnja osoba koja izlazi iz vrtića je spremičica iz poslijepodnevne smjene koja dezinficira sve korištene površine.

Odgajno-obrazovni rad u Dječjem vrtiću Sušak:

- Prilikom planiranja odgajno-obrazovnog rada, a ukoliko nisu sva djeca iz iste odgajno-obrazovne skupine potrebno je osmisliti aktivnosti za međusobno upoznavanje s ciljem razvijanja osjećaja pripadnosti i povezanosti
- Tijekom boravka djeteta u vrtiću važno je očekivati povišene reakcije stresa te posebnu pažnju obratiti njihovoj prevenciji i smanjivanju. Stoga je poticanje i održavanje tople i sigurne emocionalne klime u odgajno-obrazovnoj skupini osnova odgajno-obrazovnog rada u ovom periodu. Odgojitelji to čine tako da:
  - U radu daju naglasak na smanjivanje stresa, budući se radi o periodu prilagodbe na veliku promjenu, poput prvog polaska djeteta u vrtić
  - Iskazuju puno brižnih ponašanja, puno nježnosti i podrške
  - Razgovaraju s djecom o situaciji pandemije, pitaju ih kako su je oni doživjeli, podijele međusobno kako su živjeli u proteklom periodu, što im se svidjelo, a što im je nedostajalo
  - Posvećuju posebnu pažnju iskazivanju osjećaja i raspoloženja, potiču emocionalnu pismenost, daju vlastitim primjerom model kako iskazati što osjećamo (osobno, kroz likovno i scensko izražavanje...)
  - Provode vježbe disanja, opuštanja tijela
  - Rade na prihvaćanju različitosti
  - Pričaju o korona virusu, pandemiji i izvanrednim mjerama na djeci primjeren, jednostavan način – cilj je pomoći djeci da razumiju što se oko njih događa. Koriste se i slikovni materijali (slikovnice, sadržaje s web stranica i sl.)
- Provode se svi rehabilitacijski i terapijski programi i postupci s djecom s teškoćama u razvoju, koji su se redovito provodili prije proglašenja epidemije uz poštivanje svih preporuka nadležnih tijela
- Stručni suradnici Dječjeg vrtića Sušak uključuju se u rad s odgojiteljima i djecom poštujući preporuke nadležnih tijela
- Djecu se potiče na usvajanje rutine kao što su: pokrivanje usta i nosa pri kašljaju i kihanju te često pranje ruku sapunom i vodom, npr. za vrijeme pranja ruku djeca pjevaju pjesmicu koja traje dvadesetak sekundi, kako bi znali jesu li dovoljno dugo prali ruke
- U radu s djecom vježba se i održavanje socijalne distance, npr. dok djeca sjede na većoj udaljenosti jedno od drugog, vježbaju rastezanje ruku ili „mašu krilima“ i nauče ostaviti dovoljno prostora da ne dodiruju prijatelje
- Njega djeteta provodi se u što kraćem vremenu
- Djeca ne nose zaštitne maske
- Prije odlaska kući, odgojitelj djeci mjeri temperaturu. Nakon svakog mjerjenja odgojitelj je dužan topломjer dezinficirati za slijedeću uporabu.

ODRASLE OSOBE (roditelj/skrbnik/udomitelj) KOJE DOVODE I ODVODE DIJETE

- Odrasla osoba dužna je na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Sušak pročitati i poštovati Upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova i razrednu nastavu od 1. do 4. razreda te posebne razredne odjele i rad s djecom s teškoćama koja imaju pomoćnika u nastavi od strane HZJZ od 20. svibnja 2020. te Preporuke za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću Ministarstva znanosti i obrazovanja od 25. svibnja 2020. godine
- Odrasla osoba koja ima povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili je pod rizikom da je mogla biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili je pod sumnjom da bi mogla biti zaražena s COVID-19, a pogotovo ako je u samoizolaciji, ne smije dovoditi niti odvoditi djecu iz vrtića, kao ni ulaziti na vanjske prostore vrtića
- Djeci koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 nije dozvoljeno ulaziti u Dječji vrtić Sušak
- Preporučuje se da u pratinji djeteta bude odrasla osoba koja živi u istom kućanstvu s djetetom
- Odrasle osobe koje dovode i odvode djecu ne ulaze u prostore Dječjeg vrtića Sušak, sukladno preporukama nadležnih tijela
- Odrasle osobe dok čekaju da odgojitelj dođe po djecu drže razmak od 1,5 m
- Roditelji/skrbnici/udomitelji imaju obavezu izmjeriti tjelesnu temperaturu djetetu svaki dan prije dolaska u ustanovu te vrijednost temperature zapisati u bilježnicu koje dijete donosi odgojitelju na uvid
- Dječji ruksak s opremom (dječja pidžama, rezervna odjeća) donosi se petkom u vrtić predaje odgojitelju ispred ulaznih vrata, koji isti preuzima te ga odlaže u garderobni ormari djeteta gdje stoji od 48 do 72 sata te se onda koristi
- Nije preporučeno unošenje igračaka ili bilo kakvih predmeta djece u Dječji vrtić Sušak, izuzev dude i boćica za djecu jasličkog uzrasta.
- Odrasla osoba koja dovodi dijete u vrtić pozvoni pri dolasku i pričeka ispred ulaza u vrtić do dolaska odgojitelja koji prima dijete. Prilikom ulaska u vrtić, na barijeri odgojitelj i djeca dezinficiraju potplate, odlaze u garderobu, u sanitarni čvor oprati ruke te nakon toga u prostor sobe dnevnog boravka.

SUMNJA NA COVID-19

- Ukoliko za vrijeme radnog vremena zaposlenik dobije temperaturu isti odmah obavještava zdravstvenu voditeljicu koja obavještava ravnateljicu i epidemiologa. Zaposlenik napušta radno mjesto, telefonski se javlja svome izabranom liječniku koji ga upućuje na testiranje. Potrebno je testirati na SARS-CoV-2 sve zaposlenike s povišenom tjelesnom temperaturom ili respiratornim simptomima
- Ukoliko za vrijeme boravka djeteta u Dječjem vrtiću Sušak, dijete dobije temperaturu odgojitelj obavještava zdravstvenu voditeljicu koja obavještava ravnateljicu i

epidemiologa. Odgojitelj odmah obavještava roditelja o nastaloj situaciji. Dijete se sa drugom odrasлом osobом Dječjeg vrtića Sušak izdvaja iz odgojno obrazovne skupine u zasebnu prostoriju te čeka roditelje.

- Odrasla osoba o svakoj sumnji na COVID-19 kod djece ili članova kućanstva, ima obavezu hitno telefonom obavijestiti ravnateljicu, pedijatra te nadležnog epidemiologa

PROVEDBENI PLAN DJEČJEG VRTIĆA SUŠAK III (za period od 5.6.2020.)

UVOD

Želeći osigurati sigurno, zdravo, toplo i poticajno okruženje za djecu i zaposlenike u vrijeme pandemije COVID-19 Dječji vrtić Sušak izradio je Provedbeni plan koji se odnosi na djecu, zaposlenike i odrasle osobe koje dovode i odvode djecu u Dječji vrtić Sušak. Primjenjuje se od 5. lipnja 2020. godine te će se prilagođavati aktualnoj epidemiološkoj situaciji.

 Provedbeni plan izrađen je na temelju:

- Uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za rad predškolskih ustanova i razrednu nastavu od 1. do 4. razreda te posebne razredne odjele i rad s djecom s teškoćama koja imaju pomoćnika u nastavi, od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izdane 20. svibnja 2020. godine
- Izmjena i dopuna uputa te dodatne preporuke za dječje vrtiće i škole, od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izdane 5. lipnja 2020. godine
- Preporuke za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, izdane 25. svibnja 2020. godine

Prema gore navedenim uputama i preporukama omogućeno je uključivanje sve djece u Dječji vrtić Sušak.

Djeci koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 nije dozvoljeno ulaziti u Dječji vrtić Sušak.

ZAPOSLENICI

- Zaposlenici s kroničnim bolestima koje možebitno predstavljaju veći rizik za razvoj težih oblika bolesti COVID-19 (zaposlenici s respiratornim, kardiovaskularnim, malignim bolestima, dijabetesom, imunodeficiencijama) potrebno je, ako je moguće raspoređiti na što više aktivnosti koje ne zahtijevaju učestali kontakt s drugim osobama. Ukoliko isto nije moguće zbog organizacije posla zaposlenik je dužan nositi masku i održavati fizičku distancu
- Zabranjuje se rad zaposlenicima s temperaturom, respiratornim simptomima i drugim simptomima zarazne bolesti

- Zabranjeni su svi posjeti Dječjem vrtiću Sušak
- Zaposlenici moraju osigurati fizički razmak od 1,5 m u zatvorenom prostoru u odnosu na druge zaposlenike
- U istom odgojno-obrazovnom prostoru u isto vrijeme smiju boraviti isključivo djeca i odgojitelj iz iste odgojno-obrazovne skupine (15-ero – 20-ero djece i 2 odgojitelja).
- Odgojno-obrazovna skupina djece boravi u jednoj sobi dnevnog boravka djece. Tijekom ovog perioda nije dozvoljeno: grupiranje djece iz jedne odgojno-obrazovne skupine s drugom djecom, odraslim osobom koja dovodi djecu u vrtić te drugim zaposlenicima ustanove na zajedničkim unutarnjim i vanjskim prostorima Dječjeg vrtića Sušak, kao ni grupiranje, te bliski fizički kontakt zaposlenika Dječjeg vrtića Sušak
- Zajednički toalet se koristi na način da se pojedino dijete drži na udaljenosti koliko je moguće od djece iz drugih odgojno-obrazovnih skupina
- Zajedničke prostorije/prostori npr. hodnici, sportska dvorana, knjižnica i sl. koristite se što je manje moguće; prolaz se organizira tako da u isto vrijeme prolaze djeca i odgojitelj iz jedne odgojno-obrazovne skupine dok druge osobe ne prolaze/borave u isto vrijeme, uz poticanje djece da u prolazu ne dotiču površine ili predmete
- Odgojitelj koji radi u jutarnjoj smjeni prije dolaska djeteta u odgojno-obrazovnu skupinu dezinficirane i osušene igračke stavlja na svoje mjesto te prozračuje sobu dnevnog boravka djece
- Odgojitelj koji radi u popodnevnoj smjeni nakon odlaska zadnjega djeteta iz odgojno-obrazovne skupine dezinficira sve igračke te prozračuje sobu dnevnog boravka djece
- Sva didaktička oprema i igračke mogu se koristi na otvorenom i u zatvorenom prostoru kao što je bilo uobičajeno prije epidemije
- Opremu glatkih, tvrdih površina koja se lako opere deterdžentom i vodom, moguće je izložiti da se osuši na suncu. Didaktičku opremu i igračke koju je nemoguće oprati, a lako je zamijeniti potrebno je povremeno zamijeniti novom.
- Kada god vremenske prilike dozvole odgojitelji i djeca borave na vanjskim prostorima Dječjeg vrtića Sušak, prema unaprijed izrađenom rasporedu, na način da djeca iz različitih odgojno-obrazovnih skupina ne borave u isto vrijeme na istom prostoru. Odgajatelji redovito planiraju i pripremaju poticaje za aktivnosti djece na vanjskom prostoru
- Ne preporuča se izvođenje tjelesnih aktivnosti u zatvorenom prostoru
- Tjelesna aktivnost se može provoditi na otvorenom prostoru uz održavanje fizičkog razmaka
- Obroke i napitke za djecu, kuharica ostavlja na kolicima, ispred ulaznih vrata sobe dnevnog boravka djece. Odgojitelj unosi hranu i napitke u sobu dnevnog boravka i daje djeci
- Ležaljke za popodnevni odmor i stolovi za jelo razmiču se tako da djeca leže, odnosno sjede na što većoj udaljenosti u sobi dnevnog boravka (po mogućnosti razmak od približno 1,5 m), ali opet tako da potrebe sve djece u odgojno-obrazovnoj skupini budu zadovoljene

- Ležaljke u prostor sobe dnevnog boravka, postavljaju spremačice u vremenskom periodu kada djeca nisu u tom prostoru. Posteljina koja se nalazi na ležaljkama pere se dva puta tjedno
- Za djecu koja nemaju potrebu za popodnevnim odmorom, mirne aktivnosti predviđene su u dijelu sobe koji djeca ne koriste za popodnevni odmor
- U svakoj sobi dnevnog boravka djece vodi se posebna Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine za djecu koja se trenutno nalaze u toj skupni (ukoliko se spajaju djeca iz dviju ili više skupina to je također potrebno navesti u knjizi)

► Dječji vrtić Sušak dolje navedenim mjerama provodi pojačanu **higijenu**:

- Svaki zaposlenik je obavezan prije dolaska na posao i netom prije odlaska s posla izmjeriti temperaturu. Izmjerena temperatura upisuje se u Mjesečnu listu za upisivanje tjelesne temperature zaposlenika. Liste stoje u zbornici svakoga PPO-a
- Spremačice, domar, ekonom, samostalni referent ZNR,ZOP Mjesečnu listu ispunjavaju i drže kod sebe, a kuhinjsko osoblje u kuhinji
- Zdravstvena voditeljica pregledava upisane vrijednosti izmjerene temperature
- Spremačica iz jutarnje smjene prva ulazi u vrtić te uljeva dezinficijens u barijeru za dezinfekciju potplata. Postupak ponavlja svaka tri sata
- Na ulazu u svaki PPO postavljeno je dezinfekcijsko sredstvo za ruke s uputom za korištenje
- Ruke dezinficiraju zaposlenici i osobe koje ulaze u Dječji vrtić Sušak (djeca ne dezinficiraju ruke, već učestalo peru ruke vodom i sapunom)
- Ekonom, domar, dobavljači i serviseri koriste bočni ulaz uz obaveznu dezinfekciju ruku
- Zaposlenik nakon ulaska u vrtić odlazi do garderobe te oblači odjeću za rad i obuva prikladnu obuću
- Po ulasku u Dječji vrtić Sušak svi zaposlenici dezinficiraju mobitel
- Maske za lice zaposlenici Dječjeg vrtića Sušak koriste opcionalno kod skrbi za djecu rane dobi kod koje je potrebna njega koja zahtjeva bliski kontakt, a u trenutku podjele obroka maska je obavezna
- Kuhinjsko osoblje nosi zaštitnu masku
- Rukavice se ne preporučaju nositi, jer je naglasak na učestalom pranju ruku. Za pranje ruku zaposlenika i djece koriste se jednokratni papirnati ručnici koji se nakon korištenja odbacuju u koš za otpad s poklopcem
- Prostorije se prozračuju više puta dnevno, pogotovo prije dolaska i nakon odlaska djece
- Spremačice dezinficiraju sve dodirne površine koje koristi veći broj osoba na početku i na kraju svake smjene a najmanje svaka tri sata (npr: kvake, ručke na prozorima, radne površine, tipkovnice, konzole, slavine u toaletima, kuhinjama, tipke vodokotlića, daljinski upravljači, prekidači za struju, zvona na vratima, ploče dizala)

- Čišćenje sobe dnevnog boravka provodi se kada se djeca nalaze na vanjskom prostoru ili nakon njihovog odlaska iz vrtića
- Evidenciju „Tjedna nadzorna listi dezinfekcije“ ispunjava spremičica i arhivira u Zbornici svakoga PPO-a
- Zadnja osoba koja izlazi iz vrtića je spremičica iz poslijepodnevne smjene koja dezinficira sve korištene površine.

 Odgojno-obrazovni rad u Dječjem vrtiću Sušak:

- Prilikom planiranja odgojno-obrazovnog rada, a ukoliko nisu sva djeca iz iste odgojno-obrazovne skupine potrebno je osmisliti aktivnosti za međusobno upoznavanje s ciljem razvijanja osjećaja pripadnosti i povezanosti
- Tijekom boravka djeteta u vrtiću važno je očekivati povišene reakcije stresa te posebnu pažnju obratiti njihovoj prevenciji i smanjivanju. Stoga je poticanje i održavanje tople i sigurne emocionalne klime u odgojno-obrazovnoj skupini osnova odgojno-obrazovnog rada u ovom periodu. Odgojitelji to čine tako da:
  - U radu daju naglasak na smanjivanje stresa, budući se radi o periodu prilagodbe na veliku promjenu, poput prvog polaska djeteta u vrtić
  - Iskazuju puno brižnih ponašanja, puno nježnosti i podrške
  - Razgovaraju s djecom o situaciji pandemije, pitaju ih kako su je oni doživjeli, podijele međusobno kako su živjeli u proteklom periodu, što im se svidjelo, a što im je nedostajalo
  - Posvećuju posebnu pažnju iskazivanju osjećaja i raspoloženja, potiču emocionalnu pismenost, daju vlastitim primjerom model kako iskazati što osjećamo (osobno, kroz likovno i scensko izražavanje...)
  - Provode vježbe disanja, opuštanja tijela
  - Rade na prihvaćanju različitosti
  - Pričaju o korona virusu, pandemiji i izvanrednim mjerama na djeci primjeren, jednostavan način – cilj je pomoći djeci da razumiju što se oko njih događa. Koriste se i slikovni materijali (slikovnice, sadržaje s web stranica i sl.)
- Provode se svi rehabilitacijski i terapijski programi i postupci s djecom s teškoćama u razvoju, koji su se redovito provodili prije proglašenja epidemije uz poštivanje svih preporuka nadležnih tijela
- Stručni suradnici Dječjeg vrtića Sušak uključuju se u rad s odgojiteljima i djecom poštujući preporuke nadležnih tijela
- Djecu se potiče na usvajanje rutine kao što su: pokrivanje usta i nosa pri kašljaju i kihanju te često pranje ruku sapunom i vodom, npr. za vrijeme pranja ruku djeca pjevaju pjesmicu koja traje dvadesetak sekundi, kako bi znali jesu li dovoljno dugo prali ruke
- U radu s djecom vježba se i održavanje socijalne distance, npr. dok djeca sjede na većoj udaljenosti jedno od drugog, vježbaju rastezanje ruku ili „mašu krilima“ i nauče ostaviti dovoljno prostora da ne dodiruju prijatelje

- Njega djeteta provodi se u što kraćem vremenu
- Djeca ne nose zaštitne maske
  - Prije odlaska kući, odgojitelj djeci mjeri temperaturu. Nakon svakog mjerenja odgojitelj je dužan topломjer dezinficirati za slijedeću uporabu.

ODRASLE OSOBE (roditelj/skrbnik/udomitelj) KOJE DOVODE I ODVODE DIJETE

- Odrasla osoba dužna je na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Sušak pročitati i poštovati Upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova i razrednu nastavu od 1. do 4. razreda te posebne razredne odjele i rad s djecom s teškoćama koja imaju pomoćnika u nastavi od strane HZJZ od 20. svibnja 2020., Izmjena i dopuna uputa te dodatne preporuke za dječje vrtiće i škole, od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izdane 5. lipnja 2020. godine te Preporuke za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću Ministarstva znanosti i obrazovanja od 25. svibnja 2020. godine
- Odrasla osoba koja ima povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili je pod rizikom da je mogla biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili je pod sumnjom da bi mogla biti zaražena s COVID-19, a pogotovo ako je u samoizolaciji, ne smije dovoditi niti odvoditi djecu iz vrtića, kao ni ulaziti na vanjske prostore vrtića
- Djeci koja imaju povišenu tjelesnu temperaturu, respiratorne simptome poput kašlja i kratkog daha ili koji su pod rizikom da su mogli biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogli biti zaraženi s COVID-19 nije dozvoljeno ulaziti u Dječji vrtić Sušak
- Preporučuje se da u pratnji djeteta bude jedna odrasla osoba koja živi u istom kućanstvu s djetetom
- Odrasle osobe koje dovode i odvode djecu ne ulaze u prostore Dječjeg vrtića Sušak, sukladno preporukama nadležnih tijela
- Kada dovodi i odvodi dijete, roditelj/staratelj ili druga osoba u pratnji djeteta može ući u dječji vrtić.
- Roditelj ili druga osoba u pratnji dovodi dijete do garderobe pred prostorijom u kojoj dijete boravi. Roditelj ili druga osoba u pratnji djeteta ulazi u vrtić na način da održava razmak od najmanje 1,5 m u odnosu na sve druge osobe, dezinficira ruke na ulazu, na dezbarjeri dezinficira potplate te izbjegava zadržavanje i grupiranje u vrtiću/ustanovi. Međusobni razmak ne trebaju držati osobe iz istog kućanstva.
- Preporuča se da roditelj ili druga osoba u pratnji djeteta u ustanovi nosi masku kada god je moguće
- Roditelji/skrbnici/udomitelji imaju obavezu izmjeriti tjelesnu temperaturu djetetu svaki dan prije dolaska u ustanovu te vrijednost temperature zapisati u bilježnicu koju dijete donosi odgojitelju na uvid

- Dječji ruksak s opremom (dječja pidžama, rezervna odjeća) može se donositi svakodnevno
- Odrasla osoba koja dovodi dijete u vrtić pozvani pri dolasku i pričeka ispred ulaza u vrtić do dolaska odgojitelja koji prima dijete. Prilikom ulaska u vrtić, odlaze u garderobu, u sanitarni čvor oprati ruke te nakon toga u prostor sobe dnevnog boravka.

SUMNJA NA COVID-19

- Ukoliko za vrijeme radnog vremena zaposlenik dobije temperaturu isti odmah obavještava zdravstvenu voditeljicu koja obavještava ravnateljicu i epidemiologa. Zaposlenik napušta radno mjesto, telefonski se javlja svome izabranom liječniku koji ga po potrebi upućuje na testiranje
- Ukoliko za vrijeme boravka djeteta u Dječjem vrtiću Sušak, dijete dobije temperaturu odgojitelj obavještava zdravstvenu voditeljicu koja obavještava ravnateljicu i epidemiologa. Odgojitelj odmah obavještava roditelja o nastaloj situaciji. Dijete se sa drugom odrasлом osobom Dječjeg vrtića Sušak izdvaja iz odgojno-obrazovne skupine u zasebnu prostoriju te čeka roditelje.
- Odrasla osoba o svakoj sumnji na COVID-19 kod djece ili članova kućanstva, ima obavezu hitno telefonom obavijestiti ravnateljicu, pedijatra te nadležnog epidemiologa

Izradili:

ravnateljica
stručni tim

samostalni referent zaštite na radu i zaštite od požara
Dječjeg vrtića Sušak

Sredinom srpnja s ciljem zaštite zdravlja djece i djelatnika u vrijeme ponovnog rasta broja oboljelih od COVID-19, ponovno se uvelo ograničenje ulaska roditelja u prostore vrtića.

Organizacija rada u ljetnim mjesecima (srpanj, kolovoz 2020.)

Temeljem dobivenih podataka putem ankete o potrebama korištenja usluga tijekom ljetnih mjeseci (srpanj, kolovoz), rad je organiziran na slijedeći način:

Srpanj – zatvoreni vrtići Pčelice, Veseljko i Vežica

Srpanj – organizirana dežurstva u vrtiću Galeb i Morčić u 16 odgojnih grupa jaslica i vrtića

Kolovoz – organizirano dežurstvo u vrtiću Morčić u 10 odgojnih grupa jaslica i vrtića

2. MATERIJALNI UVJETI

Tijekom cijele pedagoške godine 2019/2020. kontinuirano se vodilo računa kako bi se osigurali i stvarali uvjeti u cilju ostvarivanja bitne zadaće zaštite i sigurnosti djece, radnika, objekata.

Posebna briga vodila se o sigurnosti boravka djece na vanjskom prostoru zbog čestih devastacija i boravka nepoznatih osoba u vrijeme kada vrtić ne radi i kada ne postoji mogućnosti kontrole okoliša. Problem je posebno izražen u vrtiću Vežica i Galeb. Uspostavljena je suradnja s nadležnom II Policijskom postajom čiji su djelatnici češće obilazili vrtice u noćnim satima. U suradnji s roditeljima iz vrtića Vežica planira se postavljanje video nadzora nad vanjskim prostorom.

U skladu s planom nabave osiguravan je potrebni higijenski materijal, potrošni, likovni materijal, didaktička sredstva za rad, kao i osnovna sredstva za rad, koja nisu dosta na kako bi pratila kvalitetu rada posebno osnovna sredstva za djelatnost. Osnovna sredstva i oprema u centralnoj kuhinji su amortizirana, istrošena te je potrebno često popravljanje strojeva i opreme. Cijela centralna kuhinja zahtjeva rekonstrukciju i nabavu novih kotlova za kuhanje, a i lift za hranu koji je u vrlo lošem stanju.

Sve navedene potrebe biti će rješavane u odnosu na plan nabave i dogовором s osnivačem, Gadom Rijeka u odnosu na prioritete i potrebna sredstva.

Tijekom veljače sklopljen je novi ugovor sa Uslužnim centrom Rijeka na održavanju poslova usluge čišćenja. Raskinut je ugovor s Belvederom d.o.o koji je do tog vremena obavljao usluge čišćenja.

Tijekom godine izvršeno je otklanjanje kvarova na strojevima i sredstvima za rad u centralnoj kuhinji, kao i potrebna servisiranja.

U skladu sa Sigurnosno-zaštitnim i preventivnim programom otklanjane su sve situacije koje su mogle utjecati na sigurnost unutar svakog objekta ili njegovog okoliša, uz nadopune u odnosu na nove situacije koje zahtijevaju izradu protokola, što je ovu godinu vezano uz pojavu korona virusa.

Za potrebe preventivnog i zaštitnog djelovanja u odnosu na pandemiju korona virusa ustanova je osigurala i nabavila sva potrebna sredstva po uputama Nacionalnog stožera HZZJ u vidu zaštitnih rukavica, maski, bez kontaktih toplomjera, dezbarijera dezinfekcijskih sredstava za ruke i površine u vrtiću.

Zalaganjem svih radnika u suradnji s roditeljima i čimbenicima iz neposredne okoline kroz brojne donacije nabavljana su potrebna dodatna sredstva za rad. Rješavane su brojne situacije u cilju poboljšavanja uvjeta i podizanja kvalitete života u zajednici. Roditelji su tijekom proljeća rado sudjelovali u radnim akcijama na uređenju okoliša vrtića. Oplemenjena su dvorišta, cvjetnjacima sa mediteranskim biljem i raslinjem.

U vrtiću *Galeb* izmijenjene su dvije staklene stijene u jasličkim skupinama i dvorani, postavljena je i podignuta ograda na donjoj strani igrališta za djecu, postavljena rasvjeta dužinom prilazne staze na četiri ulaza u vrtić i betoniran dio prilazne staze.

U vrtiću *Veseljko* nabavljen je novi bojler i protupožarne zavjese za sobe dnevнog boravka djece.

U vrtiću *Morčić* postavljen dio ograde koji je nedostajao na prednjem dijelu dvorišta, nabavljena šivaća mašina za potrebe u praonici, nabavljen pjesak kao zaštitna podloga ispod sprava na vanjskom prostoru. Izmijenjena stakla na razbijenim prozorima u prizemlju u jasličkoj skupini.

U vrtiću *Pčelice* nije realizirano postavljanje zaštitne tende na balkonima skupina što će se realizirati tijekom nove pedagoške godine.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

2019. / 2020. godinu obilježila je pandemija virusa COVID 19.

U odnosu na rad DV Sušak, zaštitu djece te djelatnika zaposlenih u odgojno obrazovnom procesu, poslovi zdravstvene voditeljice bili su usmjereni na prevenciju potencijalne infekcije te zdravstveni nadzor nad djecom i djelatnicima vrtića.

U odnosu na preporuke HZZJZ proces rada u vrtiću odvijao se sukladno uputama koje je isti oglašavao u službenim medijima i koji se odnosio na rad u školama i predškolskim ustanovama.

Uz izmjene i dopune preporuka, zdravstvena voditeljica izradila je i postupnik za kuharice glavne (centralne) kuhinje Galeb u kojoj se priprema hrana, područne kuhinje kao i za sve spremачice koje su zaposlene u DV Sušak.

Sukladno uputama velika pozornost bila je usmjerena na zdravstveni nadzor djece i odgojitelja.

U slučaju pojave simptoma infekcije virusom COVID 19 zdravstvena voditeljica u odnosu na aktualne protokole, prijavljivala je potencijalno inficirane osobe i djecu obiteljskom liječniku i pedijatrijskoj službi.

U odnosu na stroge mjere i praćenje kretanja pobola populacije na području PGŽ uska suradnja ostvarena je sa epidemiologima NZZJZ čime se znatno utjecalo na uvid u epidemiološko stanje bolesne djece .

Vrtić Sušak osigurao je dostatan broj sredstava za dezinfekciju i mehaničko čišćenje svih perivih površina kao i dezinfekciju ruku djelatnika.

Svim djelatnicima osigurane su višekratne, lako perive maske te su im date upute kako i u kojim situacijama maske treba koristiti (sukladno uputama NZZJZ).

HZZJZ izdao je niz mjera koje su se odnosile na nesmetano provođenje djelatnosti predškolskog odgoja.

Prva preporuka koja se odnosila na sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID 19 vezana za rad predškolskih ustanova i razrednu nastavu od 1. do 4. razreda te posebne razredne odjele i rad s djecom s teškoćama koja imaju pomoćnika u nastavi izdana je 29. 4.2020.

20.5.2020. objavljena je nova uputa HZZJZ, a 29.5. izdana su i dodatna pojašnjenja za istu.

Svi djelatnici vrtića dnevno su mjerili tjelesnu temperaturu i upisivali je u temperaturne liste.

Djeci su temperaturu mjerili roditelji te upisivali temperaturu u bilježnice koje bi prilikom dolaska djeteta u vrtić provjeravali odgojitelji.

Na ulazu u vrtić postavljene su dezbarijere sa sredstvom za dezinfekciju nogu te dezinficijens za ruke.

Sukladno uputama NZZJZ roditeljima smo omogućili da nesmetano dolaze po svoju djecu na način da ne ulaze direktno u vrtić, već putem vanjskih ulaza, kako bi adekvatno poštivali socijalnu distancu.

Spremačice su svaka 3 sata mijenjale dezinfekcijsku otopinu i to bilježile na posebne liste dezinfekcije.

Cjelokupna organizacija rada i protu-epidemijske mjere dale su dobar rezultat u očuvanju zdravlja, prvenstveno djece, a zatim i svih zaposlenika DV Sušak.

Redovni poslovi

Tijekom protekle pedagoške godine u odnosu na redovne poslove zdravstvene voditeljice pozornost je bila je usmjerena na:

- Osiguravanje i stvaranje zdravstveno higijenskih uvjeta za svakodnevno tjelesno vježbanje u cilju jačanja imuniteta djece i stvaranja zdravih navika
- Poticanje svakodnevnog provođenja tjelesnih aktivnosti u vrtiću u skladu s dobi, mogućnostima i uvažavanju zdravstvenog stanja djece.
- Osiguravanje sigurnosti prostora, prozračivanje, odjeći i obući te nadoknadi tekućine
- Poticanje zdravih stilova života
- Praćenje, koordinaciju i edukaciju djelatnika vezano za HACCP sustav
- Unapređenje prehrane u vrtiću
- Zdravstveni odgoj s djecom, roditeljima i odgojiteljima
- Vođenje zdravstvene dokumentacije (praćenje pobola).

Pravilnom, kvalitetnom, raznovrsnom i kontroliranom prehranom (izrada dva jelovnika u toku pedagoške godine) utjecalo se na optimalni rast i razvoj, te pridonijelo zaštiti zdravlja djece, kao i stvaranju poželjnih prehrambenih navika. Uravnotežena prehrana djece u vrtiću osiguravala se redovitim brojem obroka u skladu s preporučenim količinama energetskih i prehrambenih tvari.

NZZJZ vršio je zdravstvenu kontrolu prehrane u vrtićima. Djeca u predškolskoj ustanovi najčešće borave 8 - 10 sati dnevno, stoga su i vrijednosti u skladu s preporukama Prehrambenog standarda unosa energije i prehrambenih tvari za djecu predškolske dobi (NN 105/02) bile zadovoljavajuće.

Isti normativi korišteni su i za ocjenu zdravstvene kontrole prehrane i higijensko-epidemiološke čistoće posuđa u svim vrtićima.

Rezultati ispitivanja pokazala su da se prehrana djece kretala unutar preporuka RDA, a mikrobiološka ispravnost obroka i posuđa bila je na visokoj razini što pokazuju nalazi koji su se redovito pratili tijekom godine.

Ove pedagoške godine zdravstvena voditeljica sudjelovala je u vršenju audit-a svih kuhinja DV Sušak, aktivno su se provodile edukacije kuharica o kontrolama kontrolnih točaka, uključujući i ekonoma te uvele nove HACCP evidencije.

Budući da djeca stječu prehrambene navike od najranije životne dobi, utjecalo se na neke od odgojitelja da se priključe zdravim proslavama rođendana sa zdravom hranom. Plan je da se ovakav način proslava u vrtiću kontinuirano provodi.

U veljači 2020. god. zajedno s ravnateljicom DV Sušak sudjelovala je sastanku na NZZJZ PGŽ na kojem se pronašlo rješenje za provjeru necijepljene djece koja se prvi put upisuju u vrtić.

Sastanku su prisustvovali epidemiolozi PGŽ, ravnateljice vrtića iz PGŽ, zdravstvene voditeljice te pravnik Doma zdravlja.

Odgojitelji i djeca obilježili su „Svjetski i Europski dan zaštite oralnog zdravlja“. Zdravstvena voditeljica DV Sušak je na stručnom usavršavanju medicinskih sestara iznijele primjere dobre prakse vezano uz istu temu razmijenivši iskustva na razini PGŽ i Istarske Županije.

DJECA PREOSJETLJIVA NA POJEDINE NAMIRNICE U DV SUŠAK

PPO	BROJ DJECE 2019./2020.
Galeb	8
Morčić	16
Veseljko	4
Vežica	4
Pčelice	0
Ukupno	32

PPO	BROJ DJECE 2015./2016.	BROJ DJECE 2016./2017.	BROJ DJECE 2017./2018.	BROJ DJECE 2018./2019.	BROJ DJECE 2019./2020.
Galeb	13	7	5	9	8
Morčić	7	2	3	6	16
Veseljko	7	6	6	6	4
Vežica	5	2	1	3	4
Pčelice	2	0	1	3	0
Ukupno	41	24	29	42	32

U tablici je prikazano kako se kretao broj djece preosjetljive na pojedine namirnice od 2013. godine do danas. Iz priloženog je vidljivo da se broj djece s alergijama na hranu ove godine nešto smanjio, a u porastu je broj djece s intolerancijom na određene namirnice.

Informacije u pisnom obliku na jasno istaknutom mjestu sadrži glavna kuhinja, kao i područna kuhinja u kojoj se dijete nalazi, a cijela struktura koja sudjeluje u procesu podjele hrane alergičnoj djeci komunicira na dnevnoj bazi - zdrav. vod. - glavna kuharica – odgojitelj - ekonom).

Zdravstvena voditeljica osobno je kontaktirala i razgovarala s roditeljima djece i dogovarala promjene u jelovniku.

PRAĆENJE RASTA I RAZVOJA

Tijekom ove pedagoške godine izvršena su antropometrijska mjerenja djece u svih 5 podcentara.

Sva djeca koja su izmjerena uvedena su u **WHO Anthro plus** program koji putem računalnog sustava točno izračunava BMI svakog djeteta.

Upoznajući svoje tijelo dijete potičemo na samopoštovanje i širimo spoznaje o samobrzi i samozaštiti te pravilnoj prehrani.

Ukazivalo se na pojačanu hidraciju djece, ponajviše u jaslicama.

DV SUŠAK	ANT. MJERENJE
GALEB	203
VEŽICA	92
MORČIĆ	124
PČELICE	34
VESELJKO	78

DV SUŠAK	UKUPNO DJECE	U ANT. GRANICI	IZNAD ANT.	ISPOD ANT.
2019./2020.	531	500	27	4

Iz priloženih tablica vidljivo je da je broj pretile i pothranjene djece i dalje prilično nizak u odnosu na ukupan broj izmjerene djece (ispod antropometrijske vrijednosti nalaze se najčešće alergična djeca).

EVIDENCIJA POBOLA

Usporedba s najučestalijim bolestima od 2012. god. do danas

Godina	A 00- B 99 zaraz. i parazit. bolesti	H 00 – H 95 Bolesti oka /uha	J 00-J99 Bolesti dišnog sustava	R 00 – R 99 Simpt. Znakovi lab.	Ostalo	Dg 0	Ukupno
2012./13.	198	96	806	17	97	352	1566
2013./14.	435	64	855	39	93	318	1804
2014./15.	290	70	1029	42	135	184	1750
2015./16.	175	203	861	83	9	326	1657
2016./17.	272	155	823	90	24	290	1654
2017./18.	110	106	561	18	947	165	1907
2018./19.	105	95	555	24	865	202	1846
2019./20.	204	101	412	15	658	151	1541

Iz priložene tablice vidi se da su djeca najčešće izostajala radi respiratornih infekata, no od prošle godine porastao je i broj dg: Z. (zaštita prava na privatnost).

Kao i prošle pedagoške godine uši glave pojavljivale su se u svim podcentrima, a najviše u vrtiću Veseljko i Morčić gdje smo uz suradnju s odgojiteljima, NZZJZ i roditeljima (jasnim uputama kako postupati s nametnicima kao što su uši) uspjeli održati skupine pod zdravstvenom kontrolom i sprječiti potencijalne epidemije.

Radi iznimno dugotrajne epidemije ušljivosti u PPO-u Galeb NZZJZ izvršio je epidemiološki izvid i pregledao svu djecu. Epidemija je lokalizirana i svedena pod kontrolu.

Pri svim epidemiološkim indikacijama zdravstvena voditeljica vršila je nadzor nad čišćenjem i dezinfekcijom igračaka u skupinama u kojima bi potencijalno bolest mogla biti proširena te vršila zdravstveni odgoj.

Zdravstvena voditeljica održala je dvije stručne grupe za stručne suradnike DV Sušak, te sudjelovala na stručnim usavršavanjima u Rijeci i Zagrebu prilikom čega je postala članom Upravnog odbora u Stručnom društvu medicinskih sestara dječjih vrtića, kao predstavnik Primorsko-goranske županije

Također prisustvovala je i na Simpoziju vezanom uz nastavak projekta „Zaštita oralnog zdravlja djece i mladih u Primorsko-goranske županije, te Simpoziju o cijepljenju u Rijeci.

Također, organizirala je i dvije edukativne radionice čiji nosioci su bili nutricionisti NZZJZ.

Radionici su prisustvovali odgojitelji i roditelji djece.

U veljači 2020. god. zdravstvena voditeljica prisustvovala je zimovanju u Staroj Sušici na kojem su bila prisutna djeca DV Sušak.

Ozljede i bolesti nisu zabilježene.

Povrede djece u DV SUŠAK

U DV Sušak zabilježili smo nešto veći broj ozljeda u odnosu na prošlu godinu.

Većina ozljeda sanirana je u vrtiću no dvije frakture kostiju obrađene su u KBC-u Rijeka, Bolnici Kantrida.

PPO	Broj povreda 2019./2020.
GALEB	7
MORČIĆ	8
VEŽICA	1
VESELJKO	6
PČELICE	2
Ukupno	34

SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

U okviru prakse učenici Medicinske škole posjetili su vrtiće Morčić i Galeb kako bi se upoznali s radom ustanove i poslovima više med sestre (smjer nutricionisti i medicinski tehničari).

Uska suradnja prvenstveno se odnosila na NZZJZ, Uslužni centar d.o.o., Dezinsekciju, pedijatrijsku službu te Sanitarnu inspekciju.

Ortoped dr. Mile Batinić izvršio je ortopedске preglede djece u svim vrtićima DV Sušak.

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

Bitna zadaća unapređivanja odgojno-obrazovnog rada u Dječjem vrtiću Sušak tijekom protekle 2019./2020. pedagoške godine bila je usmjerena na:

❖ ***Promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj***

Svjetska komisija za okoliš i razvoj definirala je održivi razvoj kao „...razvoj koji omogućuje zadovoljavanje potreba u sadašnjosti bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da i one zadovoljavaju svoje potrebe“. ¹

„Ideja održivog razvoja počiva na tri jednako vrijedne i međusobno prožete komponente:

- ❖ Društvo (socijalna komponenta): sloboda, sigurnost, stabilnost, zdravlje, razvoj osobnosti, jednakopravnost, solidarnost, održanje kulturne različitosti
- ❖ Gospodarstvo (ekonomski komponenta): učinkovitija upotreba resursa, nove proizvodne tehnologije, kvaliteta dobara i usluga, strukture vlasti, pravedna podjela materijalnih dobara, mogućnost zaposlenja
- ❖ Prirodni okoliš (ekološka komponenta): očuvanje prirodnih resursa, kružni tok tvari, emisije štetnih tvari, održivo iskorištavanje zemljišta, pravodobno i djelotvorno rješavanja problema, estetska vrijednost prirode.“ ²

„Obrazovanje za održivi razvoj je obrazovanje za život, odnosno za svakodnevno ponašanje i djelovanje. Ono uključuje stjecanje znanja, ali znanje bez vrijednosti i stavova nije doстатно. Nužno je steći proceduralna znanja i razviti spremnost za uključivanje i djelovanje u skladu s vlastitim uvjerenjima i načelima. Stoga obrazovanje za održivi razvoj ne bi smjela biti samo još jedna tema u kurikulumu koja ostaje na razini teorije, već bi ga trebalo usmjeriti na stjecanje kompetencija kroz djelovanje.“ ³

Bitna zadaća Dječjeg vrtića Sušak, kao „krovna“ zadaća, dovoljno široka, a opet konkretna i aktualna pokriva zadaće svih podcentara.

Odgajatelji su odlučujući se za bitne zadaće svojih podcentara, promišljali dosadašnju odgojno-obrazovnu praksu, smjer u kojem žele da se razvija kultura njihovih vrtića te potrebe i interes djece u odnosu na vrijeme u kojem žive.

U prvoj polovici pedagoške godine samo su malo „zagreblji“ površinu planiranih sadržaja, a onda je početkom proljeća sve stalo...

Proglašenje pandemije COVID-19, privremeno zatvaranje vrtića, a zatim dežurstva, stavile su novo svjetlo na promišljanje i organizaciju odgojno-obrazovnog procesa i života u cijelini.

---

1 - Obrazovanje za održivi razvoj, priručnik za osnovne i srednje škole. Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb 2011. (str. 14)

2 – Isto (str.14-15)

3 – Isto (str.19)

Održivi razvoj, posebno njegova socijalna komponenta – zdravlje, sigurnost, stabilnost i solidarnost; postala je aktualna dimenzija odgoja i obrazovanja na svim razinama.

Izazovi rada u posebnim uvjetima - ograničenog broja djece, prostora i materijala za igru i učenje s primarnim naglaskom na brigu o higijeni, ograničen kontakt s roditeljima, odgajatelja i odgojnih skupina međusobno, ubrzo su postali dio svakodnevice kojoj su se svi prilagodili i naučili živjeti po novim pravilima.

Usvajanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj u ranoj i predškolskoj dobi temelj je za cjeloživotno učenje i odrastanje djeteta kao odgovornog i osviještenog pojedinca.

PPO Galeb

Bitna zadaća vrtića Galeb ove pedagoške godine bila je ***slikovnicom i pričom kroz prometne pustolovine***. Tijekom prošle pedagoške godine radilo se na poticanju razvoja kulture čitanja te je i ove godine ideja bila zadržati slikovnicu/knjigu, kao jedan od temelja za razvoj dječjeg stvaralaštva, učenja, istraživanja i otkrivanja svijeta, uz upoznavanje s pravilima ponašanja u prometu i lakše snalaženje u okolini.

Radom na realizaciji bitne zadaće pridonijeli smo sljedećim *dobrobitima* kod djece:

- ❖ *osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit* - stvaranje osjećaja pripadnosti i prihvaćanja; sigurnosti i samopouzdanja djeteta, pozitivne emocionalne veze između odgajatelja i djeteta; otvorenost djeteta prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima; spremnost djeteta na donošenje odluka koje se odnose na njegove aktivnosti, savladavanje izazova motoričkih vještina (vožnja bicikla, prometni poligoni) te na razvoj samostalnosti mišljenja i djelovanja („ja u prometu“).
- ❖ *obrazovnu dobrobit* - radoznalost i spremnost na istraživanje kroz različite izvore učenja, kreativnost i stvaralački potencijal djeteta, percepciju sebe kao osobe koja može i voli učiti, otkrivanje radosti i korisnosti učenja te na propitivanje vlastitih ideja i teorija (izrada makete grada, mehaničarska radionica „mali popravljači“, izrada raznih prometnih sredstava).
- ❖ *socijalnu dobrobit* - zajedničko djelovanje odgojitelj-dijete i dijete-dijete, uključenost roditelja u realizaciju bitne zadaće (odnos roditelj-dijete-odgajatelj), razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti (proizašlih iz vjerskih, rasnih, nacionalnih, kulturno-jezičkih i drugih različitosti ili posebnih potreba), uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom i odraslima te etičnost, solidarnost i tolerancija.

Odgojem i obrazovanjem djece za održivi razvoj, promicane su vrijednosti koje su temeljne za odgovoran suživot s drugima te izgradnju znanja i vještina potrebnih za život. Naglasak u odgojno-obrazovnom radu stavljen je na senzibiliziranje djece za potrebe i prihvaćanje drugih (mješovite grupe; stariji pomažu mlađima) shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima (sudionici u prometu, pomoći pri sudaru, poštivanje znakova i pravila u prometu) te na jačanju empatije prema prirodnim resursima planeta (izleti u šumu, očuvanje prirode, radna akcija: „zasadi drvo ne budi panj“; prometna sredstva (koja zagađuju, a koja ne zagađuju okoliš), sadnja biljaka, upoznavanje mediteranskih biljaka, te izrada prirodnih sokova- kadulja, bazga)).

U periodu od 16. ožujka do 11. svibnja (tijekom privremenog zatvaranja vrtića/ osiguravanja zbrinjavanja djece) odgajatelji su s roditeljima i djecom komunicirali preko Viber grupe, poziva ili video poziva. U suradnji sa stručnim timom aktivno su sudjelovali i na održavanju web stranice pripremajući razne prijedloge za aktivnosti koje su roditelji mogli provoditi s djecom kod kuće (edukativne tekstove, društvene igre, stvaralačke igre, gorovne igre, razne vježbe grafomotorike za djecu školske obveznike te razne sportske aktivnosti).

Izazovi nakon ponovnog otvaranja vrtića, svakako su bile preporuke poštivanja mjera HZJZ i trenutne epidemiološke situacije. Prije svega ponovna adaptacija djece, održavanje socijalne distance, nemogućnost ulaska roditelja u vrtić, rad s manje materijala. Unatoč tome, međusobnom podrškom odgojitelja i stručnog tima, savjetima i zajedničkim planiranjem za daljnji rad te svakodnevnim komuniciranjem s roditeljima i prenošenjem informacija o novonastalim promjenama odgojno-obrazovni rad se

nesmetano odvijao. Roditelji su poštivali i uvažavali preporučene mjere. S djecom su se pojačano planirale i realizirale aktivnosti na vanjskom prostoru; radili su se razni pokusi, razgovaralo se o virusu („kako smo doživjeli Koronu“, priče iz obiteljskog doma, „vremenska kapsula“- trenutak kada je svijet stao...).

Tijekom pedagoške godine planirane su realizirane slijedeće aktivnosti na nivou cijelog vrtića:

- ❖ sudjelovanje u Eko akciji - „Zasadi drvo, ne budi panj“
- ❖ izlet u Staru Sušicu
- ❖ kazališna predstava Suncokret produkcije - „Što ću biti kada odrastem?“?
- ❖ kazališna predstava Producije Z- Šumska priča
- ❖ posjet Javna Vatrogasna postrojba „Vežica“
- ❖ posjet mehaničarskoj radionici: „Mali Popravljači“
- ❖ aktivnosti u Dom mladih za djecu školske obveznike - ciklus radionica „Djeca u prometu“
- ❖ kazališna predstava Gradskog kazališta lutaka - „Vanda Lavanda“
- ❖ posjet Art kinu – animirani film Baltazar
- ❖ vožnja Božićnim vlakom
- ❖ zimovanje - Sljeme
- ❖ posjet Grobničkih dondolaša
- ❖ posjet Zametskih zvončara
- ❖ posjet kraljice karnevala Dore i Meštra Tonija
- ❖ posjet Prvih Riječkih Mažoretkinja
- ❖ posjet Vežičkih kampanela
- ❖ posjet Mjesnom odboru Vežica: radionice za karneval
- ❖ posjet Riječkom autobusnom kolodvoru „Žabica“
- ❖ posjet teniskog kluba „Pećine“
- ❖ posjet košarkaškog kluba FSV
- ❖ škola plivanja za djecu u kraćem programu obogaćenom elementima iz sporta „Igom do sporta“ na Bazenu Kantrida

PPO Morčić

Pedagoška godina 2019./2020. u Dječjem vrtiću Sušak obilježena je bitnom zadaćom - Promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj.

Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj sastoji se od tri stupa održivog razvoja, a to su socijalna, ekonomski i ekološka komponenta. Odgajateljice vrtića Morčić odlučile su se usmjeriti na socijalnu komponentu održivog razvoja te je iz toga nastala bitna zadaća: **simbolička igra kao poticaj razvoja suradničkih odnosa**. Socijalna komponenta održivog razvoja usmjerena je na razvoj osjećaja slobode i sigurnosti, postizanje mentalne i fizičke stabilnosti te na razvoj zdravog načina života, razvoj osobnosti djece i njihove jednakosti i jednakih prava te na održavanje i prihvatanje kulturnih različitosti.

Navedena bitna zadaća odabrana je s ciljem da se kod djece potiče ravnopravnost, sloboda, uvažavanje drugih i njihovih različitosti, suradnja, stjecanje novih iskustva u odnosu na prostor i interakciju s drugima, razvoj samopouzdanja te da se sve to čini kroz uvažavanje dječjih interesa i potreba.

Osim socijalne komponente, kroz različite sklopove aktivnosti, poticaje i materijale, bila je zastupljena i ekološka komponenta održivog razvoja. Djeca su reciklirala materijale

koji su se koristili za izradu centara aktivnosti u skladu s interesima djece s ciljem razvoja simboličke igre. Jednako kao što su djeca poticana na brigu o sebi i drugoj djeci, tako su poticana i na brigu o okolišu. Zanimanja koja su djeca koristila u simboličkim igramu omogućila su integraciju socijalnog konteksta u ekološki te su djeca na taj način razvijala nova saznanja o utjecaju različitih zanimanja na ljude i okoliš.

Dobrobit djece u svakom je trenutku bila primarni pokretač odgojno-obrazovnog rada odgajatelja. Kroz bitnu zadaću naglasak je također stavljen na socijalnu dobrobit djece, no osobna, emocionalna, tjelesna ni obrazovna dobrobit u niti jednom trenutku nisu bile zanemarene. Svakodnevno su se pratili interesi djece te su se na osnovi njihovih interesa, želja i potreba osnivali novi centri aktivnosti. Većina novoformljenih centara bila je usmjerena na simboličku igru, no i oni koji nisu bili usmjereni na simboličku igru su proizašli iz dječijih samoiniciranih simboličkih, ali i drugih oblika igara te su se i kroz njih razvijale različite kompetencije djece. Neki od centara koji su se formirali unutar nekoliko različitih odgojno-obrazovnih skupina su liječnički, frizerski, vatrogasni, veterinarski i svemirski centar, a osim toga formirani su i centar pošte, centar pekare te centri škole i vrtića.

Na hodniku su formirani centri trgovine, tržnice i fotografije te centar „Tri prašića“. Centri na hodniku su omogućavali uključivanje i svakodnevnu interakciju roditelja s djecom kroz simboličku igru i na taj način poticali suradnju između roditelja i odgajatelja.

Osim centara za simboličku igru, dječe samoinicirane aktivnosti bile su poticaj za osnivanje dramsko-scenskog centra, centra osjećaja, geografskog centra te još nekoliko planiranih, no nažalost nisu se svi uspjeli ostvariti zbog pandemije Covida-19. Kroz sve navedene centre aktivnosti, ali i kroz same aktivnosti koje su se u njima i izvan njih provodile, kod djece se nastojalo poticati razumijevanje i prihvatanje drugih i njihovih različitosti. Odgajateljice kod djece pokušavale razviti vještine konstruktivnog rješavanja sukoba, toleranciju i osjećaj zajedničkog djelovanja djece međusobno. Kroz argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja te uvažavanje drugih i dolaska do kompromisa, djeca su ostvarivala i socijalnu i obrazovnu dobrobit. Sve te vještine djeца su postepeno i različitim tempom usvajala te na taj način razvijala kvalitetne odnose s vršnjacima, ali i odraslima. U početku su odgajateljice pružale djeci model u ponašanju i u igri, a tijekom pedagoške godine takve oblike ponašanja djeça su sve više počela usvajati i samoinicirano primjenjivati u odnosu na drugu djecu.

Pojavom pandemije Covida-19, još se veći naglasak stavio na usvajanje i adekvatno primjenjivanje svih higijenskih navika djece. Osim higijenskih navika, djeca su tijekom godine razvijala i prehrambene i kretne navike. Poticala se dječja otvorenost prema svijetu i novim iskustvima te dječje samopoštovanje, ali i samosvijest. Suradnički odnosi su od djece zahtijevali i razvoj sposobnosti privremene odgode zadovoljavanja vlastitih želja i potreba. Prepuštanjem djeci da vode vlastitu igru i obogaćivanjem te igre, djeci se također omogućila i inicijativnost i inovativnost u vlastitom stvaranju i djelovanju.

Navedenim oblicima odgojno-obrazovnog rada te djelovanja djece i odgajatelja, unutar vrtića prvenstveno su se njegovale vrijednosti humanizma i tolerancije te odgovornosti djeteta. Prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014:20) „humanizam i tolerancija podrazumijevaju prihvatanje i poštovanje živog bića i njegova dostojanstva te ostvarivanje pravednosti kao životnog načela“. Te su vrijednosti kod djece prisutne kroz razvoj i povećanje njihove osjetljivosti za druge, njihovo prihvatanje, uvažavanje njihovih potreba te prihvatanje različitosti karaktera, interesa i preferencija drugih. Sve to je povezano i s razvojem odgovornosti

djece. Navedene promjene u ponašanju djece ukazuju na razumijevanje i prihvaćanje vlastite odgovornosti prema općem društvenom dobru, prema okolišu, sebi, ali i prema drugima.

Od sredine ožujka do sredine svibnja, zbog pandemije Covida-19, vrtić Morčić pohađao je mali broj djece iz različitih podcentara predškolskog odgoja. Odgajateljice podcentra predškolskog odgoja Morčić su se u „vrtić kod kuće“ uključile kroz Katalog aktivnosti koji je ponuđen na web-stranicama vrtića. Promišljale su i predlagale aktivnosti koje bi roditelji mogli ponuditi djeci unutar vlastitih domova. Aktivnosti su se razlikovale u odnosu na dob, interes i sposobnosti djece, ali i na potrebne materijale. Neke odgajateljice su i putem viber grupa slale svakodnevno roditeljima aktivnosti namijenjene konkretno djeci tih skupina te su s njima na taj način ostale u kontaktu, dok su se neke povremeno nalazile s djecom preko video poziva te na taj način nastojale podržati interes djece. Izrada poticaja i priprema materijala za odgojno-obrazovni rad također su bili dio rada od kuće.

Rad nakon popuštanja mjera zbog pandemije Covida-19 uvelike se razlikovao od uobičajenog odgojno-obrazovnog rada. Odgajateljice i djeca trebali su se prilagoditi novim higijenskim uvjetima rada što je u većini slučajeva djeci bilo vrlo neprirodno i neobično. Materijal s kojim se moglo raditi unutar odgojno-obrazovnih skupina bio je ograničen isključivo na plastični materijal koji se mogao lako svakodnevno dezinficirati. Usprkos tim ograničenjima, odgajatelji su i dalje uspjeli pripremati materijale i poticaje koji su bili u interesu djece te osigurati najvišu moguću kvalitetu odgojno-obrazovnog rada, cijelo vrijeme trudeći se smanjiti djeci osjećaj nelagode i nezadovoljstva. U tom razdoblju, ali i u razdoblju koje slijedi, sve više se nastojalo aktivnosti unutar skupine prebacivati na vanjski prostor. Djeca su više vremena provodila na svježem zraku, bio je smanjen rizik od zaraze Covidom-19 te su imala više mogućnosti kretanja i tjelesne aktivnosti, dok su istovremeno imali ponuđene i sve materijale i aktivnosti koje su se inače pretežito odvijale unutar zatvorenih prostora vrtića. Na taj način omogućilo se djelovanje na sva područja razvoja djece, istovremeno poštujući sve preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Tijekom ove pedagoške godine uočen je napredak u razvoju samostalnosti i suradničkih odnosa kod djece što je proizašlo i iz integriranog pristupa dječjem razvoju i učenju. Uvažavanjem djece i njihovih interesa omogućeno im je da zajedno s odgajateljima sukonstruiraju odgojno-obrazovni rad i na taj način grade vlastiti identitet, autonomiju te razvijaju socio-emocionalne kompetencije. Osiguravanjem poticaja, materijala i prostora za simboličke igre koje su proizašle iz interesa djece, djeci se omogućilo razumijevanje različitih životnih uloga i situacija te njihovo prorađivanje i doživljaj kroz igru te poticalo razvoj komunikacije i suradničkih odnosa.

Promišljanjem o odgojno-obrazovnoj praksi koja se provodila tijekom pedagoške godine 2019./2020. uočeno je kako se nakon pandemije Covida-19 naglasak uvelike preusmjerio s aktivnostima na unutarnjim prostorima, na aktivnosti na vanjskim prostorima vrtića. To područje odgojno-obrazovne prakse potrebno je unaprijediti i mijenjati kako bi se više usmjerili na potrebe djece i kvalitetu njihova odrastanja. Dječja potreba za kretanjem u obrazovnom je sustavu uvelike zanemarena i ne pridaje joj se dovoljno pozornosti. U predškolskim ustanovama djeca i dalje imaju puno više prilika i mogućnosti za kretanjem nego što je to u kasnijem obrazovanju. Tijekom iduće pedagoške godine nastojat će se preusmjeriti aktivnosti iz soba dnevnog boravka na vanjske prostore vrtića, obogatiti materijale i poticaje koji će se na tim prostorima vrtića

koristiti, s ciljem usvajanja vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj i omogućavanja cjelebitog razvoja djeteta.

PPO Pčelice

Ove pedagoške godine bitna zadaća PPO "Pčelice" bila je ***poticanje stvaralaštva i kreativnosti različitim oblicima scenskog izražavanja djece***. Radom na bitnoj zadaći doprinijelo se pozitivno dobrobiti djece u vrtiću kroz različite aspekte. Osmišljavane su scenske igre i igrokazi prema slikovnicama nastalim u vrtiću. Zajedno s roditeljima i djecom izrađena je scenografija za igrokaz "Crne cipelice", a s djecom smo uvježbavan tekst. Djeca su samoinicijativno osmišljavala razne igrokaze jedni za druge, izrađivali scenografiju, štapne lutke od pedagoški neoblikovanog materijala (karton, špaga, vuna, slamke, drveni štapići, papir, tkanina). Igrokazi su se održavali u svim prostorima vrtića, posebno u hodniku.

Navedenim aktivnostima kod djece se razvijala inicijativnost i inovativnost tj. samoiniciranje i samoorganiziranje vlastitih aktivnosti što je dovelo do razvoja pozitivne slike o sebi.

Interakcije među djecom, djece i roditelja te djece i odgajatelja utjecale su na uspješno razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, motoričkih, umjetničkih) koji uključuju radoznalost, kreativnost, razvijanje mašte, ideja, stvaralačkog potencijala, razvijanje socijalnih kompetencija, osjećaja prihvaćenosti i pripadnosti. Razvijao se govor, bogatio rječnik, razvijale gorovne vještine (upotreba jednostavnijih i složenijih rečenica, opisivanje, prepričavanje, dijalog) igra glasovima, sloganima i ritam.

U vrtiću Pčelice implementirani su elementi odgoja i obrazovanja za održivi razvoj u svakodnevni život i rad vrtića, pozitivnim dijalogom svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa (djeca, roditelji, šira obitelj i lokalna zajednica).

Odgojno-obrazovno djelovanje u radu s djecom bilo je usmjereni na podržavanje socijalne i ekološke komponente.

Socijalna komponenta promicali smo pozitivnim vrijednostima vrtića kao multikulturalne zajednice koja njeguje uvažavanje drugih i različitih, razumijevanje i odgovorno djelovanje. Ove vrijednosti smo realizirali uključenjem dječaka iz albanske obitelji u vrtičko okruženje ali i njegovanjem čakavskog dijalekta kao autohtonog govora stanovnika primorskog kraja.

Posebnu pažnju posvetili smo ekološkoj komponenti koja je realizirana djelovanjem djece i odraslih u zaštiti i brizi za okoliš vrtića. Nastavak je to našeg racionalnog korištenja i održavanja prirodnih resursa (zemljišta) s ciljem oplemenjivanja dvorišnog okruženja.

U suradnji s Gradom Rijeka i Komunalnim društvom "Čistoća" osigurano je košenje i čišćenje okoliša vrtića u jesenskom i proljetnom periodu.

Djeca i odgajatelji i ove pedagoške godine nastavili su s održavanjem i njegovanjem mediteranskog vrta i cvjetnjaka. Mediteranski vrt sadrži: ružmarin, lovor, metvicu, lavandu, smilje, kadulju, sadnice masline i breskve. Tijekom godine u cvjetnjaku su cvjetale: visibabe, ljubičice, Šafrani, perunike, jasmin, ljljani, kadifice, vrtna djetelina i noćne dame. Oplemenjivanje i nadogradnja oba vrta realizirani su uz pomoć roditelja i obitelji upisane djece.

Kroz navedene aktivnosti poticao se razvoj kompetencija koje će na uvažavanje drugih, odgovorno suradničko učenje i djelovanje, samoizražavanje, kreativno razmišljanje i interdisciplinarnost u razmišljanju.

Tijekom boravka djece kod kuće zbog pandemije Covida-19, viber grupa za roditelje i odgajatelje dobila je potpuni smisao. Odgajateljice Svaka odgajateljica je tijekom jednog tjedna osmišljavala i slala djeci razne igre, zagonetke, priče. Pratile su i on-line događanja te pravovremeno slale obavijesti roditeljima (npr. kazališne predstave, zanimljive radionice i sl.). Cijelo to vrijeme dobivale su dobre povratne informacije roditelja. Slali su slike, videa svoje djece, proslave rođendana, tako da su se djeca mogla međusobno vidjeti i na neki način zajedno proslaviti rođendane. Roditeljima je ponuđena i pomoć savjetima za igru s djecom te život u posebnim uvjetima. Organizacija rada bila je takva da je svaki odgajatelj bio "u pripravnosti" cijeli tjedan, a iz vrtića Pčelice je odgajateljica bila na radu u dežurnom vrtiću Morčić početkom travnja.

Odgajatelji su sudjelovali i u bogaćenju sadržaja na stranicama DV Sušak, pripremajući sadržaje za igru i učenje djece školskih obveznika tijekom boravka kod kuće.

Po ponovnom otvaranju vrtića trebalo se naviknuti na nove odredbe i ponašanje u radu. Tijekom prvog tjedna bilo je malo prijavljene djece te je bilo lakše pridržavati se svih uputa. S obzirom na samo jednu grupu djece moglo se organizirati boravak djece u jednoj, a spavanje u drugoj sobi dnevnog boravka. To je bila olakšavajuća okolnost. U svakoj smjeni bio je jedan odgajatelj u skupini, a drugi pomoćni. Nova situacija nije bila djeci neprihvatljiva. Brzo su prihvatali nova pravila i bez problema se tome prilagodili. Organizacija rada odgajatelja tekla je lako, a mijenjala se u skladu s promjenama uputa (ublažavanjem epidemioloških mjera).

U odnosu na bitnu zadaću planirano je bilo mnoštvo aktivnosti, a realizirane su slijedeće:

- ❖ kreativna radionica s roditeljima "Izrada scenskih rekvizita"
- ❖ igrokaz za roditelje "Crne cipelice"
- ❖ kreativna radionica "Čizmice Svetog Nikole"
- ❖ druženje s nonama i nonićima
- ❖ predstave glumačkih skupina " Eko patrola" i eko radionica
- ❖ boravak djece i odgajateljica u Staroj Sušici
- ❖ dva Foruma roditelja (planiranja i valorizacije)
- ❖ završna druženja.

Zbog epidemiološke situacije nisu realizirani planirani sadržaji:

- ❖ igrokaz „Crne cipelice“ djeca – djeci, u drugim prostorima (PPO Đurdice, Narodna čitaonica Trsat, GKRI Ogranak Trsat)
- ❖ u sklopu obilježavanja Međunarodnog mjeseca materinjeg jezika/ dijalekta igrokaz na čakavskom " Kako se razumijemo"
- ❖ Dan očeva i radna akcija uređenja okoliša (vanjski prostor su oplemenile odgojiteljice nakon povratka u vrtić)
- ❖ Kreativna uskršnja radionica.

PPO Veseljko

Bitna zadaća vrtića Veseljko za ovu pedagošku godinu bila je ***upoznajem grad u kojem živim***. Činjenica da je grad Rijeka proglašen Europskom prijestolnicom kulture 2020. godine, jedan je od razloga odabira upravo ove bitne zadaće. No to nije bio isključivi razlog. U vrtiću Veseljko se zadnjih nekoliko godina puno radi na jačanju

suradničkih odnosa među djecom svih odgojnih skupina, na osnaživanju identiteta svakog djeteta ponaosob kao i stvaranju pozitivnog ozračja u kojem dijete razvija osjećaj vlastite vrijednosti i pripadnosti. Osjećaj pripadnosti odgojnoj skupini, vrtiću, pa tako i zajednici u kojoj živi, gradu, važan je za pozitivan razvoj osobnosti svakog čovjeka. Osjećaj pripadnosti se razvija, između ostalog, upoznavanjem sebe samoga kao i zajednice u kojoj dijete živi.

Cilj rada na ovoj bitnoj zadaći bio je upoznati djecu sa znamenitostima grada, kulturom i običajima te im putem doživljaja (izlasci, šetnje gradom, posjeti...) proširiti spoznaju o gradu u kojem žive. Upoznati ih sa simbolima po kojima je grad Rijeka prepoznatljiv te osmislići simbole vrtića Veseljko (grb, zastava, himna), približiti im poznate povijesne ličnosti grada Rijeke te im osvijestiti važnost ljudi, kulture i govora kao bitnog značaja za određeni grad. Jedan od ciljeva bio je kod djece razviti osjećaj pripadnosti te ljubavi i poštovanja prema svom gradu.

Bitna zadaća vrtića Veseljko nadovezala se na bitnu zadaću DV Sušak - Promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. Razvijajući kod djece ljubav jednih prema drugima i ljubav prema svom gradu spontano smo kod djece stvarali budućeg osvještenog pojedinca. Brigom o vlastitom tijelu, o vlastitoj higijeni i higijeni prostora u kojem se boravi, o biljkama u vrtu, razvrstavajući otpad, uočavajući različitosti jednih među drugima i poštujući ih, djeca su se osnaživala za kvalitetniji život kroz održivi razvoj.

Specifična situacija koju je uzrokovala pandemija COVID-19, stavila je pred djecu, odgajatelje i roditelje nove izazove. Mnogi planovi i aktivnosti nisu mogli biti realizirani, a bila su potrebna nova promišljanja o svakodnevnom radu s djecom pa tako i o realizaciji bitne zadaće. Svjesni djeteta u kontekstu današnjice i mnoštva nelogičnosti i promjena koje se događaju kao i mnoštva pitanja i strahova s kojima se suočavaju, najbitnija zadaća bila je dati im odgovore koji će uliti sigurnost i dati poticaj za postavljanje novih.

Poseban naglasak u radu nakon ponovnog otvaranja vrtića bio je usmjerjen na razvoj odgovornog ponašanja kao smislenog i savjesnog odnosa između osobne slobode i odgovornosti djeteta, a u skladu sa smjernicama dobivenih od HZJZ. Veliki broj aktivnosti bio je usmjerjen na osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit djeteta poput usvajanja pojačanih higijenskih navika, smirenost, otvorenost prema svijetu oko sebe i prema novim iskustvima. Poticao se razvoj socijalnih kompetencija, ali u skladu s obrascima, pravilima skupine tj. zajednice.

Vanjski prostor vrtića je postao centralno mjesto za učenje te su se brojne aktivnosti provodile upravo na otvorenom - od uređenja vanjskog prostora, bogaćenja sportskim rekvizitim, brige o biljkama i urednosti, raznim radnim aktivnostima. Obogaćen je odgojno-obrazovni rad te su se otvorili neki novi vidici i planovi za budućnost.

Odgajatelji su ponosni na cijelokupnu organizaciju rada u novim, nepoznatim uvjetima. Timski dogovori, profesionalan pristup novonastaloj situaciji te ljubav prema odgojno-obrazovnom radu rezultirali su pozitivnim reakcijama djece nakon dugog izbivanja. Visoka razina osvještenosti djece i prihvatanje novih pravila ponašanja ugodno je iznenadila i ponovno podsjetila na ogromne mogućnosti i kapacitete djece, koja pravilnim pristupom zaista mogu sve naučiti i prihvati. Prvih dana nakon povratka u vrtić odgajatelji su u svom radu bili usmjereni na stvaranje dobre emocionalno-socijalne klime za svih. Veći naglasak je bio na osvještavanju odgovornog ponašanja i utjecaja pojedinca na društvo u kojem živi.

Odgajatelji vrtića Veseljko osvrnuli su se na realizaciju bitne zadaće: „*Iako nismo uspjeli realizirati zamišljeni plan koji je uključivao mnoštvo izlazaka i posjeta, zadovoljni smo postignutim. Ova naša bitna zadaća zvučala je dosta zahtjevno, imali*

smo jako puno ideja, zamišljenih aktivnosti kojima smo ju htjeli ostvariti, postavili smo si jako visoke ciljeve, no nisu nam djelovali neostvarivo. Zadovoljni idejom, uvjereni u dobrobit za dijete i za vrtić krenuli smo korak po korak. Svjesni širine bitne zadaće i puteva kojim nas može odvesti, od samog početka smo na to gledali kao na projekt. Kao što se projekt i treba započeti, krenuli smo od početnih dječijih spoznaja (o sebi, obitelji, naselju, gradu...) i tako dobili smjernice za dalje. Povezani kao vrtić, a opet svaka skupina za sebe upoznavali smo naš grad Rijeku“.

Reakcije djece na ponuđene aktivnosti te njihovi likovni i govorni izričaji, konstruktivna igra, spoznaja bili su najbolji pokazatelj njihove zainteresiranosti. Od zamišljenih ciljeva uspjeli smo djeci približiti naš grad. Izlascima, te kroz fotografije i različite aktivnosti djeca su imala prilike razgledati znamenitosti grada Rijeke, običaje, legende...

Bitna zadaća naišla je na pozitivne reakcije kod roditelja. Dječje izjave, spoznaje, likovne radove te aktivnosti vezane uz bitnu zadaću redovito su izlagane na panoima i zidovima vrtića te su roditelji mogli pratiti razvoj bitne zadaće, odnosno spoznaje do kojih djeca dolaze i važnost istih. Roditelji su pomagali u sakupljanju literature o gradu, fotografija grada, fotografija djece u nekom dijelu grada, animiranih filmova (Baltazar), s djecom su više pričali o gradu, objašnjavali im, ispunjavali ankete na tu temu zajedno s djecom i sl.

Mjesni odbor Pećine ustupio je mnoštvo fotografija i članaka o Pećinama (nekad i sad). Odgajatelji su s djecom osmislili grb i zastavu vrtića kao trajni simbol identiteta vrtića Veseljko koji ostavljaju budućim generacijama. Snimljen je CD s pjesmama o Rijeci koji su djeca u svim skupinama rado slušala. Od pedagoški neoblikovanog materijala i gline izrađene su kućice i istaknute znamenitosti grada.

Bitna zadaća je povezana i s nastupom djece vrtića Veseljko na Festivalu stvaralaštva i postignuća djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom i-Fest. Nastupili su s novom pjesmom o Rijeci - „Kišni razdraganci“, riječkog autora, koja je postala hit u vrtiću Veseljko, a djeca su oslikala zidove sobe mješovite 1 vrtićke skupine simbolima grada Rijeke.

Specifična situacija vezana uz pandemiju onemogućila je ostvariti sve zamišljeno, ali bitnu zadaću DV Sušak je stavila u prvi plan i ukazala na važnost brige jednih za druge i svoje okruženje. Učilo se toleranciji i mijenjali se zajedno, djeca i odgajatelji. Odrasli su od djece naučili kako biti fleksibilniji, prilagodljivi i zahvalni na malim stvarima..

PPO Vežica

Bitna zadaća vrtića Vežica je **Eko vrtić – vrtić u kojem se zdravo živi**. Budući da je bitna zadaće kuće osmišljena kao nastavak i nadogradnja na prethodnu godinu, a u skladu sa bitnom zadaćom DV Sušak - Promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj, formirane su one aktivnosti i poticaji koji će kod djece razviti ekološku svijest i osjetljivost. Realizacija bitne zadaće planirana je kroz područja moje tijelo, zdrava prehrana te kulturno-higijenske navike.

Najbolji rezultati postižu se kada je rad usmjeren na komunikaciju vrtić-dijete-obitelj-okolina, kada je odgoj i obrazovanje utemeljeno na iskustvima djece u pojedinim praktičnim životnim situacijama, te kada se odgoj i obrazovanje za razvoj ekološke svijesti i održivi razvoj provodi sustavno i duže vrijeme te su se tim vodili u realizaciji bitne zadaće.

Kod djece se kroz radne i životno-praktične aktivnosti nastoji razviti i usaditi ideja o ekološki prihvatljivom korištenju papira (brisanje ruku, brisanje stolova, korištenje salveta...), vode (pranje ruku, točenje u čaše...) i hrane (samoposluživanje – uzmi koliko ćeš pojesti, kompostiranje...).

Kroz različite sklopove aktivnosti kod djece se razvijao interes za vlastito tijelo te znatiželja. Djeci se omogućilo upoznavanje vlastitog tijela, što je uključivalo iskustveno učenje kroz istraživačke aktivnosti (kako funkcioniraju živci, i njihova pozicija i uloga u tijelu, kako rade pluća, od kuda počinje probavni sustav i što se događa sa hranom tijekom cijelog puta, kako želudac probavlja hranu, zorni prikaz dužine tankog crijeva (mjerjenje vune) i njegove pozicije), proučavanje rendgenskih snimki i izrada vlastitih „rendgenskih“ snimki ruku i dlana, proučavanje enciklopedija, eksperimenti zašto peremo ruke sapunom, kako se šire bakterije. Djeca su istraživala kako biljke dišu, što smo povezali sa očuvanjem šuma i zelenila kao neizostavnog segmenta važnog za život čovjeka. Formiran je centar doktora, te opremljen u suradnji s roditeljima.

Nadalje, kroz izradu makete probavnog sustava, kostura, pluća, usta i usne šupljine (uključujući jezik i (mlječne) zube), upoznavanje sa krvožilnim sustavom, šivanje organa i upoznavanje s njihovim pozicijama u tijelu, izrada ruke i živaca, te zorni prikaz funkciranja živaca unutar dlana djeca su se neposredno mogla upoznati sa svojim tijelom na siguran, ali zanimljiv i privlačan način. Djeca su proučavala i upoznavala se sa hranom koju jedu, izradila piramidu zdrave prehrane i semafor (što možemo jesti, a što trebamo izbjegavati), izrađivala svoje platnene vrećice za kupovinu, klasificirala hranu, istraživala vitamine u voću i povrću i otkrivala njihovu važnost za vlastiti organizam, izrađivala zdrave slastice, sokove i smoothie, isprobavala uobičajene namirnice na neuobičajen način.

Unutar jedne od skupina razvio se projekt „Bebe“ s ciljem da uspoređujući veličinu, potrebe, sposobnosti, način i vrstu konzumiranja hrane djeca uoče koliko su slični, a ujedno i različiti, te važnost hrane za rast, razvoj i zdravlje. Uspješnost i interes za projekt se ogleda u velikoj uključenosti roditelja koji donose obrise mlađe djece, daju podatke o broju zuba, te snimke bebinih jezika. Djeca uspoređuju sebe s mlađom braćom i sestrama, uočavaju razlike, ali i razvijaju svijest da su i oni nekad bili u toj fazi razvoja.

Suradnja s roditeljima i vanjskim čimbenicima ostvarena je kroz radionicu izrade zdravih slastica, edukativno predavanje pod vodstvom Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, te predavanje o važnosti i pravilnom odvajaju otpada u organizaciji KD Čistoća (nakon čega su djeca naučeno prenosila drugoj djeci koja nisu sudjelovala u predavanju).

Kako bi roditelji bili u toku s onim što se događa u vrtiću i u što većem broju se uključili u ostvarivanje bitne zadaće vrtić je uređen maketama sa zanimljivim činjenicama o dijelovima tijela i dječjim izjavama.

Mjerljivost ostvarivanja bitne zadaće vidljiva je u dječjem angažmanu i interesu. Osim navedenih aktivnosti djeca su samoinicijativno počela smisljati zagonetke vezane uz dijelove tijela, funkciju organa, uključivati bližu, ali i dalju obitelj u rad grupe. Također, vidljiva je promjena u dječjem shvaćanju hrane i razvoju svijesti o važnosti prehrane, gdje su uočene promjene u njihovim prehrambenim navikama, razumijevanju zašto je važno da probaju novu hranu, zašto je važno da pojedu obrok i što se zapravo s tom hranom događa u njihovom tijelu i koje sve dobrobiti oni imaju od toga. Kroz imitativnu

igru doktora zanimljivo je čuti njihova objašnjenja i dijagnoze pojedinih bolesti, a kroz koja se vidi koliko i kako djeca razumiju ono što se s njima do sada radilo.

Obzirom na nastalu situaciju uzrokovanoj COVID-19 virusom s djecom se radilo na brizi o osobnoj higijeni (izrada plakata o pravilnom pranju ruku) ali i načinu kako se nositi sa situacijom i pojačanim pranjem ruku i dezinficiranjem prostora. Vodila se briga o dječjoj osobnoj i emocionalnoj dobrobiti, posebno da se kod djece stvori osjećaj smirenosti te socijalnoj dobrobiti, odnosno mogućnosti prilagodbe djeteta novim, promjenjivim situacijama i okolnostima. Kroz simboličku igru kod djece je primijećeno da su upoznati sa situacijom i da je doživljavaju na različite načine, no nije bilo potrebe za dodatnim uključivanjem stručnih suradnika.

Ono što su odgajatelji radili s djecom u cilju ostvarenja bitne zadaće, prije i nakon nastale situacije podijeljeno je u nekoliko područja. Prvo područje je hrana kao energija za ljudsko tijelo gdje se kroz različite aktivnosti djeca dijelila vlastita iskustva i znanja o namirnicama koje konzumiraju, razvijala se spoznaja o važnosti pravilne prehrane, izrađivali su se plakati (bilježenje omiljenih namirnica, kategorizacija namirnica), uzgoj povrća i začinskog bilja (pokusni u sobi, sadnja u sobi i u vrtu), razvoj svijesti o važnosti sunca, vode, zemlje i očuvanju istih za rast biljaka. Briga o biljkama (priprema, okopavanje, zalijevanje). Praćenje i bilježenje rasta biljki od sjemenke do ploda, istraživanje raznih sjemenki, branje i konzumacija plodova iz vrta (trešnje, salata, menta – čaj i aromatizirana voda). Djeca su istraživala biljke, proučavala ih i bilježila uočeno. Kod djece je primijećen veći senzibilitet za biljni i životinjski svijet (sade sjemenke svog voća kojeg dobiju za užinu, zainteresirani su za bube u dvorištu, za razliku od straha, bježanja ili gađenja koje bilo prisutno).

S roditeljima se razvila suradnja u obliku izrade knjige „Moje tijelo“ na razini skupine Sstice, gdje su roditelji s djecom izradili knjigu navodeći koje su namirnice dobre za njihovo tijelo bazirajući se svaka obitelj na jednom izabranom organu.

Nastavilo se s poticajima i aktivnostima nadograđujući postojeće znanje o vlastitom tijelu i to kroz razvoj spoznaje - moje tijelo u prostoru (razvoj svijesti o vlastitim pokretima, poziciji u prostoru, o pojmovima gore-dolje, lijevo-desno, koordinaciji ruk-noga, gibanje tijela i pokreti), eksperimentiranje s vlastitim tijelom (slikanje različitim dijelovima tijela, propitkivanje zašto bi uvijek slikali rukama), upoznavanje svijeta osjetilima (osjetilo sluha – crtanje prema opisu, izrada auditivnih senzornih boca, slikanje ritma i tempa, osjetilo njuha – mirisanje raznovrsnog bilja, pogadanje mirisa, izrada mirisnog binga – povezivanje mirisa sa slikom biljke; osjetilo dodira – hod po različitim senzornim podlogama).

Nadograđivalo se znanje o zubima, proučavali vlastiti zubi i usna šupljina, izrađivao plakat o ustima i zubima s nazivima, izrađivale predmatematičke igre sa zubima... Budući da su neka djeca iz vrtića ranije počela sa ovim područjem od druge djece bilo je zanimljivo vidjeti ih kako oni preuzimaju inicijativu i dijele znanja i spoznaje o zubima i kako vršnjačko učenje stavlja odgajatelja u ulogu aktivnog promatrača koji prati djecu, bilježi i uključuje se prema potrebi.

Prije privremenog zatvaranja vrtića zbog pandemije odgajatelji i djeca su krenuli s obnovom mediteranskog vrta, a planirano praćenje razvoja biljaka s djecom je izostalo. Zbog izuzetne bio raznolikosti u dvorištu – što prirodne, što potpomognute ljudskom rukom, na mrežne stranice DV Sušak stavljena je brošura tj. svojevrsni kviz "Izazov za male botaničare" s fotografijama različitog mirisnog i/ili ljekovitog bilja iz dvorišta (od kojih će se izraditi mirisne vrećice, napravili čajeve i aromatiziranu vodu).

Ove godine organizirana su dva, više pješačka nego planinarska, izleta. Prvi je bio obilazak šume podno Grada Grobnika uz posjet Kaštelu na povratku, a drugi (bez prijevoza) do zelene oaze na Plumbumu. Prethodno je održan roditeljski sastanak na temu pješačkih i planinarskih izleta što je doprinijelo interesu i pripremljenosti djece (i roditelja).

Osim brige za okoliš, potrebno je istaknuti i brigu jednih za druge, posebno o djeci jasličke dobi. Na vanjskom prostoru, koji nije prilagođen jaslicama, vrtička djeca uz odgajatelje brinu o djeci jasličke dobi razvijajući senzibilitet za mlađu djecu, strpljenje i razumijevanje da nisu svi jednaki, da se svatko razvija drugačijim tempom, ali isto tako da svima treba pružiti priliku da probaju i uče.

Komunikacija s roditeljima za vrijeme pandemije je ostvarena putem viber grupa i e-maila. Roditelji su bili u toku s najnovijim promjenama koje su se odnosile na predškolski odgoj te rad i organizaciju ustanove. Također, putem službenih stranica vrtića kroz članke koje su odgajateljice pripremile, novosti iz vrtića sa fotografijama te kviza "Izazov za male botaničare" s fotografijama različitog mirisnog i/ili ljekovitog bilja iz dvorišta.

Iz navedenog je vidljivo se u vrtiću Vežica posebna pažnja posvećuje nadogradnji postojećeg znanja, stjecanje novog znanja kroz pisane materijale, multimediju te eksperimente. Djeca međusobno prenose i proširuju postojeća znanja razvijajući humanizam, toleranciju, identitet - prvenstveno kroz poticanje samostalnosti u aktivnosti, suradnji s djecom, igri te brizi za mlađu djecu. Djeca su slobodna izraziti svoje mišljenje i stav u svakom trenutku, biti saslušana i prihvaćena kroz komunikaciju i djelovanje tijekom dana u suradnji s djecom i odgajateljem. Eksperimentima se kod djece razvija odgovornost i autonomija, gdje oni kroz neposredno iskustvo uočavaju i bilježe formirajući vlastite stavove, ideje, mišljenja i odluka. Kroz brigu o biljkama i životinjama kod djece se razvija odgovornost, razvija svijest o vlastitom djelovanju i utjecaju na svijet koji ga okružuje. Slobodom u aktivnostima kod djece se potiče kreativnost nudeći im se različiti materijali i sredstva da se izraze, bilo da se radi o stvaralačkim aktivnostima, istraživačkim aktivnostima, društveno-zabavnim aktivnostima ili suradnji s roditeljima. Promišljanje, planiranje i realizacija rada je bila u skladu sa Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje vodeći brigu o osobnoj, emocionalnoj i tjelesnoj dobrobiti, obrazovnoj dobrobiti, te socijalnoj dobrobiti.

Tijekom godine obilježeno je mnoštvo značajnih datuma, događaja i blagdana, a djeca Dječjeg vrtića Sušak sudjelovala su u nizu zbivanja, na nivou vrtića, lokalne zajednice i grada.

Izdvajamo: sudjelovanje na Festivalu stvaralaštva i postignuća djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom i-Fest, te kazališnim predstavama, posjetama, šetnjama, izletima...

Mnogo sadržaja planiranih za proljeće 2020., nije realizirano zbog nužnosti pridržavanja mjera zaštite od širenja pandemije COVID-19.

Zimovanje djece organizirano je u Staroj Sušici i na Sljemenu. Za realizaciju škole plivanja djece uključene u program Igrom do sporta korištene su pogodnosti bazena na Kantridi.

Sve je to doprinijelo sadržajnjem i zanimljivijem boravku djece u vrtiću.

RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA

PPO	<i>Alergije i preosjetljivost na namirnice</i>	<i>Zdravstvene teškoće (kronične bolesti i stanja)</i>	<i>Odstupanje od nivoa očekivanog za dob</i>		<i>Razvojni rizični čimbenici</i>	<i>Govorno jezične teškoće</i>	<i>Ukupno</i>
			+	-			
Galeb	11	2	4	3	2	6	28
Morčić	21	1	3	4	1	6	36
Pčelice	0	2	1	2	1	2	8
Veseljko	7	1	3	3	1	3	18
Vežica	4	3	2	3	0	4	16
Ukupno	43	9	13	15	5	21	106

Tijekom pedagoške godine 2019./2020. u Dječji vrtić Sušak bilo je upisano ukupno **106 djece s posebnim potrebama** (djece s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima i darovite djece). Posebnu skupinu za djecu s intelektualnim teškoćama (PPO Veseljko) pohađalo je šestero djece. Ostala djeca bila su uključena u redovne skupine u svim podcentrima predškolskog odgoja.

U pojačanom praćenju stručnih suradnika bilo je 41 dijete. Postupak pedagoške opservacije proveden je za četvero djece. Roditelji su na početku postupka informirani o pedagoškoj opservaciji, njezinu cilju i trajanju. Također su savjetovani kako poticati dijete kod kuće te olakšati njegovu prilagodbu na vrtić. Po završetku opservacije donosio se zaključak pedagoške opservacije koji je sadržavao preporuku opservacijskog tima za primjereni oblik odgojno-obrazovnog rada.

Pojedinim roditeljima preporučena je dodatna dijagnostika i/ili tretman u vanjskim institucijama (KBC Rijeka, Centar Slava Raškaj, kabineti za procjenu senzorne integracije, Logopedski kabineti). Ostvarena je suradnja s vanjskim institucijama s ciljem osiguravanja boljih uvjeta za poticanje razvoja djeteta (osnovnim školama, KBC-om, Centrom za rehabilitaciju Slava Raškaj i privatnim rehabilitacijskim i logopedskim kabinetima).

Kroz rad stručnih suradnika s djecom u skupini odgajatelji su dobivali model kako uključiti dijete u sve aktivnosti skupine te učiniti potrebne individualizacije te pritom maksimalno poticati njegov razvojni potencijal. Provedene su konzultacije s odgajateljicama u svrhu planiranja individualnih planova podrške za djecu s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima. S ciljem jačanja kompetencija odgajatelja za provođenje individualnog pristupa s djecom s teškoćama provođena je stručna grupa za odgajatelje koji rade s djecom s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima: Individualizacija postupaka, metoda i poticaja u radu. S ciljem jačanja kompetencija odgajatelja za rad s darovitom djecom provođena je grupa podrške za odgajatelje Darovito je – što sad?

Individualni razgovori odgajatelja i članova stručnog tima s roditeljima, odnosno, stručnih suradnika s roditeljima provođeni su također u svrhu potpunog upoznavanja

djeteta i njegovog funkcioniranja u kontekstima izvan vrtića, izmjene informacija, savjetovanja, davanja preporuka roditeljima za poticanje djeteta kod kuće te zajedničkog vrednovanja napretka djeteta.

Postoji velika potreba za stručnom podrškom djeci s različitim posebnim potrebama s obzirom na velik broj djece koja tu podršku trebaju, a posljedično njihovi odgajatelji te roditelji.

Potrebno dopuniti opremu i didaktički materijal za rad s djecom s posebnim potrebama (u odgojnim skupinama te za individualni rad) te nastaviti jačanje stručnih kompetencija odgajatelja i stručnih suradnika kroz stručno usavršavanje.

U kontinuiranom unaprjeđivanju ovih segmenata rada i nadalje će se naglasak primarno stavljati na rad s djecom, praćenje ostvarivanja odgojno - obrazovnih i razvojnih ciljeva u odnosu na njih, suradnju stručnog tima, odgajatelja i roditelja, kao jačanje stručnih kompetencija i podršku odgojiteljima kroz stručno usavršavanje.

PROVEDBA SIGURNOSNO-ZAŠТИTNIH I PREVENTIVNIH PROGRAMA

Želeći osigurati sigurno, zdravo, toplo i poticajno okruženje za djecu i zaposlenike u vrijeme pandemije COVID-19, Dječji vrtić Sušak izradio je tri Provedbena plana koji se odnose na djecu, zaposlenike i odrasle osobe koje dovode i odvode djecu u Dječji vrtić Sušak. Provedbeni planovi izrađeni su na temelju:

- Uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 izdane od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- Preporuka za rad s djecom rane i predškolske dobi u dječjem vrtiću, izdane od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Provedbeni planovi priloženi su u prvom dijelu Izvješća – Ustrojstvo rada.

Primarni preventivni program povećanja sigurnosti i zaštite djece i ove pedagoške godine integrativno je obuhvaćao mjere za povećanje fizičke i psihosocijalne sigurnosti djeteta, unapređenje djetetovog zdravlja kao i odgojne postupke koji osnažuju pozitivne potencijale djeteta u cilju samozaštite i samoočuvanja, naglašavajući važnost kvalitetnog odgoja i obrazovanja kao najbolje prevencije, u skladu s Deklaracijom o dječjim pravima.

Timskom suradnjom odgajatelja i stručnih suradnika kontinuirano se procjenjivala postojeća situacija te su se utvrđivali rizici za sigurnost djeteta u vrtiću kako bi se na kvalitetan i adekvatan način prevenirale rizične situacije. Nastojalo se:

- Identificirati i prevenirati utjecaj potencijalno rizičnih situacija i ometajućih čimbenika za sigurnost i zdravlje djece, uočavanje i otklanjanje oštećenih sprava i igračaka
- Utvrditi i primijeniti optimalne standarde za povećanje fizičke i psihosocijalne sigurnosti djeteta u vrtiću (uz pomoć lokalnog partnerstva i roditelja uređeni su vanjski prostori vrtića)
- Promišljati i koristiti odgojne postupke i sadržaje koji osnažuju djetetove potencijale (primjerena komunikacija, podržavajući postupci i poruke odgajatelja...)
- Unaprijediti materijalne uvijete unutarnjeg i vanjskog prostora kao i organizacijske uvijete rada
- Koristiti sve ljudske resurse za povećanje nadzora nad sigurnošću vanjskog okruženja vrtića uključujući i policajce u zajednici.

Također se kontinuirano radilo na identificiranju i razumijevanju specifičnih problema podcentara, integraciji preventivnog programa sigurnosti u odgojnu praksu te razvoju sigurnosti odgojitelja i smanjenja profesionalnog stresa. Kroz ostvarene edukacije odgajatelji su se osnaživali u svojoj osobnoj i profesionalnoj kompetenciji. Svaki podcentar nastojao je ostvariti te unaprijediti sigurnost i samozaštitu djece provedbom različitih projekata i aktivnosti:

- aktivnosti poticanja zdravog načina života i usavršavanjem prirodnih oblika kretanja kao i usvajanjem specifičnih motoričkih vještina
- aktivnosti za razvoj pozitivnih afirmacija djeteta, razvojem emocionalne inteligencije i socijalnih kompetencija
- aktivnosti za poticanje stvaralaštva kod djece kao i vježbanjem komunikacijskih vještina
- aktivnosti iz područja prometnog odgoja – strategije za povećanje sigurnosti djece u prometu
- usmjerenim na samozaštitu i samopomoć te prevencijom rizičnog ponašanja djeteta. Kroz različite sadržaje utjecalo se na razvoj pozitivne slike o sebi, stjecanje socijalnih vještina, prevencija nasilnog ponašanja, prihvatanje zdravih stilova života, odgoj za i o dječjim pravima. I nadalje se vodila briga o usklađenosti zdravstveno higijenskih i pedagoških zahtjeva struke s ciljem dobrobiti svakog djeteta.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Cjelokupno stručno usavršavanje, odnosno stručni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika tijekom pedagoške godine 2019./20., bio je usmjeren ka poticanju na stalnu procjenu i mijenjanje vlastite odgojno-obrazovne prakse, u skladu s bitnim zadaćama unapređivanja odgojno-obrazovnog rada. Ono je također imalo za cilj doprinijeti jačanju stručne kompetencije, kao i razvoju osobnosti odgajatelja i stručnih suradnika.

Odgajateljsko vijeće	Tema	Nositelj	Vrijeme	Mjesto održavanja
1.	Usvajanje Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada za pedagošku 2019./2020. godinu	Ravnatelj Stručni suradnici Odgajatelji	26.rujna 2019.	PPO Morčić
2.	Polugodišnje izvješće o realizaciji plana i programa za pedagošku 2019./2020. godinu	Ravnatelj Stručni suradnici Odgajatelji	20.veljače 2020.	PPO Morčić
3.	Godišnje izvješće o realizaciji Plana i programa rada i ustrojstvo rada za pedagošku 2019./2020. godinu i Ustrojstvo rada za pedagošku 2020./2021. godinu	Ravnatelj Stručni suradnici Odgajatelji	26.kolovoza 2020.	PPO Morčić

Interesne grupe	Tema	Nositelj	Vrijeme	Mjesto održavanja
1.	„Od dobre knjige do bolje prakse“ – stručni čitalački klub	Ivana Sošić Antunović, psiholog mentor	3. listopad, 10.prosinac 2019., 21.siječanj 2020.	PPO Morčić
2.	Darovito je – što sad? (grupa podrške za odgojitelje)	Ivana Sošić Antunović, psiholog mentor	26.studeni 2019., 12.veljače, travanj 2020.	PPO Morčić

3.	Upoznaj sebe (jačanje osobnih kompetencija – vrijednost suvremenog odgajatelja)	Ivana Sošić Antunović, psiholog mentor	20.studeni, 13.prosinac 2019., 21.veljače 2020.	PPO Galeb
4.	Stručna grupa za odgajatelje koji rade s djecom s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima: Individualizacija postupaka, metoda i poticaja u radu	Ana Mihovilović ekdukacijski rehabilitator, Sara Lacmanović odgajatelj		PPO Morčić
5.	Preduvjeti uspješne inkluzije Praćenje i dokumentiranje kao ključ uspješne individualizacije postupaka, metoda i poticaja		13. studeni 2019.	PPO Morčić
5.	Određivanje ciljeva u odnosu na praćenje odgajatelja i dokumentirani materijal		13. siječnja 2020.	PPO Morčić
	Stvaranje bogatog multisenzornog okruženja kroz poštivanje djetetova razvojnog tijeka		4.ožujka 2020.	PPO Morčić
6.	Refleksivna grupa za odgajatelje u kraćem programu obogaćenom elementima iz sporta „Igom do sporta“	Željana Marić, kineziolog Vlatka Milićić, pedagog	1. listopada 5. studenog 3. prosinca 4. veljače 11. ožujka 2020.	PPO Morčić
7.	Wanda metoda (za odgajatelje PPO-a Morčić)	Vlatka Milićić, pedagog	24. i 27. veljače 2020.	PPO Morčić
8.	Wanda metoda (za odgajatelje PPO-a Galeb)	Vlatka Milićić, pedagog	20. i 21. siječnja 10. i 11. veljače 2. i 4. ožujka 2020.	PPO Morčić

Radionice (izborni sadržaji)	Tema	Nositelj	Vrijeme	Mjesto održavanja
1.	Izazovni svijet emocija	Tea Hržić, odgajatelj, Ivana Sošić Antunović, psiholog mentor	28. siječnja 2020.	PPO Morčić
2.	Pružanje prve pomoći i reagiranje u kriznim situacijama Dječje zarazne bolesti i njihova prevencija u dječjem vrtiću	Mirna Banićević, zdravstvena voditeljica	9. ožujka 2020.	PPO Morčić
3.	Digitalna pismenost	Kristina Nagradić, odgajatelj	6. veljače 11. veljače 18. veljače 25. veljače 3. ožujka 12. lipnja 2020.	PPO Morčić
4.	Rad s glinom	Pauli Babić, odgajatelj	22.siječnja 4. veljače 2020.	PPO Veseljko
5.	Proslava rođendana po Montessori pedagogiji	Iva Tucić, odgajatelj	27. studeni 2019.	PPO Morčić
6.	Vratimo djecu prirodi	Hajra Bubnić, odgajatelj	20. studeni 2020.	PPO Morčić

Tijekom trajanja pandemije COVID-19, stručni suradnici i odgajatelji kontinuirano su se stručno usavršavali putem dostupnih internetskih sadržaja, prateći stručne članke i literaturu, kao i redovito održavajući sadržaje mrežnih stranica ustanove aktualnim sadržajima.

6. SURADNJA S OBITELJIMA

U cilju kontinuiranog unapređivanja suradnje s roditeljima, tijekom ove pedagoške godine rad se temeljio na:

- ***unapređivanju suradničkih i partnerskih odnosa s obitelji, i***
- ***osnaživanju roditeljskih kompetencija i vještina s naglaskom na promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj***

Rad na ostvarenju navedenih bitnih zadaća doprinio je unapređivanju suradnje s roditeljima, razvoju partnerstva između obitelji i vrtića, kao i boljem uključivanju roditelja u pojedine segmente odgojno-obrazovnog procesa. Stavljanjem naglaska na promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj, nastojalo se osigurati roditeljsko osnaživanje upravo u odnosu na osobne i društvene kompetencije, kako bi iste mogli njegovati kod svoje djece. Poput svih ostalih aspekata razvoja, i u ovom je segmentu ključno kontinuirano i ujednačeno poticanje djeteta u svim okruženjima u kojima ono odrasta. Kvalitetna svakodnevna suradnja vrtića i obitelji pritom predstavlja neophodan preduvjet, a roditeljska uključenost i partnerski odnosi ključni su čimbenici. Atmosfera suradnje koja pritom nastaje, potiče dijete na slobodno odrastanje, te garantira klimu u kojoj je ono potaknuto na istraživanje i učenje.

Razina i kvaliteta uključenosti roditelja u proces odgoja i obrazovanja djece u vrtiću znatno određuje ne samo kvalitetu odgojno-obrazovnih iskustava djece, nego je i nezamjenjiva prilika za razvoj roditeljskih kompetencija.

Suradnja vrtića i obitelji te poticanje roditeljskih kompetencija ostvarivala se kroz različite i mnogobrojne oblike suradnje:

- inicijalne razgovore s roditeljima prilikom upisa djeteta u jaslice ili vrtić
- druženja za roditelje i novoupisani djeci
- aktivno uključivanje roditelja i pomoći u postupnom prilagođavanju djeteta na vrtić
- uključivanje roditelja u prikupljanje i obogaćivanje materijala i sredstava za rad, osobito različitih literarnih izvora (slikovnica, časopisa, enciklopedija i sl.)
- sudjelovanje roditelja u uređenju i strukturiranju unutarnjih vrtičkih prostora i oplemenjivanju vanjskih prostora
- uključivanje roditelja u radne akcije
- individualne razgovore s roditeljima o djetetu
- organiziranje roditeljskih sastanaka (sastanaka informativnog karaktera, tematskih sastanaka – o programima i projektima, zdravlju djece, prilagodbi na vrtić, pripremi djeteta za polazak u školu)
- uključivanje roditelja u neposredni odgojno-obrazovni rad (posjeti roditelja odgojnim grupama, kao i posjeti roditelju na radnom mjestu)
- informiranje roditelja o odgojno-obrazovnoj praksi (svakodnevne konzultacije, informacije za roditelje, kutići ili oglasni panoi)
- organiziranje kreativnih radionica s roditeljima uz obilježavanje blagdana i običaja
- provedbu ciklusa radionica za roditelje „Rastimo zajedno“
- organiziranje predavanja za roditelje (u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo)

- organiziranje druženja s roditeljima (završne svečanosti djece koja polaze u školu, izleti i sl.)
- informiranje roditelja o novostima i događanjima putem Internet stranica ustanove, ove godine s osobitim naglaskom na kvalitetu sadržaja tijekom pandemije virusa COVID-19, kao i u odnosu na postupak upisa djece u iduću pedagošku godinu (transparentnost i dostupnost relevantnih informacija)
- rad Foruma roditelja u podcentru Pčelice
- uključenost predstavnika roditelja u rad Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Sušak

Ove pedagoške godine proveden je ciklus radionica za roditelje „Rastimo zajedno“. Ciklus od 11 radionica uspješno je završilo 10-toro roditelja. Voditeljice koje provode ovaj program su pedagoginja Vlatka Miletić, psihologinja Ivana Sošić Antunović te odgajateljica Mirta Butković. Program za ustanovu DV Sušak dobio je verifikaciju MZO u lipnju 2020. godine.

Poseban izazov u radu ove godine predstavljao je period tijekom trajanja pandemije COVID-19 virusa. Za to vrijeme rad je bio umnogome organiziran od kuće, te su stručni suradnici i odgajatelji pružali svakodnevnu podršku roditeljima i djeci putem direktnog osobnog kontakta te putem mrežnih stranica ustanove. Sadržaji pod odjeljkom „Vrtić kod kuće“ svakodnevno su bili ažurirani novim informacijama, savjetima, igrama, sadržajima i aktivnostima za roditeljsku poticajnu igru s djecom kod kuće, kao i sa stručnim preporukama i člancima u odnosu na psihosocijalnu podršku pri suočavanju sa stresnom situacijom. Psihologinja je bila osobno dostupna putem telefona za potrebe individualnog savjetovanja u pojedinim slučajevima, poput gubitka roditelja. Svi stručni suradnici te mnogi odgajatelji uložili su trud i znanje u pružanje stručnog vodstva korisnicima tijekom ove nesvakidašnje krize te je zajedničkim snagama uspješno prevladana.

Odgajateljske kompetencije za kvalitetnu komunikaciju jačale su se uključivanjem u ponuđene oblike stručnog usavršavanja te tijekom individualnih konzultacija, u koje su se po potrebi uključivali i članovi stručnog tima.

Kontinuirano unapređivanje partnerskih odnosa s obitelji bitan je i neophodan preduvjet kvalitetnog provođenja djelatnosti ranog odgoja i obrazovanja te će se i nadalje pridavati puna pažnja pravovremenom, zanimljivom i točnom informiranju roditelja o načinu i oblicima provođenja odgojno-obrazovnog rada s djecom u vrtiću, kao i unapređivanju profesionalnog i partnerskog odnosa.

U svrhu ostvarivanja navedenog cilja trajno će se jačati odnosi povjerenja, međusobnog prihvaćanja i uvažavanja ustanove i obiteljskog okruženja, korištenjem različitih oblika suradnje, koju je potrebno i nadalje osmišljavati i razvijati. Posebno bi pažnju valjalo posvetiti jačanju stvarnog sudjelovanja roditelja u planiranju i evaluaciji odgojno-obrazovnog procesa. Praksa prezentiranja roditeljima realizacije bitne zadaće koju imaju neki podcentri pokazala se dobrim putem u ostvarivanju tog cilja. Kroz ovakav oblik suradnje roditelj ima priliku spoznati važnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću, ali i steći uvid u njegovu konkretnu provedbu u svakodnevnoj praksi.

7. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

U cilju kvalitetne i sveobuhvatne realizacije Godišnjeg plana i programa rada, tijekom pedagoške godine 2019./2020. ostvarena je suradnja s brojnim vanjskim čimbenicima, od kojih veći broj navodimo u tablici koja slijedi:

ČIMBENICI	SADRŽAJI RADA
Grad Rijeka, Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo i druge službe	<ul style="list-style-type: none"> – rad na ostvarivanju uvjeta rada ustanove DV Sušak – suradnja u osmišljavanju i realizaciji pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa – organizacija edukativnih predavanja
Ministarstvo znanosti i obrazovanja Agencija za odgoj i obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> – organizacija i provođenje stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika – verifikacija programa DV Sušak – stručna podrška u realizaciji različitih programa i projekata, te unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa
Upravni odjel za odgoj i obrazovanje Primorsko-goranske županije	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja na poslovima i zadaćama vezano uz upis u školu
Sveučilište u Rijeci	<ul style="list-style-type: none"> – sudjelovanje na Festivalu znanosti
Učiteljski fakultet u Rijeci	<ul style="list-style-type: none"> – organizacija i realizacija stručne prakse redovnih i izvanrednih studenata predškolskog odgoja – organizacija edukativnih predavanja – suradnja pri provedbi istraživanja u svrhu izrade diplomskih radova
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Zagrebu	<ul style="list-style-type: none"> – organizacija i realizacija stručne prakse redovnih studenata preddiplomskog studija Rehabilitacija
Filozofski fakultet u Rijeci – odsjeci za psihologiju i pedagogiju	<ul style="list-style-type: none"> – organizacija i realizacija stručne prakse redovnih studenata studija psihologije i pedagogije – suradnja u provedbi istraživanja "Razine rizika za probleme u ponašanju djece rane razvojne dobi i stručne intervencije"
Udruga Pegaz	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja u edukaciji i organiziranju terapijskog jahanja za djecu s teškoćama
Nastavni zavod za javno zdravstvo	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja s pedijatrima, stomatolozima i drugim specijalistima – suradnja u izradi jelovnika – suradnja s liječnicima školske medicine

	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja s epidemiološkom službom, osobito intenzivna u odnosu na COVID-19 pandemiju – suradnja s Odjelom za zdravstveni odgoj – suradnja s Odjelom za prevenciju i liječenje bolesti ovisnosti
Osnovne škole (lokalne)	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja vezana uz upis djece u prvi razred (informiranje roditelja; posjete djece školi; povezivanje i suradnja stručnih službi vrtića i škola)
Dom mladih Rijeka	<ul style="list-style-type: none"> – organiziranje zimovanja djece u Staroj Sušici – aktivnosti vezane uz promet za djecu školske – obveznike
Socijalna samoposluga	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja u prikupljanju namirnica i higijenskih potrepština
Astronomski centar Rijeka	<ul style="list-style-type: none"> – posjet djece zvjezdarnici
Hrvatska psihološka komora, Hrvatsko psihološko društvo i sekcija predškolskih psihologa	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja vezana uz stručno usavršavanje stručnog suradnika – psihologa
Kazališta (Kazalište lutaka – Rijeka, Producija Z – Split, Teatar Oz – Lovran, Suncokret - Split)	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja u realizaciji kulturno - scenskih događanja za djecu
Knjižnice (Gradska knjižnica, Bibliobus, Dječja knjižnica Stribor i ostale...)	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja u osmišljavanju i prezentiranju dječjeg stvaralaštva i razvoju književnog izričaja – suradnja s Gradskom knjižnicom Rijeka u korištenju usluga Bibliobusa
Mjesni odbori (lokalni), Klubovi starijih osoba	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja u realizaciji određenih kulturnih projekata – suradnja u uređenju okoliša vrtića
Metis	<ul style="list-style-type: none"> – organizirano skupljanje papira tijekom cijele godine
Ostale tvrtke i ustanove: PIK Rijeka, Vatrogasni dom Sušak, Parkovi plus, Čistoća)	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja pri realizaciji različitih odgojno-obrazovnih zadaća – suradnja oko organizacija različitih projekata; donacije
Autoprijevozničke tvrtke	<ul style="list-style-type: none"> – suradnja pri realizaciji posjeta i izleta djece
Medicinski fakultet Medicinska škola	<ul style="list-style-type: none"> – posjeti stomatologa i studenata stomatologije – posjet učenicima trećeg razreda Medicinske škole

8. RAD RAVNATELJA, ČLANOVA STRUČNOG TIMA, KINEZIOLOGA I FIZIOTERAPEUTA

Bitna zadaća **ravnateljice Dječjeg vrtića Sušak Milene Vuletić**, je u skladu s bitnom zadaćom Ustanove koja je ove pedagoške godine posvećena promicanju vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj.

Izvješće o realizaciji plana i programa rada ravnatelja		
POSLOVI	SURADNICI	VRIJEME REALIZACIJE
Programiranje <ul style="list-style-type: none"> ○ izrada Godišnjeg plana i program rada DV Sušak za pedagošku godinu ○ izrada Kurikuluma DV Sušak za pedagošku godinu ○ izrada Godišnjeg plana ravnatelja ○ izrada izvješća o radu ravnatelja ○ planiranje i vođenje sjednica odgajateljskog vijeća ○ planiranje sastanaka stručnog tima ○ planiranje i programiranje stručnog usavršavanja unutar DV Sušak i izvan ustanove ○ sudjelovanje u izradi programa pojedinih akcija i manifestacija ○ planiranje sudjelovanja na manifestacijama u - suradnji s vanjskim nositeljima na razini Grada, Županije i šire ○ sudjelovanje u planiranju sjednica Upravnog vijeća ○ iniciranje razvojnog plana ustanove	Stručni suradnici Stručni suradnici Stručni suradnici Odgajatelji Stručni tim Stručni tim Stručni suradnici odgajatelji, ostali radnici Stručni suradnici, odgajatelji ... Predsjednica UV, tajnica odgajatelji, stručni suradnici Tajnica, Predsjednica UV stručni suradnici, odgajatelji, ostali radnici Odgajatelji, stručni suradnici	Rujan Rujan Rujan Kolovoz Kolovoz, rujan, veljača, lipanj i po potrebi 1 tjedno Rujan Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Rujan, tijekom godine Tijekom godine

<ul style="list-style-type: none"> ○ pružanje podrške i pomoći u izradi planova, projekata na razini podcentara 		
<p>Organizacija rada</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ provođenje javnih upisa redovne programe i programe javnih potreba ○ organiziranje i koordiniranje rada odgojno –obrazovnih i ostalih radnika u ustanovi ○ organiziranje i provođenje aktivnosti vezanih uz obilježavanje važnih datuma, događaja, manifestacija ○ briga o odgovornom ponašanju svih radnika prema radu i imovini vrtića ○ iniciranje unapređenja odgojno –obrazovnog rada i drugih radnih procesa ○ informiranje radnika i poticanje na uključivanje i sudjelovanje na raznim natječajima i javnim pozivima (donacije i drugo) ○ priprema dokumentacije i rad na projektima, u projektnim timovima ○ organiziranje povjerenstva za praćenje pripravnika ○ organiziranje i provođenje stručne prakse studenata UF, Filozofskog fakulteta, Medicinskog fakulteta, ostalih vanjskih suradnika 	Stručni suradnici, tajnica, voditelj financija, Upravno vijeće, Stručni suradnici, tajnica Stručni suradnici, odgajatelji, ostali djelatnici, tajnica Svi radnici Svi radnici Odgajatelji, stručni suradnici, tajnica Stručni suradnici, odgajatelji, tajnik Stručni suradnici, odgajatelji, tajnik Stručni suradnici, tajnica, Odgajatelji, profesori fakulteta	Lipanj, srpanj Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Po potrebi Tijekom godine Tijekom godine
<p>Administrativno upravni poslovi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sklapanje ugovora o radu na određeno i neodređeno vrijeme ○ sklapanje ugovora o pružanju usluga s roditeljima 	Tajnica Tajnica	Tijekom godine U vrijeme upisa i tijekom godine

<ul style="list-style-type: none"> ○ sklapanje ugovora s dobavljačima, servisima i ostalim potrebnim uslugama za rad ustanove ○ izrada plana korištenja godišnjih odmora ○ izdavanje odluka o korištenju godišnjih odmora ○ izdavanje odluka i rješenja o ostalim primanjima (pomoći, jubilarne nagrade, ostalo) ○ praćenje promjena u području zakonske regulative te primjene zakona i pod zakonskih akata, stručno usavršavanje iz te tematike ○ donošenje raznih odluka iz djelokruga rada ravnatelja 	Tajnica, voditeljica financija Tajnica Tajnica Tajnica, voditeljica financija Tajnica Tajnica, voditeljica financija, stručni suradnici	Tijekom godine Svibanj, tijekom Svibanj, tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine Tijekom godine
Finansijski poslovi <ul style="list-style-type: none"> ○ sudjelovanje u izradi finansijskog plana ○ sklapanje ugovora o korištenju proračunskih sredstava za narednu godinu ○ predaja izjave o fiskalnoj odgovornosti ○ suradnja s voditeljicom financija u svim odlukama koje se odnose na finansijsko poslovanje ustanove 	Voditeljica financija Voditeljica financija Voditeljica financija Voditeljica financija	31.12. tekuće godine Kontinuirano
Suradnja sa stručnim i drugim radnicima <ul style="list-style-type: none"> ○ ostvarivanje suradnje, komunikacije i pozitivnih, profesionalnih odnosa s odgojno – obrazovnim i ostalim radnicima ustanove te kreiranje pozitivnog radnog ozračja 	Svi radnici	Kontinuirano

<p>Suradnja s roditeljima i vanjskim čimbenicima</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ostvarivanje i unapređivanje suradnje sa svim relevantnim čimbenicima u cilju osiguravanja uvjeta za kvalitetnu realizaciju djelatnosti koju ustanova provodi, što se odnosi na : <p>Roditelje Upravno vijeće Gradonačelnika Odgoj gradske uprave za odgoj i školstvo Odjel gradske uprave za gospodarenje imovinom Odjel gradske uprave zdravstvene i socijalne skrbi Ured državne uprave PGŽ (Služba za društvene djelatnosti) Prosvjetnu inspekciju Ostale inspekcijske službe Agenciju za odgoj i obrazovanje Ministarstvo znanosti i obrazovanja Nacionalni stožer RH HZJZ-upute i preporuke za rad vrtića u doba korone Nastavni zavod za javno zdravstvo Hrvatski zavod za zapošljavanje Vrtiće, škole u zajednici Javne ustanove, udruge Medije i drugo</p>	Različiti čimbenici	Kontinuirano
--	---------------------	--------------

Bitna zadaća **pedagoga Vlatke Miletić** u skladu s bitnom zadaćom na razini Dječjeg vrtića Sušak, odnosila se na promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj.

U neposrednom pedagoškom radu, s odgajateljima je osvještavana važnost promišljanja i kreiranja poticajnog i podržavajućeg konteksta za cijelovit razvoj, s posebnim naglaskom na stvaranje uvjeta za promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj.

U suradnji s odgajateljima radilo se na stvaranju ugodne i podržavajuće klime kao preduvjeta za unapređivanje odgojno-obrazovne prakse i stvaranje kulture vrtića. Na početku pedagoške godine, odgajatelji su zajedno s pedagogom definirali bitne zadaće i planirane sadržaje rada u svakom podcentru.

Smjernicama za polugodišnje i godišnje izvješće o radu te zajedničkim pripremama odgajatelja i pedagoga za Odgajateljska vijeća nastojalo se istaknuti postignuća u odnosu na bitnu zadaću, kao temelj za daljnje planiranje rada. Prezentacijama na Odgajateljskim vijećima i refleksijama u odnosu na odgojno-obrazovnu praksu, uz podržavajuću klimu, pruža se mogućnost osobnog i profesionalnog rasta.

Značajan dio poslova odnosio se na sudjelovanje u Povjerenstvu za stažiranje odgajatelja-pripravnika kroz praćenje realizacije pripravničkog staža (konzultacije, praćenje neposrednog rada i valorizacije samostalnih radova), u PPO Galeb (S. Radojević, N. Vincetić, P. Barać), PPO Morčić (K. Linardić, D. Erlić) i PPO Veseljko (N. Šušnjar) te objedinjavanje zaključaka Povjerenstva kroz Izvješće o rezultatima stažiranja po završetku pripravničkog staža.

Otvorena je suradnja s Učiteljskim fakultetom u Rijeci vezano uz realizaciju studentske prakse iz kolegija Orientacijski praktikum i Refleksivna praksa te Razvoj refleksivnih i istraživačkih kompetencija, kao i suradnja s Učiteljskim fakultetom u Puli vezano uz realizaciju stručne prakse.

Suradnja s Filozofskim fakultetom u Rijeci realizirana je kroz mentorstvo za studente Pedagogije: dvije studentice 1. godine diplomskog studija (15 sati), jednu studenticu 1. godine diplomskog studija (100 sati) i jednu studenticu 3. godine (60 sati).

Suradnja s roditeljima ostvarena je kroz individualne razgovore s roditeljima i odgajateljima, vođenjem roditeljskih sastanaka, sudjelovanjem u Pedagoškim opservacijama djece s posebnim potrebama te vođenjem radionica „Rastimo zajedno“ zajedno s psihologinjom I.S. Antunović i odgajateljicom M. Butković.

S odgajateljima PPO Morčić i odgajateljima PPO Galeb pedagog je od siječnja do ožujka radio na rješavanju problemskih situacija po principu „Wanda metode“.

Odgajatelji iz PPO Morčić i PPO Galeb koji rade u kraćem sportskom programu „Igram do sporta“ su zajedno s kineziologom i pedagogom na početku svakog mjeseca planirali svoj rad u odnosu na postavljene ciljeve te provodili refleksiju u odnosu na prethodni mjesec.

Bitna zadaća **psihologa Ivane Sošić Antunović**, u skladu sa bitnom zadaćom ustanove, odnosila se na poticanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. Svijest o važnosti tih vrijednosti poticana je osnaživanjem odgajateljskih i roditeljskih kompetencija, s ciljem poticanja cjelovitog dječjeg razvoja. Pritom je naglasak stavljen na razvoj samosvijesti i osobne odgovornosti, poticanje socijalnih vještina djece te stvaranje zdravih navika, uključujući prehranu, tjelovježbu, kulturno ophođenje i održivi razvoj.

Pružanje podrške odgajateljima i roditeljima u izboru razvojno primjerena sadržaja te njihovo kvalitetnoj primjeni ostvarivalo se kontinuirano tijekom godine, a posebice naglašeno putem tematskih roditeljskih sastanaka i provedbu programa radionica za Rastimo zajedno (za roditelja), kao i specifičnih oblika stručnog usavršavanja (radionice s ciljem rada na sebi, rad s emocijama, stručni čitalački klub) za odgajatelje.

I ove pedagoške godine u radu psihologa zastupljen je veći broj tema stručnog usavršavanja odgajatelja. Realizacijom pojedinih tema u suradnji sa sustručnjacima (odgajatelji, stručni suradnici) nastoji se potaknuti veći broj djelatnika na preuzimanje inicijative i odgovornosti kao nosioca stručnog usavršavanja u kolektivu.

Kontinuiranim praćenjem djece u odgojnim skupinama te po potrebi psihologiskom procjenom, osigurava se pravodobno prepoznavanje sposobnosti i sklonosti djece. U suradnji s odgajateljima radi se na stvaranju uvjeta za poticanje cjelovitog dječjeg razvoja. Stručna potpora odgajateljima u radu realizira se kontinuirano, osobito u odnosu na djecu s posebnim potrebama. Njegovanjem timskog planiranja odgojno-obrazovnog rada, kvalitetne komunikacije i suradničkog okruženja trajno se utječe na razvoj podržavajućih odnosa djece s vršnjacima i važnim odraslim osobama.

U odnosu na izvanrednu situaciju izazvanu pandemijom virusa COVID-19, dio rada ove se godine odvijao od kuće. Psihologinja je svakodnevno ažurirala mrežne stranice vrtića, pripremajući sadržaje za djecu, roditelje i odgajatelje, s ciljem osiguravanje stručne i pravodobne podrške u suočavanju s kriznom situacijom. Također, putem telefonskog savjetovanja davala je izravnu stručnu podršku obiteljima u potrebi.

Psihologinja se aktivno uključila u mnoge oblike stručnog usavršavanja. Objavila je stručne članke u časopisima Dijete-vrtić-obitelj te Dijete i roditelj. Pripremila je program Rastimo zajedno za verifikaciju. Kontinuirano je održavala sadržaj web stranica ustanove te vodila matične knjige ustanove.

Bitna zadaća **edukacijskog rehabilitatora Ane Mihovilović**, u skladu s bitnom zadaćom ustanove odnosila se na promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj.

Rad s djecom

U pedagoškoj godini 2019./20. Dječji vrtić Sušak pohađalo je jedanaestero djece koja imaju Nalaz i mišljenje Jedinstvenog tijela vještačenja. Šestero djece pohađalo je poseban program za djecu s intelektualnim teškoćama, a petero je bilo uključeno u redovne skupine (od toga troje djece sa zdravstvenim teškoćama). Osim djece s Nalazom i mišljenjem Jedinstvenog tijela vještačenja redovni jaslički i vrtićki program pohađalo je šesnaestero djece s određenim razvojnim odstupanjima.

Nakon provedene opservacije, edukacijsko-rehabilitacijske procjene i praćenja odgajatelja izrađen je Individualni plan podrške za pojedino dijete u suradnji s

odgajateljima. Edukacijska rehabilitatorica je za djecu odredila edukacijsko – rehabilitacijske ciljeve na svim razvojnim područjima i s njima radila individualno, u paru ili u manjim grupama po tjednom rasporedu rada koji se po potrebi prilagođavao. Također je kontinuirano pratila njihovo funkcioniranje u skupini kroz boravak u skupini tijekom svih aktivnosti i konzultacije s odgajateljima, provodila individualizirane postupke te pružala model odgajateljima i bila medijator vršnjačkoj podršci.

Nakon perioda prilagodbe djece na vrtić te opservacije stručnih suradnika za dodatno dvoje djece ukazala se potreba za dodatnom podrškom. Nakon provedene opservacije, edukacijsko – rehabilitacijske procjene i praćenja odgajatelja započeto je praćenje kroz boravak u skupinama i praćenje funkcioniranja djece u svim aktivnostima, individualni rad, rad u paru ili u malim grupama i konzultacije s odgajateljima prema tjednom rasporedu rada koji se prilagođavao po potrebi.

U pedagoškoj godini 2019./20. četvero djece bilo je uključeno u proces pedagoške opservacije. Edukacijska rehabilitatorica bila je voditeljica opservacijskog tima za troje djece uključene u opservaciju.

Suradnja s roditeljima

Edukacijska rehabilitatorica je s roditeljima djece s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima održavala informacije kroz godinu individualno ili uz prisustvo odgajatelja, odnosno drugog stručnog suradnika. S roditeljima djece održavala je individualne informacije u svrhu informiranja roditelja o funkcioniranju djeteta u skupini te predstavljanja razvojnih ciljeva na kojima se trenutno radi u vrtiću s djetetom, roditelji su upitani o tome kako djeca funkcioniraju u određenim situacijama kod kuće te su po potrebi roditeljima davane smjernice za poticanje. Kroz ovakvu suradnju dobiva se potpuna slika djetetova funkcioniranja u kontekstima izvan vrtića što daje mogućnost preciznijeg određivanja razvojnih ciljeva za dijete uvažavajući sve njegove osobne i okolinske posebnosti.

Kroz godinu je četvero djece kod koje su uočena razvojna odstupanja upućeno na daljnju procjenu adekvatnih stručnjaka (edukacijskog rehabilitatora, logopeda, dječjeg kliničkog psihologa, audiologa i neurologa – po potrebi). Jedno dijete upućeno je na pokretanje postupka JTV pri Centru za socijalnu skrb. Edukacijska rehabilitatorica, drugi stručni suradnici i odgajatelji pojedinog djeteta održavali su razgovore s roditeljima na početku postupka pedagoške opservacije gdje su roditelji informirani o cilju, planu i trajanju opservacije kao i vremenskom periodu koji će dijete boraviti u vrtiću za vrijeme trajanja opservacije. Na kraju postupka pedagoške opservacije roditelji su upoznati sa zaključkom opservacije te je za troje djece dan Uputni list ustanove za dodatnu obradu adekvatnih stručnjaka.

Edukacijska rehabilitatorica surađivala je s roditeljima i kroz individualne intervjuje prilikom upisa djeteta u vrtić.

Rad s odgojiteljima

S odgajateljicama je edukacijska rehabilitatorica redovito surađivala, a najintenzivnije s onima koji su u svojim skupinama imale djecu s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima. Zajedno s odgajateljicama izradila je Individualni plan podrške za djecu s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima koji su po potrebi nadopunjavale i korigirale. Planovi su sadržavali ciljeve na svim područjima razvoja te razrađene aktivnosti. Isto tako, na kraju provedbe, plan se evaluirao prema kriterijima usvojenosti. Svi ciljevi usmjereni su usvajanju vještina pomoću kojih će dijete bolje funkcionirati u skupini, dnevnoj rutini i aktivnostima te kojima će ostvarivati uspješne interakcije i

stvarati odnose s vršnjacima i odraslima u vrtičkoj okolini. Rehabilitatorica i odgajateljice su kontinuirano pratile napredak djece te periodično evaluirale individualne planove podrške. Konzultirale su se prilikom svakog boravka edukacijske rehabilitatorice u skupini. Po potrebi su organizirane individualne konzultacije i planiranja izvan vremena direktnog rada odgajateljica s djecom. Konzultirale su se prilikom priprema odgajateljica za individualne informacije s roditeljima djece s teškoćama u razvoju i djece kod kojih su primijećena razvojna odstupanja te su ih po potrebi zajedno održavale. Prilikom boravka u skupini i na individualnim konzultacijama odgajateljicama su dani praktični primjeri individualiziranih postupaka u radu s djecom koji će olakšati njihovo funkcioniranje u skupini i potaknuti usvajanje novih vještina. Prilikom boravka u skupini edukacijska rehabilitatorica je pružala podršku djeci s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima, usmjeravala ih prema odgajateljicama, ostaloj djeci i aktivnostima te provodila individualizirane postupke. Pritom je isto demonstrirala odgajateljicama. Također je pružala podršku djeci i odgajateljicama prilikom izlaska iz ustanove na predstave, sportska događanja i nastupe. Odgajateljice i edukacijska rehabilitatorica dogovarale su se o izradi potrebnih didaktičkih materijala i vizualne podrške za djecu. Također je pomagala odgajateljicama koje su dolazile na zamjenu i odgajateljicama – pripravnicama da što bolje upoznaju djecu s teškoćama i razvojnim odstupanjima i praktičnim primjerima im pojašnjavala kako postupati u određenim situacijama kako bi dijete bilo maksimalno poticano i što bolje funkcioniralo u skupini. Suradnja se odvijala i vezano uz djecu koja su bila uključena u proces pedagoške opservacije. Odgajateljice su dobole upute kako pratiti djecu kao i pripadajuće materijale za bilježenje te su se kontinuirano izmjenjivale bitne informacije. Edukacijska rehabilitatorica i odgojiteljice surađivale su i kroz organizirani oblik stručnog usavršavanja –Stručnu grupu za odgajatelje koji rade s djecom s teškoćama u razvoju i razvojnim odstupanjima. Stručno usavršavanje odvilo se kroz tri susreta s fokusom na individualizaciji metoda, postupaka i poticaja djeci s teškoćama u svrhu punog uključivanja u aktivnosti skupine. Suradnja s odgajateljima odvijala se i kroz sjednice Odgajateljskog vijeća.

Zdravstvena voditeljica Mirna Banićević održala je tri stručne grupe za stručne suradnike DV Sušak, te sudjelovala na stručnim usavršavanjima u Rijeci i Zagrebu prilikom čega je postala članom Upravnog odbora u Stručnom društvu medicinskih sestara dječjih vrtića, kao predstavnik PGŽ.

Također prisustvovala je i na Simpoziju vezanom uz nastavak projekta „Zaštita oralnog zdravlja djece i mlađih u PGŽ“ te Simpoziju o cijepljenju u Rijeci.

Organizirala je radionicu o zdravim stilovima života čiji nosioci su bili nutricionisti NZZJZ, a radionica se provela u DV Vežica.

U odnosu na djecu s medicinskim teškoćama u DV Sušak, provodila je konstantni nadzor i unapređivala zdravstveno stanje te djece zajedno u suradnji sa ravnateljicom, stručnim timom, odgojiteljima i roditeljima te iste djece.

U odnosu na odgojitelje DV Sušak organizirala je dvije interaktivne radionice na temu „Pružanje prve pomoći ozlijedenom djetetu“ te „Zarazne bolesti kod djece predškolske dobi“.

U veljači 2020. god. zajedno s ravnateljicom DV Sušak sudjelovala je sastanku na NZZJZ PGŽ na kojem se pronašlo rješenje za provjeru necijepljene djece koja se prvi put upisuju u vrtić.

Sastanku su prisustvovali epidemiolozi PGŽ, ravnateljice vrtića iz PGŽ, zdravstvene voditeljice te pravnik Doma zdravlja.

U odnosu na pandemiju virusa COVID 19 zdravstvena voditeljica provela je niz mjera kako bi propisane protuepidemijske mjere adekvatno zaštitile djelatnike i djecu DV Sušak.

Redovito se informirala i obavještavala djelatnike i roditelje djece o izmjenama i dopunama preporuka NZZJZ te iste mjere kontrolirala.

U odnosu na upise u DV Sušak zdravstvena voditeljica je aktivno sudjelovala u zaprimanju dokumentacije i pružanju informacija roditeljima čija će se djeca prvi put upisati u dječji vrtić.

Prilikom zaprimanja dokumentacije, pozornost je usmjeravala na liječničke potvrde i inspekciju istih (u odnosu na adekvatno osiguravanje uvjeta za svu djecu, posebice onu s medicinskim indikacijama).

Provela je intervju s majkom djevojčice koja ima urođenu srčanu manu i dogovorila sve o boravku djeteta u vrtiću te iste informacije prenijela članovima stručnog tima i odgojiteljima u čijoj će skupini dijete boraviti.

Zajedno s ravnateljicom i članovima stručnog tima, urudžbiralna je ugovore i sudjelovala u administrativno- pravnom dijelu posla.

Zadaće **kineziologa Željane Marić** u ovoj pedagoškoj godini bile su sljedeće:

- utjecati na tjelesni rast i razvoj djeteta u Redovitom programu obogaćenom sadržajima iz sporta "Igrom do sporta" kroz integraciju ciljeva odgojnih skupina iz PPO Galeb i PPO Morčić;
- jačati kompetencije odgojitelja za rad u Redovitom programu obogaćenom sadržajima iz sporta "Igrom do sporta" (ciklus refleksivnih radionica s pedagogom i odgojiteljima);
- biti stručna podrška odgojiteljima u redovnom programu u planiranju i realizaciji bitne zadaće integrirane sa svakodnevnom tjelovježbom;
- napisati kraći sportski program koji će se provoditi u popodnevnim satima.

Kineziolog je tijekom godine u suradnji s pedagogom realizirao ciklus refleksivnih radionica za odgojitelje u sportskom programu, koje su se održavale jednom mjesечно. Svrha refleksija bila je osvrt na zadane ciljeve pojedine odgojne skupine, planiranje odgojno-obrazovnog rada na osnovu istih, te njihova evaluacija. Zbog situacije s Covid-19 nedostajao je kontinuitet u realizaciji i evaluaciji zadanih ciljeva.

Odgojitelji su, u skupini „Loptice“ iz PPO Galeb, radili na poticanju razvoja empatije kod djece primjenjujući problemske slikovnice, stvaranjem priča o osjećajima te iste koristili na aktivnostima tjelesnog vježbanja u igrama završnog dijela aktivnosti (igre pantomime). Na taj način se:

- poticalo u djece razvijanje vokabulara;
- usvajalo i usavršavalo pravilno izražavanje uz pomoć naracije voditelja.

Također je jedna od zadaća bila i poticanje djece na usvajanje pravila ponašanja u prometu. Djeca su prolazila različite prometne poligone u svim prostorima vrtića te izvan njega. U sportskom programu planirani su zadaci koji su bili utkani u prometni poligon i to u svim dijelovima aktivnosti, pa su tako i djeca sama osmislila slikovnicu „Put od kuće do škole“ koju su primijenili i u vođenju opće pripremnih vježbi te u uvodnom dijelu aktivnosti u dvorani.

Odgajatelji iz skupine „Školjkice“ su primijetili potrebu za poticanje spoznajnog razvoja u svojoj odgojnoj skupini, posebice prostorne percepcije (snalaženje-

orientacija u prostoru, kretanje, gore, dolje, lijevo, desno, ispred, iza..). U sportskom programu to se odvijalo na načina:

- djeca su pomoću svojih vlastitih radova izvodila određene elementarne igre i motoričke zadatke;
- u opće pripremnim vježbama bez i s rekvizitima kineziolog ili odgojitelj su davanjem ritma govorom koristili izraze lijevo-desno, gore-dolje.. i na taj način razvijali prostornu percepciju kod djece, a također i kroz demonstraciju vježbi kroz priču;
- usvajala i usavršavala razne elementarne igre vezane uz snalaženje u prostoru.

U skupini „Loptice“ iz PPO Morčić odgojitelji su u djece poticali:

- razvoj koncentracije kroz stvaranje osjećaja za tišom i mirnijom atmosferom u grupi. Planirali su mirnije aktivnosti, igre tištine u završnom dijelu aktivnosti tjelesnog vježbanja (elementarne igre, kao npr. „Tko te zove?“, „ Pronađi po zvuku“, „Masaža u krugu“ te vježbe disanja). Triangl je bio motivirajuće sredstvo za ostvarivanje cilja u uvodnim igrami;
- razvoj pozitivnih emocionalnih stanja i regulacije emocija. Planirane su i realizirane natjecateljske igre, ali bez gubitnika i pobjednika, već ako dijete „pogriješi“ izvodi dani zadatak i vraća se u igru;
- razvoj suradničkih odnosa i timskog rada putem različitih igara u manjim i većim skupinama koje su za cilj imale međusobnim djelovanjem izvesti određene zadatke.

U suradnji s odgojiteljicama Nikom Vincetić i Suzanom Radojević objavljen je stručni članak u časopisu „Dijete, vrtić, obitelj“ 93/ 2020 pod nazivom „Pokret, igra i misao u DV Galeb“. Autorice pišu o metodičkim postupcima koje koriste u radu sa svojom odgojnom skupinom, a koji se temelje na postavljenom cilju proizašlom iz uvida u potrebe djece, poštujući pritom i njihove interese i želje. Pokret je integriran u svim dijelovima života i rada u vrtiću uz poticanje spoznajnog razvoja u djece.

Kineziolog je bio na raspolaganju za sva stručna pitanja i savjete svim odgojiteljima koji su u redovitom odgojno-obrazovnom radu u DV Sušak, a tijekom vremena kada je vrtić bio zatvoren sudjelovao je u izradi web stranice i tim putem prikazao nekoliko desetaka igara i vježbi koje su roditelji mogli izvoditi sa svojom djecom kako bi im u uvjetima karantene mogli osigurati minimalnu tjelesnu aktivnost potrebnu za pravilan rast i razvoj.

Suradnja s roditeljima se ostvarivala kroz individualne konzultacije, roditeljskim sastancima, prezentacijom rada tijekom prosinca prošle i lipnja ove godine. Bitno je napomenuti da se ponovnim otvaranjem vrtića krenulo sa aktivnostima „Igom do sporta“ gdje se vodilo računa o preporukama i uputama HZJZ te su se sve aktivnosti provodile na otvorenom, a tako i završna prezentacija programa. Zadovoljstvo roditelja programom očitovalo se njihovim usmenim obraćanjem odgojiteljima i kineziologu nakon prezentacije. Upravo takve pozitivne povratne informacije postaju motivacija za daljnji napredak.

U ožujku je vrtić dobio verifikaciju Ministarstva znanosti i obrazovanja za provođenje Kraćeg sportskog programa „Skakavci“ kojeg je napisao i kojeg će provoditi kineziolog u sljedećoj pedagoškoj godini u popodnevnim satima ukoliko za njega bude postojao interes roditelja i djece.

Zadaće **fizioterapeuta Kristine Flajnik** u ovoj pedagoškoj godini bile su bazirane na kineziterapijskim principima prilagođenim za djecu teškoćama u razvoju. Ciljevi rada bili su funkcionalno osposobljavanje i kondicioniranje organizma, povećanje opsega pokreta, mišićne snage, izdržljivosti i brzine pokreta, poboljšanje koordinacije pokreta, posturalne organizacije tijela i propriocepције kod djece.

Tijekom listopada pripremali su se prostorni i materijalni uvjeti za rad fizioterapeuta kako bi bili zadovoljavajući za provođenje individualne terapije. Također, provedena je fizioterapeutska procjena djece s teškoćama u razvoju.

Fizioterapeut je individualnim radom obuhvatio svu djecu upisanu u poseban program za djecu sa smanjenim intelektualnim sposobnostima.

Rad s rehabilitatorom-odgojiteljem i odgojiteljima odvijao se uglavnom kroz individualne konzultacije u svrhu prikupljanja dodatnih informacija o djetetu, pružanja informacija za dijete nakon individualnog rada, razmjeni informacija o tijeku terapije i napretku svakog djeteta te savjetodavnog rada, ovisno o potrebi.

Rad s roditeljima zauzimao je važno mjesto u djelokrugu rada fizioterapeuta. Suradnja je bila kontinuirana, a bazirala se na informiranju roditelja o tijeku (re)habilitacije. Roditeljima su ponuđeni termini za individualne konzultacije i stručnu pomoć od strane fizioterapeuta te su ih roditelji koristili po potrebi. Tijekom ove pedagoške godine savjetovalište za roditelje provodilo se svakog petka u periodu od 13:00 - 14:30 ili po dogovoru.

Fizioterapeut je ove pedagoške godine u vrtiću obavljao rad petkom, obzirom da je zaposlen na nepuno radno vrijeme, 8 sati tjedno.

Odlukom Nacionalnog stožera za civilnu zaštitu, sredinom ožujka 2020. godine dolazi do obustave rada vrtića zbog pandemije COVID-19, a rad djelatnika vrtića odvijao se online, od kuće. U tom periodu fizioterapeut je putem e-maila bio dostupan za konzultacije i podršku djeci i roditeljima.

Fizioterapeut je na web stranicama vrtića objavljivao smjernice i upute za rad roditelja s djecom kod kuće.

Smjernice i upute:

- Prijedlog tjelesnih aktivnosti kod kuće – Poligon prepreke
- Prijedlog tjelesnih aktivnosti kod kuće - Vježbe propriocepције
- Fizioterapijski pristup djeci s poremećajem iz spektra autizma

Za vrijeme pridržavanja uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kojima se preporučalo izbjegavanje fizičkog kontakta (bliskog kontakta) djece s drugim djelatnicima ustanove fizioterapeut je pružio podršku u radu rehabilitatoru-odgojitelju izradom individualnih planova podrške za rad s djecom s teškoćama u razvoju koja borave u vrtiću.

Fizioterapeut je sudjelovao na OV, predavanjima i edukacijama te je pratio stručnu literaturu s područja fizioterapije, odgoja i obrazovanja djece sa teškoćama u razvoju. Sudjelovao je na međunarodnom znanstvenom skupu „Physiotherapia Croatica 2019“ - Dokumentacija i mjerjenje u fizioterapiji te na predavanjima organiziranih od strane Hrvatske komore fizoterapeuta i Physiopedie – Physioplus (ACL rehabilitation – introduction, Understanding coronavirus disease (COVID-19), Infection prevention and control, Role of physiotherapy in COVID-19, Respiratory management of people with COVID-19, Physical activity and COVID-19).

Ostali poslovi:

- Dokumentacijski poslovi (plan i program rada, vođenje dnevnika rada, fizioterapeutskih kartona djece, evaluacija)
- Poslovi i zadaci koji nisu predviđeni, a potrebno ih je izvršiti

9. KRAĆI PROGRAMI TE PROGRAMI RANOГ UČENJA STRANIH JEZIKA

Izvješće o realizaciji kraćeg sportskog programa „Igrom do sporta“ u sklopu redovitog 10-satnog programa u podcentru Galeb

Ustrojstvo rada

Program „Igrom do sporta“ odvijao se u dvije mješovite vrtičke odgojne skupine u jutarnjim terminima prema unaprijed određenom rasporedu. Raspored vježbanja mijenja se tjedno kako bi svaka skupina bila ravnopravno vremenski zastupljena.

Program se provodio četiri puta tjedno. Sve dane uz odgajatelje je program provodio kineziolog.

Materijalni uvjeti

Program se većinom provodio u sportskoj dvorani, ali se koristio i vanjski prostor vrtića. Planirane su aktivnosti u kojima su se koristili raznovrsni rekviziti, sprave i pomagala kojima se ostvarivao cilj istih. Djeci se omogućavao izbor rekvizita i konstruiranje radnih mjesta prilikom rada čime se poticao razvoj kreativnosti i samoinicijativnosti.

Svi rekviziti smješteni su u ormarima.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece

Početkom pedagoške godine provedena su inicijalna mjerena kinantropoloških obilježja djece. Sukladno stanju motoričkih sposobnosti individualiziran je rad tijekom godine. Budući da je odgojno-obrazovni proces prekinut zbog epidemiološke situacije s Covidom-19 nisu provedena finalna mjerena istih sposobnosti.

U danima kada su vremenski uvjeti bili povoljni aktivnosti tjelesnog vježbanja provodile su se na otvorenom prostoru, najčešće ispred vrtića kako bi se iskoristile blagodati svježeg zraka na organizam prilikom vježbanja i povećane potrebe za kisikom (u lipnju). Kada se vježbanje odvijalo u dvorani vodilo se računa da prostorija bude prozračna, što su omogućavali veliki klizni prozori.

Dvorana se redovito čistila i prala kao i strunjače i korišteni rekviziti. Djeca su se svakodnevno presvlačila u opremu za vježbanje.

Odgojno - obrazovni rad

Cilj programa je zadovoljiti biotičku potrebu djeteta za kretanjem i igrom. Iz takvoga cilja proizlaze bitne zadaće:

- utjecati na transformaciju sposobnosti i osobina (motoričke, funkcionalne, morfološke, emocionalne i spoznajne) djeteta predškolske dobi;
- stjecati i usavršavati bazične motoričke informacije koje imaju visoku prisutnost u svakodnevnim situacijama;

- zadovoljiti potrebu za afirmacijom, uspjehom i samopoštovanjem
- usvajati zdrave navike i zdravi stil života.

Izvedbeni plan i program izradio je kineziolog početkom pedagoške godine, a na mjesечnim planiranjima (po potrebi i češće) zajedno je s odgojiteljima razrađivao dnevne pripreme za naredni mjesec. Odgojno-obrazovni rad se evaluirao kroz samo-refleksije djece, foto i video snimke, povratnim informacijama roditelja, refleksijama odgojitelja i kineziologa, mjerjenjima kinantropoloških obilježja djece.

Cilj i zadaće su se ispunjavali uvažavajući načelo integriranog učenja i fleksibilnosti u području neposrednog rada s djecom s naglaskom na uvažavanje prava djeteta na izbor igara i načina rješavanja motoričkih zadataka.

Budući da su odgojne skupine bile mješovite u radu se poticalo razvijanje suradničkih odnosa među djecom. Starija djeca su bila samostalnija i kreativnija u osmišljavanju igara te podrška mlađoj djeci prilikom izvođenja različitih zadataka. Ovisno o cilju aktivnosti tjelesnog vježbanja djeca su svrstavana u skupine (po dobi, po veličini, po sposobnostima) tako da su se formacije i skupine djece često mijenjale i svako dijete je imalo priliku surađivati sa svima.

Odgajatelji su sa svojom odgojnom skupinom postavili ciljeve na kojima će raditi. Tako su u skupini „Loptice“ radili na razvoju empatije kod djece primjenjujući problemske slikovnice, stvaranjem priča o osjećajima (svako dijete bi uzelo sličicu s motivom, složilo rečenicu, a svako sljedeće se nadovezivalo na rečenicu prethodnog i tako stvaralo priču) te iste koristili na aktivnostima tjelesnog vježbanja u igrama završnog dijela aktivnosti (igre pantomime). Na taj način se:

- poticalo u djece razvijanje vokabulara;
- usvajalo i usavršavalo pravilno izražavanje uz pomoć naracije voditelja.

U skupini „Loptice“ odgajatelji su djecu poticali i na usvajanje pravila ponašanja u prometu. Djeca su prolazila različite prometne poligone u svim prostorima vrtića te izvan njega. U sportskom programu planirani su zadaci koji su bili utkani u prometni poligon i to u svim dijelovima aktivnosti, pa su tako i djeca sama osmislima slikovnicu „Put od kuće do škole“ koju su primijenili i u vođenju opće pripremnih vježbi te u uvodnom dijelu aktivnosti u dvorani.

Odgajatelji iz skupine „Školjkice“ su primijetili potrebu za poticanje spoznajnog razvoja, posebice prostorne percepcije (snalaženje-orientacija u prostoru, kretanje, gore, dolje, lijevo, desno, ispred, iza..). Kako bi djeca kroz igru učila potrebno im je bilo osigurati poticajno okruženje. Osim prigodno osmišljenih aktivnosti za poticanje iste u sobi dnevnog boravka, u suradnji s kineziologom isplanirali su i aktivnosti koje su se provodile u dvorani. Djeca su svakodnevno sudjelovala u osmišljavanju aktivnosti i stvaranju materijala koji su odgovarali postavljenom cilju, a istovremeno zadovoljavali svoje individualne želje i potrebe. Poticaji su se osmišljavali i za unutarnji i za vanjski prostor. Djeca su sama izrađivala pomagala koja su im koristila u igri i radu. Šarena kocka je služila kao poticaj u sobi dnevnog boravka, pomoću koje su djeca usvajala boje i slova, te kasnije i pojmove prostorne orientacije kako u sobi dnevnog boravka tako i u dvorani. Dodatni poticaj bio je dodavanje još jedne kocke na kojoj su bile točkice uz napisan broj koji su označavali koliko ponavljanja određenog zadatka s prve kocke napraviti.

Djeca su samostalno u suradnji s odgojiteljima oslikavala svoje ruke i stopala, te pomoću svojih vlastitih radova izvršavala određene elementarne igre i motoričke zadatke. Razvoj prostorne orientacije se poticao i uz opće pripremne vježbe bez i s rekvizitima u kojima su kineziolog ili odgojitelj davanjem ritma govorom koristili izraze lijevo-desno, gore-dolje, itd, a također i kroz demonstraciju vježbi kroz priču, te raznih elementarnih igara vezanih uz snalaženje u prostoru.

Na izletu u Staroj Sušici tijekom šetnje šumom i traženja papuča koje su bile ostavljene po šumskoj stazi (vezano uz priču „Maca papučarica“ za koju su iskazivala interes u vrtiću) djeca su se koristila prometnim znakovima koji su im bili putokaz. Prometne znakove vezane za postavljeni cilj izradila su uz pomoć odgojitelja, te se kretala šumskom stazom prateći znakove koje su susretali na putu imenujući pravac kretanja.

Praćenjem i dokumentiranjem (fotografiranje, video zapisi, intervju, grupni razgovori, ilustracije) djece nakon dva mjeseca provođenja aktivnosti vezanih uz razvoj prostorne orientacije, uočen je velik napredak. Djeca su u početku imitirala odgojitelja, da bi nakon određenog vremena starija djeca pokazala potpuno razumijevanje orientacijskih pojmovea što se očitovalo kroz verbaliziranje, demonstriranje i ispravak mlađe djece. Starija djeca pokazuju sada jasno razumijevanje pojmovea prostorne orientacije, samostalno ih koriste i povezuju ih s pokretima. Mlađa djeca nisu u potpunosti usvojila pojmove, i dalje imitiraju stariju djecu te su počeli verbalizirati te pojmove, ali bez razumijevanja. Važno je napomenuti da cijeli proces nije rezultirao isključivo kognitivnim razvojem i motorike, već je došlo do znatnog razvoja i drugih razvojnih područja. Primjerice, svakodnevnim aktivnostima utjecalo se i na razvoj dječjeg govora i bogaćenja rječnika, jačanje suradničkih odnosa i pomaganja te pronalaženje kreativnih rješenja za problemske situacije.

Stručno usavršavanje

- Individualne konzultacije odgojitelj-kineziolog;
- Tjedno planiranje rada odgojitelji-kineziolog
- Mjesečna planiranja i refleksija u suradnji s kineziologom, članovima stručnog tima i odgojiteljima koji su u sportskom programu i u PPO-u Morčić
- Pisanje stručnog članka za časopis „Dijete, vrtić, obitelj“ pod nazivom „Pokret, igra i misao u DV Galeb“, autori: Željana Marić, Suzana Radojević, Nika Vincetić.

Suradnja s roditeljima

- rujan – roditeljski sastanak s ciljem upoznavanja roditelja s temeljnim odrednicama sportskog programa i važnosti tjelesnog vježbanja;
- individualne konzultacije tijekom godine i svakodnevna razmjena informacija (odgojitelj, roditelj, kineziolog, stručni suradnik);
- info centar za roditelje (informacije o odgojno-obrazovnom radu i aktivnostima u skupini, obavijesti i pozivi);
- prezentacije programa uz zajedničko druženje djece, odgojitelja, roditelja, kineziologa i stručnog suradnika u prosincu i lipnju;
- individualni sportski program za dječaka V.D. i djevojčicu L.V.

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- listopad – realiziran je cijelodnevni izlet u Staru Sušicu gdje su djeca doživjela šumu u jesen kroz šetnju, planinarenje i igre na livadi;
- studeni - posjet tenisača TK „Pećine“ u suradnji s roditeljem djeteta iz skupine Školjkice (razgovor, prezentacija i vježbanje s trenerima);
- prosinac – posjet košarkaškog kluba „FSV“ vrtiću gdje je trener zajedno sa sportašicama djeci demonstrirao elemente košarke te su uz njihovu asistenciju djeca vježbala;
- siječanj - odlazak šestero djece iz skupine loptice na zimovanje na Sljemenu;
- ožujak – odlazak na bazene Kantrida. Djeca su bila dvaput po jedan blok-sat na bazenu. Obišli su kompleks, vidjeli sportaše koji тамо treniraju (plivači, sinkroplivačice, vaterpolisti, skakači) te izvodili osnovne metodičke vježbe plivanja te igre u malom bazenu i u bazenu za učenje plivanja. Također su upoznala i družila se sa svjetskim prvakom u ronjenju na dah Vitomirom Maričićem.

Željana Marić, kinezilog

Izvješće o realizaciji kraćeg sportskog programa „Igom do sporta“ u sklopu redovitog 10-satnog programa u podcentru Morčić

Ustrojstvo rada

U odgojno-obrazovnu skupinu Loptice upisano je dvadeset djece od čega devet djevojčica i jedanaest dječaka u dobi od četiri do pet godina.

Prostor i materijalno okruženje

Prostor sobe dnevnog boravka poticajno je podržavao aktivnosti u dvorani i obrnuto. Djeca su bila sukreatori u osmišljavanju novih centara kao i načina njihove uporabe (npr. građevni centar koji je imao strunjaču ponekad bi se pretvorio u pistu za skok u dalj, stolovi i stolice postali bi dio poligona za provlačenje, penjanje, tuneli za kotrljanje loptice i slično). Centri su se tijekom godine formirali u skladu sa ovogodišnjom bitnom zadaćom te interesom djece, a dijelove sadržaja tih aktivnosti, u mogućim situacijama prenosili smo u planiranje igara u dvorani te smo ih modelirali u skladu s programskim zadacima "Igom do sporta".

Zdravstveno higijenski uvjeti rada

U suradnji sa zdravstvenom voditeljicom, spremičicama i praljama pravodobno smo ostvarivali uvjete potrebne za zadovoljavanje higijenskih mjera, pogotovo za vrijeme pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Istovremeno smo djecu osvjećivali o iznimnoj važnosti održavanja kako osobne higijene, tako i higijene prostora, osobnih i vrtičkih stvari, sportskih rekvizita.

U sanitarnom čvoru nemamo pregrada što pojedinoj djeci smeta pri obavljanju nužde. Traže privatnost i da budu sami u cijeloj kupaonici, što je od odgajatelja zahtijevalo domišljatost pri osmišljavanju načina korištenja iste. Izradile smo znak SLOBODNO/ZAUZETO i s djecom dogovorile pravila korištenja.

Odgojno-obrazovni rad

Aktivnosti potaknute ovogodišnjom bitnom zadaćom integrirali smo s aktivnostima u dvorani prateći mogućnosti i interes djece, a sve u suradnji s kineziologinjom. Osmišljavale smo igre i vježbe koje su pratile bitnu zadaću kao i individualne projekt skupine i pri tom bile izvedive u dvorani, dobi dnevnog boravka te na vanjskom prostoru. Pri planiranju navedenog također smo se vodile dobropiti djece, kako tjelesnom, tako i socijalnom, osobnom i emocionalnom.

U toku prva dva mjeseca ove pedagoške godine, primjetili smo da bi kod djece u skupini trebalo raditi na razvoju koncentracije kroz razvijanje osjećaja za tišom i mirnijom atmosferom u grupi. Počeli smo planirati mirnije aktivnosti, aktivnosti za smirenje, igre tištine. U rad smo uključili i triangl koji smo koristili kada bi se situacija

zahuktala i postala preglasna. Sa njime smo i u dvorani vodili uvodne igre, njegov zvuk nas je vodio, određivao ritam, koristili smo ga kao znak za zaustavljanje. Kroz elementarne igre, kao npr. „Tko te zove?“, „Pronađi po zvuku“, „Masaža u krugu“ te vježbi disanja isto smo utjecali na kontrolu emocija, razvijanje osjećaja za tiše i mirnije igre. U rad smo uključili i igre rasipnim materijalom, aktivnosti za razvoj fine motorike koje zahtijevaju više koncentracije (rezanje škaricama, manipuliranje sitnim predmetima sa pincetama, lakše radne liste (piši briši).

Nadalje smo se nadovezali na taj cilj i dodali aktivnosti sa kojima smo željeli raditi na razvoju pozitivnih emocionalnih stanja i regulacija emocija, jer smo primijetili da ih većina djece u skupini ne može kontrolirati, pogotovo emocije ljutnje, frustracija i to onda prelazi u agresiju. Za taj cilj planirali smo i provodili natjecateljske igre, ali bez gubitnika i pobjednika, već ako dijete „pogriješi“ izvodi dani zadatak i vraća se u igru. Kao veliki poticaj za primjereno i socijalno prihvatljivo ponašanje, te pridržavanje pravila grupe, bio je Adventski anđelić, kojega je svaki dan dobio jedno dijete, ono koje se iskazalo po prethodno navedenom kriteriju.

Da bi se emocije u skupini mogle kontrolirati i dovesti na prihvatljivu razinu, morali smo poraditi i na suradničkom timskom radu. U taj cilj smo uključili i mini projekt skupine „Svemir“ te osmišljavali razne igre u dvorani na tu temu (Elementarne igre „Sunce i mjesec“, „Vjerujem ne vjerujem“, prepoznavanje planeta na vrhu švedskih ljestvi). Najviše smo planirali razne ekipne igre u kojima je za postizanje rezultata važan timski rad, sudjelovanje svih članova tima. Počeli smo sa parovima, te postepeno podizali broj djece u ekipi na tri, četiri i više, ovisno o igri i cilju aktivnosti. U SDB jako je česta postala igra gradnje u vis velikim kockama, pri čemu je potrebno planiranje i suradnja više djece, jedni slažu, drugi drže i pridržavaju, treći dodaju. Kada bi ostvarili zadani si cilj, njihovoj sreći ne bi bilo kraja.

Planirali smo i početi sa radom na razvoju prostorne orijentacije, pogotovo lijevo desno, jer smo primijetili da većina djece nema usvojene te pojmove, ali zbog pojave epidemije COVIDA-19, i obustave rada vrtića, taj se plan nije realizirao već smo ga odgodili za početak druge pedagoške godine.

Nakon popuštanja mjera zbog COVID-19 odgojno–obrazovni rad se promjenio u vidu češćeg i dužeg boravka na vanjskom prostoru, što je omogućilo djeci da postojeće dvorište iskoriste na nove načine, a u skladu s provedbom programa. Osim što smo vježbanje provodili vani, djeca su prostor poput amfiteatra, staza i terase koristili za očrtavanje poligona kredom, koristili tunele i plastične blokove u istu svrhu. Poticali su djecu drugih skupina da im se priključe i objašnjavali im što se na kojem djelu treba raditi, a sve to u ulozi "trenera".

Kao krunu rada ove pedagoške godine organizirali smo završnu sportsku prezentaciju za roditelje i bliže članove obitelji, koja je oduševila sve prisutne i dala djeci veliki osjećaj zadovoljstva i uspješnosti.

Dokumentacija

Uz redovnu pedagošku dokumentaciju odgojno-obrazovne skupine, tromjesečna, tjedna i dnevna planiranja, svaki tjedan smo s kineziloginjom planirali sadržaje za provedbu programa "Igom do sporta". Na taj smo način zajednički osmišljavale nove igre te pratile razvoj svakog djeteta. Također smo osmišljavale aktivnosti koje bi pratile trenutne interese skupine i projekte na kojima se u tom trenutku bazirao život grupe.

Osim tjednih planiranja, ostvarivale smo i mjeseca planiranja s pedagogom, kineziologom i ostalim kolegicama DV Sušak koje rade u sportskom programu u kojima smo planirali i valorizirali aktivnosti i postavljene ciljeve. Izradile smo plakat aktivnosti u dvorani koji je pratio aktivnosti i postignuća svakog pojedinog djeteta.

Suradnja s vanjskim čimbenicima

U listopadu smo planirale i ostvarile suradnju sa dvorcem Stara Sušica gdje smo bile na tematskom izletu "Maca papučarica" u kojem smo, osim dvorca, obišli mjesto kroz šumu, slijedeći putokaze (prometni znakovi, dječje papučice), prelazeći prepreke, hodajući po različitim površinama, osluškujući zvukove.

U prosincu smo ugostile djevojke iz košarkaškog kluba FSV Rijeka s njihovim trenerom koje su nas upoznale s osnovama košarke.

Krajem veljače ostvarili smo četiri sata osnovne obuke plivanja u suradnji s Bazenima Kantrida i njihovim trenerima. Pri jednom dolasku upoznali smo se i sa svjetskim prvakom u ronjenju na dah

Zbog prestanka rada vrtića nismo stigle ostvariti suradnju sa gimnastičkim klubom, kao ni sa astronomskim centrom Rijeka koji je bio planiran u realizaciji projekta "Svemir".

Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima u vezi programa "Igram do sporta" provodila se:

* tjedno - putem oglasne ploče roditelje smo informirali o terminu vježbanja te o sadržajima, koje smo planirale za taj tjedan.

*dnevno - kratke informacije o napretku djece, o opremi za vježbanje i slično.

Dječje aktivnosti vezane za sadržaj programa prezentirali smo na dvije sportske prezentacije, božićnoj i završnoj, na koje su se odazvali u velikom broju, uključujući i članove šire obitelji. Roditelji su istaknuli svoje zadovoljstvo, ne samo veseljem svog djeteta, već napretkom od prošle prezentacije. Također su naglasili da vide trud koji su odgajatelji i kineziolog uložili u radu s djecom.

Suradnja s kineziologom

Stručno usavršavanje s kineziologom sprovodili smo tjedno, planirajući aktivnosti za naredni tjedan. Uz to, imale smo mjesecne refleksivne grupe s kineziologom, stručnim timom i kolegicama iz DV Galeb koje također rade po programu "Igram do sporta". Na refleksivnim grupama utvrđivali smo ciljeve relevantne za grupu kao i za pojedino dijete. Isto tako razmjenjivale smo iskustva u procesima provedbe kao i u evaluaciji ostvarenog, odnosno onog na čemu još treba raditi.

Odgajateljice: Ivana Kušanić i Jana Kraljić

Izvješće o realizaciji programa ranog učenja talijanskog jezika u podcentru Morčić

Ustrojstvo rada

U pedagoškoj godini 2019./2020. u našu skupinu upisano je 20 djece od 3 do 6 godina života. U skupini imamo 10 šestogodišnjaka, 3 petogodišnjaka, 4 četverogodišnjaka te 3 trogodišnjaka od toga je 15 dječaka i 5 djevojčica. 13 djece je u skupini već drugu i treću godinu dok su ostali prebačeni iz drugih skupina (ili drugih vrtića sveukupno 4 djece) ili su novoupisana djeca (njih 3).

Prostor i materijalno okruženje

Prostor sobe dnevnog boravka estetski je osmišljen, ukrašen dječjim radovima i uradcima, čist i uredan (u smislu odsutnosti starih, potrganih poticaja koji su izgubili svrhu). Podijeljen je u centre i to: likovni, građevni, obiteljski, stolno–manipulativni, početnog pisanja, mala biblioteka, frizerski salon, slastičarna i istraživački.

Tijekom godine u sklopu Frizerskog salona оформили smo Kozmetički salon te ga opremili poticajima koje smo s djecom izradili od pedagoški nestrukturiranog materijala.

Prostor balkona koji je u sastavu sobe omogućio nam je svakodnevni boravak na vanjskom prostoru u svim vremenskim uvjetima. Ove smo godine prostor balkona prepustili slobodnim tjelesnim aktivnostima (igre loptom, badminton, plesom, organiziranim tjelovježbama) jer se pokazala potreba u toku dana za pokretom (grupa ima 15 dječaka).

U centralnom dijelu sobe dnevnog boravka postavili smo drveni okrugli kolotur koji je tijekom godine mijenjao svoju namjenu. Tako smo ga koristili kao: izložbeni prostor dječijih uradaka, prirodni kutić te kao prometni kutić.

U prostoru hodnika u suradnji s drugim skupinama na katu оформili smo dva nova centra: Pekaru i Foto radnju. Djeca su se uživljavala u ulozi pekara, prodavača, kupca, fotografa i snimatelja.

Kako bi Foto radnja bila što vjerodostojnija u suradnji s roditeljima sakupili smo različite poticaje: stare fotoaparate, stare fotografije, video kamere i nerazvijene negative. U sklopu Foto radnje ponudili smo djeci različite poticaje kao što su odjeća, razni šeširi, nakit, naočale, kao bi njihova „snimka“ i „fotografija“ bila što zanimljivija.

Prostor dvorane za tjelesno vježbanje koristili smo po rasporedu za svaku odgojnu skupinu vrtića. Osim za organizirano tjelesno vježbanje koristili smo ga za organizaciju maškara (ples, prezentacije kostima, natjecateljske igre) te za predstave gostujućih kazališnih skupina.

Veliku natkrivenu terasu koristili smo za razne tjelesne aktivnosti – nogomet, organizirano tjelesno vježbanje, ples, natjecateljske igre te igre s pjevanjem. Na samoj terasi nalaze se veliki plastični tobogani te plastične konstrukcije za izradu kućica i

tunela. Dvorište vrtića tj. igru na otvorenom koristimo svakodnevno koristeći multifunkcionalne sprave, ljuljačke te prostor za slobodnu dječju igru. Organizirali smo šetnje bližom okolicom.

U nabavi potrošnog materijala pomogli su nam roditelji donacijama (papir za crtanje, ljepilo, flomastere, igračke, slikovnice) ili smo sredstva za nabavu potrebnog materijala osigurali prodajom PVC ambalaže.

Centri aktivnosti organizirani su na način da potiču dječju autonomiju, odnosno sposobnost djeteta da se uključi ili samostalno inicira aktivnost, međusobnu suradnju i kvalitetnu interakciju u malim skupinama te omogućavaju slobodno kretanje djece i izmjenu aktivnosti.

Zdravstveno – higijenski uvjeti rada

U našoj skupini posvetili smo veliku pažnju provođenju higijene čestim pranjem ruku, provjetravanjem prostora, pranjem i dezinficiranjem igračaka, različitim aktivnostima vezanim za pravilnu prehranu, čest boravak na vanjskom/otvorenom prostoru te svakodnevnim provođenjem tjelesnih aktivnosti.

U našoj skupini posvetili smo pažnju i oralnoj higijeni tj. četkanju zuba nakon jela.

U provođenja sigurnosnih mjera pojavom COVID-19 samo smo postojeće navike nadogradili novim aktivnostima. Djecu smo informirali (uz pomoć slikovnica, video uradaka, razgovora u jutarnjem krugu...) o postroženim mjerama opreza u svrhu očuvanja zdravlja. Uz stihove produljili smo pranje ruku, udaljili smo djecu od hrane (koju odgajatelji dijele sa zaštitnom maskom), smanjili broj prisutne djece u prostoru, mjerili tjelesnu temperaturu, te svakodnevno dezinficirali igračke s kojima su se djeca igrala.

Odgojno – obrazovni rad

Komunikacija na talijanskom jeziku odvijala se spontano i svakodnevno u svim dijelovima odgojno-obrazovnog procesa (od jutarnjeg dolaska, individualno u manjim skupinama, u zajedničkim aktivnostima, u posjetima, izletima i dr.).

Recitacije, pjesmice i pojmove na talijanskom jeziku oslikavali smo kao bi ih djeca vizualno zapamtila.

Koristili smo se i gotovim didaktičkim materijalima (Eli kit) te priručnicima na talijanskom jeziku (Raccontami i Ambarabà) koji su popraćeni audio zapisima na izvornom talijanskom jeziku.

Ove smo godine posvetili veliku pažnju razvoju empatije starije djece prema maloj djeci. Izuzetno smo zadovoljni postignutim jer su se starija djeca brinula o mlađoj djeci spontano, brižno pomažući im u svakodnevnim vrtičkim aktivnostima (presvlačenju, obuvanju, radnim aktivnostima, hranjenju djece koja slabije jedu).

Proslavu rođendana ove godine organizirali smo uz pomoć oslikanog vremeplova i pričanje „Rođendanske priče“. Životni put slavljenika pratili smo uz pomoć predmeta iz roditeljskog doma (fotografije, odjeća, igračke) te uočavali promjene tijekom vremena u njegovom rastu i razvoju.

I ove je godine bila organizirana skupina „nespavača“ s djecom iz drugih odgojnih skupina vrtića. Organizirali smo razne društvene igre koje potiču pažnju i pamćenje, usvajanje pravila i podnošenje neuspjeha (npr. Čovječe ne ljuti se, Memory igre, Pogodi tko sam ,Monopoli, Šah, Križić- kružić), čitali smo priče, pjesmice, brojalice, zagonetke, rješavali zadatke poput labirinta ili traženja razlika između slika. Nudili smo različiti likovni materijal te učili pravilno držati olovku, bojice, kist, služiti se gumicom za brisanje i rezati škarama.

Puno smo koristili glazbu kao način učenja jer kroz glazbu i pokret djeca lakše usvajaju nove pojmove i sadržaje.

Nastavili smo s eko aktivnostima sakupljajući PVC ambalažu, baterije i plastične čepove.

Završnu svečanost organizirali smo u Astronomskom centru Rijeka prezentacijom talijanskog programa, podjelom poklona te podjelom diploma našim školarcima. Poklon za sve naše Orsette je mali zbornik pjesmica na talijanskom jeziku te lutkica od papira (To sam ja..) – ručni rad djece.

Dokumentacija

- ❖ Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine
- ❖ Imenik djece
- ❖ Fotografiranje i snimanje djece
- ❖ Vođenje zapažanja o svakom djetetu (materijal za organizaciju individualnih konzultacija s roditeljima)
- ❖ Check liste, ankete, suglasnosti
- ❖ Ljetopis
- ❖ Polugodišnje i godišnje izvješće na nivou podcentra
- ❖ Godišnje izvješće skupine
- ❖ Program stručnog usavršavanja

Stručno usavršavanje

U svakodnevnom radu koristili smo se sljedećom literaturom:

- ❖ Četiri vrijednosti koja prate djecu do kraja života - Jasper Juul
- ❖ Danski odgoj djece - Jessica Joelle Alexander, Iben Dissing Sandahl
- ❖ Igra na danski način - Iben Dissing Sandahl
- ❖ Prehrana i poremećaji u ponašanju : Neusredotočenost, agresivnost, hiperaktivnost - Friedrich Klammrodt

Radionice koje smo pohađali su:

- Stručni čitalački klub – voditelj psiholog Ivana S. Antunović
- Prezentacija knjige „IQ djeteta – briga roditelja“, Dr R. Rajovića
- Radionica „Vratimo djecu prirodi“ ,odgajatelj Haira Bubnić
- Radionica „Proslava rođendana prema Montessori pedagogiji“, odgajatelj Iva Tucić
- Radionica „Izazovni svijet emocija“, psiholog Ivana S. Antunović

Suradnja s roditeljima

Individualne konzultacije

Organizirali smo ih jednom mjesечно u tri termina po 30 minuta za svako dijete. U tom planiranom razgovoru odgajatelji i roditelji izmjenjuju informacije i zapažanja o dijetu, te zajedno planiraju buduće aktivnosti.

Roditeljski sastanci

Ove smo godine organizirali samo jedan roditeljski sastanak i to s temama informativnog karaktera.

Uključivanje roditelja u odgojno - obrazovni rad

Roditelji su se uključili prikupljanjem različitih materijala i predmeta (likovnog materijala, pedagoški nestrukturiranog materijala, PVC ambalaže čijim smo sredstvima nabavljali potrebne materijale za skupinu).

Obavijesti /fotografije

Putem e-mail adresa skupine komunicirali smo s roditeljima te ih svakodnevno informirali o događajima u skupini. Svakodnevno smo, putem interneta, fotografijama i video snimkama roditeljima prikazivali igru njihove djece.

18.06.2020. Završna svečanost i oproštaj od školaraca

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- 09.10.2019. posjet kazališne družine Producija Z s predstavom „Složna obitelj“
- 20.10.2019. posjet Martinovom selu (posjet Gašparovom mlinu, Zavičajnom domu, Kovačiji)
- 14.11.2019. posjet kazališne skupine „Mali grad“ s predstavom „Mala patrola“
- 06.12.2019. povodom obilježavanja dolazak S. Nikole organizirali smo odlazak u centar grada, šetnja Korzom, vožnja vlakom Djeda Mraza
- 10.12.2019. posjet DVD Vežica
- 05.02.2020. Posjet Astronomskom centru Rijeka
- 25.02.2020. Posjet Gradskom kazalištu lutaka s predstavom „Avanture maloga Ju-Ju“

Odgajatelji: Tamara Borozan Damjanić i Danijela Živković

Izvješće o realizaciji kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika

u sklopu redovitog 10-satnog programa u podcentru Vežica

Ustrojstvo rada

U pedagoškoj godini 2019./2020. u skupinu ranog učenja engleskog jezika upisano je 22 djece. Od toga 8 trogodišnjaka, 4 četverogodišnjaka, 7 petogodišnjaka i 3 šestogodišnjaka, od toga 12 djevojčica i 10 dječaka.

Prostor i materijalno okruženje

Prostor u sobi dnevnog boravka djece prilagodili smo vodeći računa o velikom broju nove mlađe djece, proširivši centre u kojima se oni više zadržavaju, konkretno centar građenja koji nam ujedno služi i kao mjesto za jutarnji krug. S vremenom, kako su se djeca prilagodila na vrtić i oslobođila pokazati interese prostor se mijenja, prvenstveno kada govorimo o materijalima, ali i o veličini pojedinih centara i njihovoj organizaciji. Obogatile smo centar istraživanja različitim prirodnim materijalima i senzornim kutijama, u suradnji s roditeljima koji rade u zdravstvu, a s ciljem ostvarivanja bitne zadaće kuće „Eko vrtić – vrtić u kojem se zdravo živi“, na temelju pokazanih dječjih interesa oformio se centar doktora unutar sobe dnevnog boravka djece. Centar građenja smo smanjile i izmjenile materijale uvodeći senzorne kutije (u suradnji s roditeljima kupljene su velike plastične kutije) „gradilište“, te materijali otvorenog tipa (prirodni materijali, tkanine) uvidjevši da se djeca ove godine rado igraju s drvenim tračnicama, vlakovima i cestama. S obzirom na dob djece i veliki broj mlađe novoupisane djece ovaj interes smo iskoristile za razvoj komunikacije i suradnje među njima, uvidjevši da gotovo svoj novoj djeci nedostaje vještina dogovara, suradnje i kompromisa. Kroz godinu smo izrađivale i izmjenjivale materijale u stolno-manipulativnom centru i centru početnog čitanja i pisanja s obzirom na tematiku (bilo da se radi o odgojno-obrazovnom cilju koji smo željele postići ili prigodnom sadržaju, npr. Božić, Noć vještice, vezano za bitnu zadaću i slično).

Cilj nam je kod organizacije prostora i materijala bio da se djeca slobodno i samostalno koriste materijalima, što je prethodno zahtijevalo razvoj osjećaja sigurnosti i pripadnosti, posebno kod novoupisane djece, da ih istražuju, propitkuju, koriste, mijenjaju, nadograđuju, te nakon igre vrate na mjesto.

Zdravstveno – higijenski uvjeti rada

Tijekom godine se redovito provodila dezinfekcija igračaka i prostora, što se pojačalo u specifičnim periodima (pojava glista, COVID-19). Kod djece se tijekom godine razvijala svijest o zdravlju, kroz eksperimente im se zorno prikazivalo širenje bakterija i važnost pranja ruku, kihanja u lakat i brisanja nosa.

Odgojno – obrazovni rad

Kao što je već navedeno, s obzirom na našu bitnu zadaću osnovan je centar doktora za koji postoji interes tijekom cijele godine. Centar je obogaćen materijalima koji smo prikupili u suradnji s roditeljima i koji je djeci omogućio simboličku igru i igru uloga. Kod djece se razvijala i nadograđivala spoznaja o vlastitom tijelu, dijelovima tijela i organima, te njihovim funkcijama, zdravim navikama (kako u prehrani tako i u kretanju), od kuda dolazi hrana (od sjemena do ploda – sadnja i briga o biljkama), te kako mi utječemo na okoliš i kako okoliš utječe na nas.

Sve navedeno se paralelno odvija na hrvatskom i engleskom jeziku.

Dokumentacija

Planiranje navedenih aktivnosti kao i dokumentiranje tijekom i nakon procesa te valorizacija - zabilježeno je u naše dnevnike rada (Pedagoškoj dokumentaciji odgojne skupine. Fotografije djece u radu i igri, bilježenje njihovih izjava i likovni izražaj djece nam, također, služi kao svojevrsna dokumentacija).

Stručno usavršavanje

Ove godine, nažalost, nije bilo organiziranog stručnog usavršavanja na engleskom jeziku, na razini vrtića našeg vrtića, niti na razini grada, pa smo bile prepuštene sebi kod traženja i odabira edukacije. Najčešći odabir bili su nam besplatni online tečajevi na platformama poput Coursera i edX, stručna literatura te slobodan izbor nestručne literature na engleskom jeziku s ciljem obogaćivanja vokabulara.

Za sljedeću godinu planiramo se povezati sa odgajateljima u programu ranog učenja engleskog jezika iz podcentra Morčić i organizirati mjeseca planiranja i razmjenu ideja i informacija.

Suradnja s roditeljima

S roditeljima smo surađivale na dnevnoj bazi razmjenjujući informacije prilikom dolaska i odlaska djece, putem oglasnih ploča, telefonski, putem viber grupa (za vrijeme pandemije) individualnih informacija i roditeljskih sastanaka. Suradnja se razvijala kroz akciju uređenja dvorišta, božićno druženje, završno druženje i edukativne radionice u sklopu ostvarivanja bitne zadaće. Planiran je i zajednički izlet roditelja i djece, no zbog pandemije je otkazan. Također, planirano je gostovanje tete djeteta koja se doselila iz SAD-a, no zbog COVID-19 gostovanje je otkazano.

Suradnja s vanjskim čimbenicima

Ove godine nam se nije ukazala prilika za nadogradnju programa iz naše okolice. No, za sljedeću godinu planiramo, a u skladu s našom planiramo bitnom zadaćom, posjetiti TRY theatre. Također, uključili smo se u program Say Hello to the World.

Odgajateljice: Nataša Rizoniko i Marina Karašin

Izvješće o realizaciji programa ranog učenja engleskog jezika u podcentru Morčić

Ustrojstvo rada

U pedagoškoj godini 2019./2020. upisano je 22 djece, od kojih je u rujnu bilo dvoje trogodišnjaka, troje četverogodišnjaka, četrnaest petogodišnjaka i jedan šestogodišnjak.

Prostor i materijalno okruženje

Ovu je pedagošku godinu obilježilo često mijenjanje položaja i broja centara aktivnosti. Nastojali smo maksimizirati mogućnosti prostora u funkciji djetetove prirodne i neometane simboličke igre. Osluškujući interes i potrebe djece u njihovoj samoiniciranoj igri, stvarali smo nove centre. Ove godine je u znatnoj mjeri iskorišten i vanjski prostor hodnika, gdje smo preselili centar čitanja i pisanja, a potom stolno-manipulativni centar. Na taj način u sobi je omogućena veća sloboda kretanja i protočnost, a na hodniku su se djeca po želji odvajala od ostatka skupine u manje grupice. U suradnji sa susjednom skupinom „Loptice“, oformljen je još jedan centar za simboličku igru obje skupine. Djeca su sudjelovala u promjenama u prostoru. Sa samopouzdanjem su sugerirali odgajateljima vlastite ideje te ih argumentirali, pomagali u prenošenju namještaja i materijala, komentirali na koji način ta promjena utječe na njihovu igru, itd. Smatramo da je time ostvarena naša temeljna intencija da djeca osjećaju da je to *njihov* prostor i da mogu donositi odluke o broju, smještaju i sadržaju centara u njemu. Ta razina participacije djece omogućila je ostvarenje socijalne interakcije, samostalnosti i autonomije te prakticiranje slobode izbora i kretanja. Poticaji su se također mijenjali prateći interes djece. Materijali i poticaji su raspoređeni u niskim, otvorenim policama te su djeci u svakom trenutku bili dostupni. To se odnosi i na likovne materijale: nakon početnog definiranja pravila o štedljivosti potrošnog likovnog materijala poput tempera, djeca su slobodno koristila sve dostupne materijale, što je pozitivno utjecalo na njihovu kreativnost.

Zdravstveno-higijenski uvjeti rada

Unutarnji i vanjski prostor u kojem su djeca boravila je siguran i uredan, a čistoća održavana. Materijali i igračke su se svaka dva tjedna dezinficirala, a tijekom pandemije korona virusa su se sve igračke temeljito oprale i dezinficirale, a rastresiti i prirodni materijali uklonili. Nakon toga, poštivajući mjere propisane HZJZ-om, igračke i materijali su se dezinficirali na svakodnevnoj bazi. Sigurnosno-zaštitni program te mjere i preporuke HZJZ-a su se maksimalno provodili i poštivali.

Prijedlog za poboljšanje: sanitarni čvor za djecu nema pregrade. Iako smo načinili natpis „stop“ i „go“ kada neko dijete ima potrebu za privatnošću te dječjim radovima prekrili staklo vrata wc-a, neka djeca i dalje izražavaju ponašanja koja nam daju do znanja da se radi o povredi njihovog prava na privatnost. Primjerice, roditelji nekolicine djece nam prenose da djeca odbijaju obavljati veliku nuždu u vrtiću jer ih je sram pred drugom djecom koja u tom trenutku Peru ruke ili sl. Djeca u velikom broju

traže da idu na wc kad cijela skupina izađe na dvorište, jer tada u sobi i sanitarnom čvoru nema ostalih.

Odgajno-obrazovni rad

Ovogodišnja bitna zadaća je vezana za promicanje vrijednosti odgoja i obrazovanja za održivi razvoj. U našem smo vrtiću nastojali bogaćenjem simboličke igre poticati socijalne vještine te tako promovirati uvažavanje drugih, pravednost odgovornost, spremnost na dijalog, uvažavanje različitosti te ekološke vrijednosti. U našoj skupini nastojali smo simboličku igru obogatiti izrazima na engleskom jeziku te na taj način integrirati strani jezik u spontani dijalog koji nastaje u simboličkoj igri. Poticali smo to vlastitim primjerom u simboličkoj igri s djecom. Sudjelovali smo kao ravnopravni suigrači koji govore na engleskom jeziku. Neka djece su objeručke prihvatile igru, druga su sa zanimanjem slušala te odgovarala na hrvatskom. Novi centri su bili izuzetno posjećeni obzirom da su iznikli iz interesa djece ili njihovim izravnim prijedlogom.

Prijedlog za poboljšanje programa: materijali i poticaji za učenje engleskog jezika su izradile/kupile/printale isključivo odgajateljice vlastitim troškom. Primjerice, slikovnice na engleskom jeziku su isprintane i posložene u folijama u registratorima, pjesmice na engleskom snimljene s interneta, plakati izrađeni u suradnji s djecom, kartice s pojmovima na engleskom jeziku printane i plastificirane. Materijali za učenje engleskog jezika su nužnost u radu te bi nam značajno pomoglo kada bi se mogli služiti kvalitetnim i trajnim materijalima za učenje stranog jezika.

Dokumentacija

Proces učenja djece se dokumentirao snimanjem i fotografiranjem te bilježenjem anegdotskih bilježaka. Posebno zanimljivo je što se ove pedagoške godine poticala samorefleksija djece u svrhu poticanja strategija rješavanja sukoba. Snimljeni razgovor djece i odgajatelja o toj temi su djeca zajednički gledala i komentirala te na taj način osvještavala proces vlastitog razmišljanja i iznošenja stavova.

Tijekom individualnih razgovora koristili smo prikupljenu dokumentaciju. Fotografije i video zapisi su u tim prilikama bili više od etnografskih zapisa jer su bili podloga za razgovor i zajedničko promišljanje o poticanju djetetovog razvoja.

Stručno usavršavanje

U ovoj pedagoškoj godini odgajateljice su sudjelovale na dvije stručne grupe: Wanda metoda te Stručna grupa za rad s djecom s posebnim potrebama. Sudjelovanje u obje grupe je doprinijelo svakodnevnoj praksi te u radu s djevojčicom s posebnim potrebama. Međutim, u pogledu usavršavanja u području engleskog jezika ili poučavanju djece stranom jeziku nije ostvaren zadovoljavajući broj sati obzirom na to da se takve vrste stručnog usavršavanja nisu nudile. Odgajateljice su individualnim angažmanom u vidu čitanja stručne literature i znanstvenih članaka nastojale nadomjestiti taj nedostatak.

Prijedlog za poboljšanje programa: U komunikaciji sa odgajateljicama u skupini za rano učenje engleskog jezika u PPO Vežica uočeno je da zajednička potreba za razvojem kompetencija u navedenom području može urođiti zajedničkom suradnjom. Dogovoren je da će se u sljedećoj pedagoškoj godini odgajateljice engleskih skupina sastajati na mjesечноj bazi radi razmjene iskustava te planiranja rada.

Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima se odvijala u vidu roditeljskih sastanaka i individualnih razgovora koji su se održavali svaki mjesec za po troje roditelja. Takva organizacija je u velikoj mjeri odgovarala roditeljima te su roditelji skoro sve djece barem jednom u godini imali prilike dobiti više informacija o napretku svog djeteta u skupini. Odgajateljima je takav način suradnje najviše odgovarao obzirom da su s roditeljima imali mogućnost razmjeniti informacije i iskustva kojima mogu pravodobno i kvalitetno poticati djetetov razvoj.

Tijekom godine organizirana su dva druženja djece, odgajatelja i roditelja. U vrijeme Adventa organizirano je spravljanje zdravih Božićnih kuglica, a prije kraja pedagoške godine organizira se boravak u Adrenalinskom parku u Vratima.

Za vrijeme pandemije korona virusom odgajateljica Tea Miculinić je s roditeljima ostvarila suradnju na način da je putem zajedničke Viber grupe i aplikacije Zoom omogućavala kontakt s roditeljima te djece međusobno. Prateći interes djece za plesom, nudila je različite koreografije za vježbanje i ples. Isto tako, slala je roditeljima ideje za aktivnosti kod kuće te poticala da djeca snimaju svoje pokuse ili igrokaze za drugu djecu. Povratna informacija od roditelja i djece je bila izuzetno pozitivna.

Suradnja s vanjskim čimbenicima

Ove pedagoške godine je zbog pandemije korona virusa od ožujka do kraja pedagoške godine bilo zabranjeno organizirati posjete, predstave, izlete, kazališta i šetnje. Usprkos tome, ova godina je obilovala suradnjom s vanjskim suradnicima u obliku posjeta Gradskom kazalištu lutaka, Art-kinu te dječjoj knjižnici Stribor. Posjetile su nas dvije kazališne skupine s predstavom u vrtiću. Organiziran je i poludnevni izlet u Martinovo selo. Šestero djece iz skupine je zimovalo u Staroj Sušici. Suradnja s Metisom je ostvarena prikupljanjem starog papira i plastične ambalaže.

Prijedlog za poboljšanje programa: organiziranje suradnje s American cornerom u sklopu Gradske knjižnice Rijeka.

Odgajateljice: Sara Lacmanović i Tea Miculinić

Na sjednicama Odgajateljskih vijeća održanih 26.8.2020. u svim vrtićima u 9,00 sati, prihvaćeno je Izvješće o realizaciji Plana i programa rada za pedagošku 2019/2020. godinu.

